

Harcırah kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (1/698)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2440, 6/3467

8 . XII . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maliye Vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 3 . VIII . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Harcırah kanunu lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

HARCIRAH KANUNU ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Yurt içinde veya dışında daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenlere verilmekte olan harcırah, esas itibariyle 3 Nisan 1333 tarihli (Memurini Hariciyeye Verilecek Harcırahların Sureti Tesviyesi hakkındaki Kanun) ile 15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine istinat eylemektedir. Bidayette ciheti askeriye için hususi bir harcırah kanunu tanzim olunması derpiş edilmiş ise de 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin mevaddı muvakkate faslının tadili hakkındaki 10 Kasım 1335 tarihli Kararnamenin 2 nci maddesi ile ordu mensupları için yeni bir harcırah kanunu yapılmaya kadar Mülkiye Harcırah Kararnamesinin bunlar hakkında da aynen tatbiki kabul olunmuş ve o tarihten beri mülki memurlar ile subay ve askerî memurlar harcırah bakımından aynı hükümlere tâbi tutulmuşlardır.

30 yıldan fazla bir müddetten beri tatbik edilegelmekte olan bu iki kanun zaman zaman tadillere uğramış, tereddüde düşülen mevzular veya hâdis olan meseleler karşısında mütaaddit tefsir veya kararlar alınmak mecburiyetinde kalınmıştır. Bundan başka muhtelif hizmetlere taallük eden kanunların bünyelerinde de harcıraha mütaallik hükümler yer almış bulunmaktadır. Öyle ki, halen harcırah mevzuunda tatbik edilmekte olan 70 kanun, 12 tefsir ve 48 karar mevcuttur. Bu kadar dağınmış ahkâm muvacehesinde bir harcırah meselesini çözmek bugün için çok güç bir meşgale halini almış bulunmaktadır.

Diğer taraftan bundan 35 sene kadar evvel asli maaşlara bağlanmak suretiyle tesbit edilmiş olan yevmiyeler ve yol masrafları - bilâhara yapılan zamlar maaş asıllarına dokunulmuyarak tutarları üzerinden icra kılınmış olduğu için - değişen ekonomik şartlar muvacehesinde artık ihtiyacı karşılamaz bir hale gelmiş ve zaman zaman yevmiyelere yapılmış olan zamların da maksadı teminden çok uzak bulunduğu anlaşılmıştır. Diğer taraftan başka bir mahalle tâyin olunan bir memura tebdili mekân masraflarını (Yani ev eşyasının nakli ve sair masrafları) karşılamak maksadiyle verilmekte olan paranın memurun ailesi efradı adedi, yeni memuriyet mahallinin uzaklığı göz önüne alınmadan,

esasen gayrikâfi olan seyahat yevmiyesinin 6 misli olarak ödenmesi bu gibi kimseleri çok müşkül durumlara sokmaktadır.

İşte bu ihtiyaç ve zaruretler ve Büyük Meclisçe yeni bir Harcırah Kanunu tanzimi hususunda izhar buyurulmuş olan temenniler nazarı dikkate alınarak işbu kanun lâyihası hazırlanmıştır. Lâyihanın hazırlanmasında halen olduğu gibi Dışişleri Vekâleti memurları için ayrı, diğer mülki memurlarla subay ve askerî memurlar için ayrı birer Harcırah Kanunu tanzimi yoluna gidilmemiş; bütün Devlet memurları için tek bir metin hazırlanması ve çeşitli kanunlara serpilmiş bulunan hükümlerin de bu kanun içine alınması tercihe şayan görülmüştür.

Kanun lâyihası esas itibariyle 4 kısma ayrılmış bulunmaktadır. Kısımlardan birincisini (umumi hükümler) teşkil etmektedir. Bu kısımda kanunun şümulü, tarifler, harcıraha müstahak kimseler, harcırahın unsurları, harcırah hesabında esas tutulacak yol ve istihkaklar ve mebdeler yer almış bulunmaktadır.

İkinci kısım seyahat ve vazifenin mahiyetine göre ilgiliye harcırah unsurlarından yani yol masrafı, yevmiye, yer değiştirme masrafı ve aile masrafından hangisinin veya hangilerinin te-diye olunacağına dair hükümleri ihtiva etmektedir.

Harcırah unsurlarının sureti tesbiti, miktar ve esaslarını ihtiva eden 3 ncü kısım 4 bölümden tereküp eylemektedir. Birinci bölüm yurtiçinde ve dışında kimlere ne miktar yol masrafı verileceğine dair hükümlerden başka yol masrafını alâkalandıran diğer muhtelif hallere dair hükümleri ihtiva eylemektedir. İkinci bölüm yevmiyelere tahsis olunmuştur. Bu bölümde yevmiyenin miktar ve sureti tesbiti ile bu mevzuda tatbik olunacak sair esaslar yer almış bulunmaktadır. Nihayet bu kısmın üçüncü ve dördüncü bölümleri de aile ve yer değiştirme masraflarının miktarlarına ait hükümleri ihtiva eylemekte bulunmuştur.

4 ncü ve son kısmı teşkil eden (çeşitli hükümler) kısmında bu lâyiha çerçevesi içinde durumları hususiyet arzeden bâzi kimseler hakkında tatbik olunacak hususi hükümlerle harcırahın ödenme ve mahsubu usulleri gibi hükümler yer almış bulunmaktadır.

Madde 1 : Lâyihanın birinci maddesi kanunun şümulünü tâyin eylemektedir. Bu madde hükümüne göre genel bütçeye dâhil veya katma ve özel bütçeli dairelerle belediyeler ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler, kanunla kurulmuş banka ve teşekküller ve bunların sermayesinden yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler tarafından verilecek harcırahlar bu kanun hükümlerine tâbi olacaktır.

Yani kanunun şümulünü tâyinde esas olarak, harcırahı veren daire veya müessesenin mahiyeti esas alınmıştır. Bu suretle meselâ Denizcilik Bankası gibi sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olduğu halde Kuruluş Kanunundaki sarahat gereğince ücret sistemi 3659 sayılı Kanuna tâbi olmıyan teşekküllerce verilecek harcırahlar dahi işbu kanun hükümlerine tâbi olacaktır. Aksi bir muamele, hususi bir kanunla kurulmuş veya sermayesinin yarısından fazlasına Devletin iştirak etmiş olduğu bir banka ve teşekkül bu kanun hükümlerine tâbi tutulurken aynı mahiyeti haiz olan Denizcilik Bankasının bu kanun hükümlerine tâbi olmaması gibi tervici imkânsız olan bir durumun tahaddüsüne sebebiyet vermiş olurdu.

Lâyihanın birinci maddesinin son fıkrasında, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü ile Denizcilik Bankası, Devlet Havayolları gibi ulaştırma işleri ifa eden müesseseleri organizasyon ve işletme bakımından haiz oldukları hususiyetler göz önünde bulundurulurken bunların personeline verilecek harcırahların bu kanun çerçevesi içinde kalmak kaydıyla hususi nizamnamelerle tâyin ve tesbit olunacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Filhakika, meselâ Devlet Demiryollarının bu hususiyeti, halen mer'î olan harcırah rejiminde dahi nazarı itibara alınarak, bu idarenin memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanunun 9 ncü maddesinde Devlet Demiryollarınca verilecek harcırahın, devlet memurlarına verilen harcırahtan fazla olmamak şartıyla, nizamname ile tâyin olunacağı hükmü vaz'edilmiş bulunmaktadır. Yeni tasarıda bu esaslar muhafaza edilerek, yeni harcırah sistemine göre

yeni bir nizamname yapılmasını teminen, 2847 sayılı Kanunun yukarıda adı geçen 9 ncu maddesinin harcıraha ait olan hükümleri kaldırılmıştır.

Madde 2 : Devlet Reisliği makamının haiz olduğu hususiyetler nazarı itibara alınarak bu madde Reiscumhurun seyahatleriyle ilgili bircümle masrafların bu kanun hükümlerine tâbi tutulmaksızın serbestçe ödeneceği esası kabul edilmiş bulunmaktadır. Nitekim bizdeki halihazır durum böyle olduğu gibi Amerika, Fransa, İsviçre ve Belçika gibi memleketlerin harcırah mevzuatında devlet reislerinin bu nevi masrafları hakkında hiçbir kayda rastlanmamaktadır.

Madde 3 : Bu madde, lâyhada kesretle kullanılmakta olan bâzı tâbirlerin tarifini ihtiva eylemektedir. Bu suretle bu tâbirleri muhtelif maddelerde kolayca ve aynı manâda anlaşılmiş ve maksat daha kısa ifade edilmiş olacaktır.

Maddenin A fıkrası ile, birinci maddede sayılmış olan işbu kanun hükümlerine tâbi daire, idare ve sairenin tamamının (Kurum) tâbiri ile ifade edilmesi kabul edilmiştir.

B fıkrasında memur tâbiri çeşitli barem kanunu hükümlerine tâbi olan maaşlı ve ücretli kimseler olarak tarif edilmiştir. (Bu fıkradaki (Barem Kanunu) tâbiri mevzuatımızda teadül kanunu,... maaşatına mütedair kanun ve saire unvanlarıyla anılan kanunların müteradifi olarak kullanılmıştır.) Maaş derece ve asıllarıyla memuriyete girişte ihraz edilebilecek dereceler, terfi şekil ve süreleri gibi hususlar kanunla tâyin ve tesbit edilmiş olan kimseler Barem Kanunu hükümlerine tâbi olup bunlar bu tarife göre işbu lâyhada memur olarak tavsif edilmiş bulunmaktadır. (1453, 2847, 3656, 3659, 5802 sayılı Kanuna tâbi aylıklı ve ücretli memur, subay ve astsubaylar gibi..) Bunlar haricinde kalan ve Barem Kanunu hükümlerine tâbi olmayan diğer daimî veya muvakkat müstahdemlerle kurumlarda yevmiye ve ödenek mukabili çalışan kimseler ise C fıkrasında hizmetli itlak olunmuştur. (3656 sayılı Kanunun 19 ncu ve 3659 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinde sayılan kimselerle, E cetveline dâhil kimseler ve saire.) Aynı maddenin D fıkrasında da aile efradı Medeni Kanunun 315 nci maddesinden mülhem olarak tarif edilmiş bulunmaktadır.

E fıkrasında bagaj tâbirinden anlaşılması lâzımgelen mâna tarif olunmuştur. Buna göre kuruma veya memura ait olmayan bir eşya bagaj sayılamıyacağı gibi resmî vazifede kullanılamıyacak ve seyahat esnasında ihtiyaç görülmiyecek veya mûtat surette taşınması mümkün bulunmayan eşyalar bagaj sayılamıyacaktır.

Madde 4 : 3 ncu madde lâyhaya göre, harcıraha müstahak olan kimseleri toplu bir şekilde irae eylemektedir. Ancak maddenin ilk fıkrasından da anlaşılacağı veçhile 1 ilâ 11 nci bentlerde yazılı kimseler, kayıtsız ve şartsız harcıraha ve harcırahın bütün unsurlarına müstahak olmayıp, lâ-yihanın mütaakıp maddelerinde yazılı kayıt ve şartlar tahtında ve yapılacak seyahatın mahiyetine göre harcıraha ve harcırahın tamamına veya muayyen bir kısmına müstahak olabileceklerdir.

Maddenin 1 numaralı bendi kurumlarda aylık, ücret, ödenek ve yevmiye ile istihdam edilen kimselerle aileleri efradını ve aynı yerlerde fahriyen çalışanları ve 2 numaralı bendi de uhdelerinde kurumlara ait bir vazife bulunmamakla beraber istisnai olarak böyle bir vazife ile tavzif kılınanları şümulü içine almakta ve bu suretle bu iki bent harcıraha müstahak olabilecek kimseler hakkında umumi prensibi ihtiva eylemektedir. Mütaakıp bentlerde ise bâzı hususi hallerde harcıraha müstahak olabilecek kimseler tadat edilmiş bulunmaktadır.

Kendi irade ve isteği ile işten çıkan veya vazife mahalli değişen kimseler dolayısıyla Devlete her hangi bir külfet tahmilinin muvafık olamıyacağı nazarı itibara alınarak aynı maddenin A işaretli bendinde istifa eden veya becayış olunanlara harcırah verilmemesi derpiş olunmuştur. Esasen bugün dahi aynı kaide tatbik olunmaktadır. Ancak 9 . VI . 1932 tarih ve 2000 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında mecburi hizmetlerini ifa ettikten sonra serbest mesleke avdet eden tabiplere ikamet edecekleri yere kadar harcırah verileceği hükme bağlanmak suretiyle yalnız tabipler için bu kaidenin bir istisnası yaratılmış bulunmakta idi. Kendi isteğiyle vazifeden ayrılanlara harcırah verilmemesi prensibinin bütün meslek mensuplarına seyyanen tatbik edilebilmesini temin maksadıyla işbu lâyihanın maddesiyle 2000 sayılı Kanunun 2 ve 3 ncu fıkraları hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

Maddenin B işaretli bendine gelince : İşbu bent aynı maddenin 1 numaralı bendinin, hizmetli-ler bakımından bir istisnasını teşkil etmektedir. Filhakika 3 ncü maddenin C bendinde tarifi yapılan hizmetlilerin odacı, hademe, bekçi, işçi gibi unvanlarla anılan bir kısmı vardır ki, bunlar daimi veya muvakkat hizmetler için kurumlarca daima mahallen temin olunmaktadırlar. İşte B bendi mahallen temin ve tanzimleri mümkün ve mutal olan bu gibi kimselere yeni tâyin, nakil, vazifeye son verilme, emeklilik ve saire hallerinde harcırah verilmiyeceği prensibini ihtiva eylemektedir.

Madde 5 : Bu maddede harcırahın unsurları tadadedilmektedir. İlgili bu kanun hükümlerine göre bu unsurlardan birine bir kaçına veya tamamına müstahak olabilecektir. Filhakika mütaakip maddelerde vazife ve seyahatin mahiyetine göre memur veya hizmetliye bunlardan bâzısı veya tamamı verilmektedir. Meselâ : Yeniden tâyin veya naklolunan memura - aile efradı varsa - yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değıştirme masrafı olmak üzere harcırahın tamamı; muvakkat vazife halinde yalnız yol masrafı ile yevmiye olmak üzere harcırahın bir kısmı verilmektedir.

Madde 6 : Lâyhının 6 ncı maddesi harcırah hesabında esas tutulacak yolu göstermektedir.

Bu yolun haiz olması lâzımgelen şartlar şunlardır :

1. Gidip gelmeye en müsait olması,
2. Takibi mütat bulunması,
3. Az masrafı icabettirmesi.

Harcırah Kararnamesinin 21 ncı maddesi de baştan iki şartı aynen ihtiva eylemekte ve ancak harcırahın, bu yolların en kısası üzerinden hesaplanacağını âmir bulunmaktadır. Yeni tasarıda ise gidip gelmeye müsait ve takibi mütat olan yolun daha az masrafı icabettireni nazarı itibara alınmıştır. Zira uzunluk bakımından diğlerinden daha kısa olan bir yol her zaman için daha az masrafı icabettiren yol olamaz. Bir yolun daha az masrafı icabettirip ettirmemesi mesafeden ziyade kullanılan nakil vasıtası, bu vasıtaya göre yolda geçen müddet ve bu müddete göre ödenecek yevmiye ile ilgili bir keyfiyettir.

Ancak vazifenin mahiyeti bazan bu yoldan başka bir yol takibini mecburi kılabılır. Son fıkraya buna imkân vermektedir.

Madde 7 : Bu madde ile harcıraha istihkakta memurlar için işgal edilen kadro aylığına ait tutarların esas olarak alınması prensipi kabul edilmiştir. Filhakika harcırah, memurların işgal ettikleri makam itibariyle dairelerince verilecek bir hizmet sırasında ihtiyarına mecbur olacakları masrafları karşılamaıya yarayan bir vasıta olduğuna göre memurlara işgal ettikleri kadronun aylık veya ücret tutarı üzerinden harcırah verilmesi mâkul ve zaruri olur.

Diğertaraftan, 1335 tarihli Harcırah Kararna mesinden sonra çıkan Barem kanunlarında yer alan ihtisas, istisna mevkileri hakkındaki hükümler ile kadro aylığı karşılık tutulmak suretiyle tâyin yapılmasına veyahut kadro dâhilinde iki üst dereceye kadar terfi cevaz veren hükümler harcırah mevzuunda böyle bir esasa gidilmesini zaruri kılmıştır. Bu esasa göre üst derecedeki bir kadroya iki derece aşağıdan tâyin edilenlerle, kadrosu dâhilinde iki üst dereceye kadar terfi etmiş ve o derece maaşını hakkı müktesep olarak almakta bulunmuş olan memurlar kadro aylık ve ücret tutarları üzerinden harcıraha müstahak olacaklardır. Buna karşılık, altıncı dereceye kadar olan kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle tâyin edilmiş olan memurların o kadroya olan hakları henüz teessüs etmemiş ve bu kadroların müktesep hak derecesindeki kadrolarla tebdili her zaman mümkün bulunmuş olduğundan bu gibilere de müktesep hak olarak aldıkları aylık veya ücret tutarına göre harcırah verilmesi muktazi bulunmuştur.

Maddenin diğertıkrasında, hizmetlilerin harcırahının aldıkları aylık ücret veya ödeneğin, yevmiye ile çalışanların da gündeliklerinin 30 mislinin tekabül ettiği en yakın aylık veya ücret tutarı üzerinden hesaplanması esası kabul edilmiştir. Ancak bu gibilerin ücretleri ekseri ahvalde yüksek tutulmakta olduğundan tenazuru temin için bunlara 90 lira asli maaşlı memurlara verilenden fazla harcırah ödenemiyeyeceği hükmü de maddede yer almış bulunmaktadır.

Madde 8 : Bu madde memur veya hizmetli sıfatını haiz olmadıkları halde kurumlarca her hangi bir muvakkat vazife ile görevlendirilecek kimselere ne suretle harcırah verileceği hükmünü ihtiva eylemektedir. Filhakika resmî bir vazifesi olmayan birçok şahıslara her hangi bir mevzuda

fikir ve mütalâalarından veya ihtisaslarından faydalanılmak üzere kurumlarca zaman zaman ihtiyaç duyulmaktadır. (Meselâ : Dış ticaret rejimi hakkındaki mütalâaları alınmak üzere celbolunan ticaret erbabı ile Sağlık Şûrasına iştirak eden serbest doktorlar gibi) bu gibi kimselere verilecek yevmiye ve icabı hale göre yol masrafının bunların içtimai durumları, bilgi seviyeleri, ve meslekleri ile vazife görülen yerin mahallî şartları ile yakından alâkadar olması bakımından muayyen tîr miktarla tahdidi doğru olamayacağından âzami bir haddi aşmamak üzere ilgili dairenin takdirine bırakılması muvafık görülmüştür. Ancak bâzı istisnai haller göz önünde bulundurularak Maliye Vekâletinin tasvibi ile daha fazla harciraah verilebilmesi imkânları da maddede ayrıca derpiş olunmuştur.

Diğer taraftan bir kısım kimselerde kurum hizmetlerinde mukavele ile istihdam olunmakta ve bunlara verilecek yevmiye ve yol masrafının miktarı kurum ile ilgili şahıs arasında karşılıklı olarak ve mukavele ile kararlaştırılmaktadır. Maddenin son fıkrası bu hususta mukavele hükümlerinin tatbik olunacağını tasrih etmektedir.

Madde 10 : Bu madde harciraahın bütün unsurlarına birden istihkak kesilecek halleri tadat eylemektedir. Maddenin tetkikinden de anlaşılacağı veçhile bir kimse yevmiye ve yol masrafı ile aile ve yer değiştirme masraflarının hepsine birden ancak vazife mahallinin daimî olarak tebdili ve buna mümasil hallerde müstahak olmaktadır.

Maddenin birinci bendinde memleket iç ve dışında yeni tâyin veya nakil olunan memur ve hizmetlilere yevmiye, yol masrafı, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı verileceği tasrih edilmiştir. Ancak şurasını işaret etmek lâzımgelir ki, mahallen temin ve tavzifleri mümkün bulunan hizmetlilere 4 ncü maddenin B işaretli bendi ve o bent hakkında verilen izahat gereğince yeni tâyin veya nakil hallerinde yevmiye, yol masrafı, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının hiç birisine müstahak değildirlir.

Maddenin 2 nci bendinde resen veya isteği üzerine emekliye sevkolunan memur ve hizmetlilerden emekli maaşına müstahak duruma girmiş bulunanlara ikamet yerlerine kadar tam harciraah verileceği hükme bağlanmıştır. Buradaki hizmetli tâbiri içine 4 ncü maddenin B fıkrası şümülüne girenler de dâhildir. Kurumlara, emekli maaşına istihkak kesbedecek kadar oldukça uzun bir devre hizmet etmiş olan bu nevi hizmetlilere emekli maaşlarını alacakları yerlere kadar harciraah verilmesi muadelet essalarına uygun görülmektedir. Ancak bâzı haller de vardır ki, ilgili emekliye ayrıldığı halde henüz emekli aylığı almaya kesbi istihkak eylememiştir. (Hizmet müddeti 20 seneden aşağı olanların yaş haddine uğraması gibi) bu takdirde de bu gibi kimselere bugün olduğu gibi harciraah verilmesi esası kabul edilmiştir. Ancak 4 ncü maddenin B bendi şümülüne giren hizmetlilerden emekli maaşına istihkak kesbetmemiş kimselere, yukarda serdedilen sebepler yüzünden harciraah verilmeyecektir.

Maddenin mütebaki bentleri hükümleri de esas itibariyle bugünkü mevzuata mutabık sarih hükümleri ihtiva eylemektedir. Ancak 3 ve 4 ncü bentlerde zikri geçen hizmetli tâbirine 4 ncü maddenin B işaretli bendinde yazılı olan kimselerin dâhil olmadığını göz önünde bulundurmak icabeder.

Diğer taraftan bâzı hususi vekâlet halleri vardır ki, burada vekâlet tâbiri umumi anlamından başka bir mâna ifade eder. Meselâ 3907 sayılı Kanununun 2 nci maddesine göre 5 ve 6 ncı derecedeki vekil valilerin aslî memuriyetle alâkaları kesilerek maaşları valilik kadrosundan verilebilmektedir. İşte bu gibi hallerde, yani vekâlet adı altında asaleten gönderilen ve vekillik müddeti belli olmayan kumandan ve memurlar dahi - vazifenin daimî vazife mahiyeti taşımakta olması dolayısıyla - harciraahın bütün unsurlarına müstahak addolunmuşlardır. (Bent 6).

Madde 11 : Bu madde de memur ve hizmetlilerden vazifede iken veya emekliye ve açığa çıktıktan sonra vazife mahallinde vefat edenlerin ailelerine verilecek harciraah ve bu harciraahın nelerden ibaret olduğu gösterilmektedir. Böyle bir harciraaha istihkak kesbedebilmek için ilk şart ölüm hâdisesinin işten ayrılış tarihinden itibaren 6 ay içinde vukua gelmiş olmasıdır. Bu müddetten sonraki vefat hâdiseleri dolayısıyla aileye harciraah verilmeyecektir. Yani bu gibi hallerde memur ve hizmetliye ve ailesine yer değiştirmek için 6 aylık bir müddet verilmiştir. Bu müddetten daha fazla vazife mahallinde kalıp bilâhara vefat eden kimseler ve buna imtisalen

aileleri artık orada yerleşmiş addolunarak harcırah alamıyacaklardır. Aksi halde, yani muayyen bir müddet kabul edilmemesi halinde, meselâ emekliye çıktıktan sonra vazife mahallinde yerleşerek maaşlarını oradan alan bir kimsenin uzun bir müddet sonra vefat etmesi halinde ailesine harcırah vermek icabedecektir ki bu takdirde bu seyahatin memurun emekliye çıkması veya vefat etmesi hâdisesi alâkalı olup olmadığını tesbiti tabiatıyla mümkün olamayacaktır.

Harcırah itasında dul ve yetim maaşının alınacağı yer ve vefat anında böyle bir maaş almaya hak kazanılmamış olması veya aile efradı arasında emeklilik hükümlerine göre maaşa müstahak kimseler bulunması halinde de ikamet edilecek mahal esas alınmış ve memur veya hizmetlinin vefat hâdisesinin aile efradının harcırahlarını azaltıcı bir rol oynamasına mahal vermemek maksadiyle de 1 nci fıkranın 2 nci cümlesi hükmü sevkolunmuştur.

2 nci ve 3 ncü fıkralar ailenin inkısam etmesi ve aile efradının hepsinin küçüklerden ibaret olması halini derpiş eden hükümleri ihtiva etmektedir.

Maddenin son fıkrasında 10 ncü maddenin 2 numaralı bendi ile tenazuru temin için, 4 ncü maddenin B bendi şümülüne giren hizmetlilerden vefat edenlerin yalnız emekli maaşı alabilecek ailesi efradına harcırah verilmesi sağlanmıştır.

Madde 12 : Bu madde daimî memuriyetle bir tarafa gönderilenlerden yeni vazifesi ile hizmet alâkası henüz tam olarak teessüs etmemiş bulunan kimselerle muvakkat vazife ile gönderilenlerin yolda veya vazife mahallinde vefat edenlere verilecek harcırahı tâyin eylemektedir. Harcırahın avans olarak verilmiş olması halinde vefat mahalline kadar hesaplanacak harcırah bu avanstan noksan ise aradaki fark istirdat edilmeyecektir. Ancak dış yevmiyelerin iç yevmiyelere nazaran mühim miktarda fazla olduğu nazarı itibara alınarak istirdat edilmeyecek farkın 10 günlük dış yevmiye miktarını tecavüz edemeyeceği yolunda bir tahdit vaz'edilmiştir.

Madde 14 : Bu maddede muvakkat vazife halleri ile bu hallerde verilecek harcırahın nelerden ibaret olduğu gösterilmiş bulunmaktadır. Maddenin 1, 2, 3 v 5 numaralı bentlerinde yazılı memur ve hizmetlilere (4 ncü maddenin B bendinde yazılı olanlar dâhil) gidiş ve gelişleri için yol masrafı ve yevmiye ile muvakkat vazife mahallindeki ikametleri için keza yevmiye verilecektir. Ancak maddenin 4 numaralı bendinde yazılı halde ilgiliye yalnız gidiş ve dönüşü için yevmiye ve yol masrafı verilip vekâleten gittiği yerdeki ikameti için yevmiye verilmeyecektir. Zira 1108 sayılı Maaş Kanununun 1538 sayılı Kanunla muaddel 8 nci maddesinin C bendi gereğince açıktan tâyin olunan vekiller esasen, vekâlet ettikleri memuriyete muhassas kadro maaşının yarısından üçte ikisine kadarını istihkak olarak almaktadırlar. Diğer taraftan 4 ncü maddenin B bendi hükmü, bu bent şümülüne giren kimselere mevzuubahis 4 numaralı bent gereğince yalnız gidiş ve gelişleri için olsa dahi yevmiye ve yol masrafı verilmesine mânidir.

Madde 15 : Madde, askerî birliklerle hareket halinde subay, askerî memur ve saire verilecek harcıraha ait bulunmaktadır. Subay ve sairenin askerî birlikler başında olarak yer değiştirmeleri aşağıdaki suretlerle vukua gelebilir :

1. Birliğin daimî yer değiştirmesi veya başka bir kuruluşa girmesi maksadiyle vukubulacak seyahatler dolayısıyla ; Bu takdirde bu birliklere mensup subay, askerî memur ve sairenin hareket yerlerinden muvasalat yerlerine kadar kıtanın istifade ettiği iskân ve nakil vasıtası gibi bileümle imkânlardan faydalanmakta ve esasen bunların kıtalarının başından ayrılmalarına da imkân bulunmamakta olduğundan bunlara şahısları için yevmiye ve yol masrafı verilmeyip yalnız aile ve yer değiştirme masrafı verilecektir. Ancak yolda kıtasına iskân yeri temin olunduğu halde kendisine yer bulunmadığı için otelde yatmak mecburiyetinde kalırsa bu kimselerin otel paralarının kıtanın iskân masrafları meyanına ithal edilerek ödenmesi lâzımgelmektedir.

2. Subay, askerî memur ve sairenin bir kıtayı muayyen bir yere kadar götürerek bilâhara asıl vazifeleri mahalline avdetleri hali : Bu takdirde bunlara gidişleri için yukardaki esbabı mucibeye istinaden yol masrafı ve yevmiye verilmeyip yalnız dönüşleri için verilecektir.

3. Celp ve terhis eratını sevka memur edilecek subay ve sairenin gidişlerinde sevkler, kıta ile birlikte temin olduğundan bunlara yalnız yevmiye ve dönüşleri için de yevmiye ve yol masrafı verilecektir.

Madde 16 : Bu madde, seferberlikte ve fevkaîade hallerde aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askerî şahısların ailelerine verilecek harcırahı tâyin etmektedir. Madde esas itibarıyla 4487 sayılı Kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı hükümlere mütenazır hükümleri ihtiva eylemekte ve ancak bu aile efradına ayrıca yer değiştirme masrafı verilmesi de kabul edilmiş bulunmaktadır.

Madde 17 : Bu madde, Birleşmiş Milletler emrine verilmek üzere askerî birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkaklarını ve birliğin sair masrafları hakkındaki 5686 sayılı Kanunun 1, 2 ve 3 ncü maddelerinin harcıraha ait hükümlerini aynen ihtiva eylemekte ve fakat bunlardan ailelerini ikamet maksadiyle bulunduğu yerden başka bir yere gönderenlere ayrıca yer değiştirme masrafı verilmesi de derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Madde 18 : Umumiyetle şahsî ahvale taallûk etmekle beraber âmme hizmetinin daha iyi görülebilmesi bakımından hizmetle doğrudan doğruya ilgisi bulunan meslekî kifayet, vazifeye ait sıhhi ehliyet, imtihan hava değişimi ve tedavi hallerinde verilecek harcırahın nelerden ibaret olduğunu gösteren bu madde yalnız tasarının 3 ncü maddesinin b fıkrasında tarifi yapılmış bulunan maaşlı ve ücretli memurlar hakkında kabili tatbik olup hizmetlilere şâmil değildir. Zira, maddede yazılı haller fiilen veya kanunen yalnız memur addolunan kimseler için mevzuubahis olabilecek hususlardır. (Meselâ : Vazifeye ait sıhhi ehliyet tesbiti ve hava değişimi umumiyetle subaylar için, sağlık müesseselerinde yatarak veya ayakta tedavi hali 4598 ve 4621 sayılı Kanuna göre yalnız maaşlı ve ücretli memurlar için mevzuubahistir.)

Maddede yazılı hallerin her biri için memur gidiş dönüş yol parasına müstahak olacaktır.

Yevmiyeye gelince : Meslekî kifayet, sıhhi ehliyet tesbiti ve imtihan için gönderilecek olanlara - bu işlerin kısa bir zamanda bitirilerek memurun esas vazifesine iadesi de matlup olduğundan - yalnız bir haftaya munhasır olmak üzere ayakta tedavi için gönderilenlere ise ikamet, tedavi müddeti ile mukayyet bulunduğu - tedavi süresince yevmiye verilecektir. Sağlık müesseselerinde yatarak tedavi görenlerin masrafları Devlet tarafından temin olduğundan bunlara ayrıca yevmiye verilmeyecektir.

Madde 19 : Tebdilhavaya veya tedavi için sağlık müesseselerine gönderilen memurlardan buralara yalnız başına gidemeyecekleri resmî tabip raporiyle sabit olanlara terfîk edilecek kimselere verilecek harcırahı tâyin eden bu maddeye göre bu gibi kimselere prensip olarak aileleri efradından birisi refakat edecek ve bu takdirde bu kimseye yalnız gidiş ve dönüşleri için yol parası ile yevmiye verilecektir. Eğer refakat edebilecek böyle bir kimse yok ise bu takdirde dairesince seçilecek bir memur veya hizmetli refakatine memur edilecek ve buna yol parasından başka gidilecek yere kadar devam eden seyahat müddeti, hastanın hastaneye yatırılması için geçecek zaman ve dönüş seyahati müddeti için yevmiye verilecektir.

Madde 20 : Bâzı hallerde memur ve hizmetliler şehir ve kasabalar haricinde ve yatacak hiçbir yeri bulunmayan yerlerde muvakkat vazife ile izam kılınabilmekte ve bu takdirde bu memur veya hizmetliler gecelerini bu mahalle en yakın olan ve yatacak yeri mevcut bulunan bir yerde geçirmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. İşte muvakkat vazife mahalli böyle bir yer ise ve yatacak yeri bulunan en yakın şehir ve kasabaya bir nakil vasıtasıyla gidilip gelinmesi zarureti var ise bu takdirde bu kimselere - hizmetin icabı olarak yapılmış olan bu gidiş ve gelişleri için - günde bir gidiş ve geliş - mûtat nakil vasıtası ücreti ödenecektir.

Madde 22 : Bu madde Beden Terbiyesi Kanununa ek 4047 sayılı Kanunun bu tasarı ile ilga edilen 3 ncü maddesi hükmüne mütenazır hükümleri ihtiva eylemektedir.

Madde 23 : Müfettiş ve emsalinin teftiş, tahkik, tetkik ve saire maksadiyle yapacakları seyahatlerde aileleri için harcıraha müstahak olmadıklarını, ancak bu vazifelere ilk defa tâyin edilenlerle muntaka merkezi tebdil olunanlara aile ve yer değiştirme masrafı da verilmesini derpiş eden madde hükmü, bugünkü hükümlerle ayniyat arz etmektedir.

Madde 24 : Memur ve hizmetliler bâzan beraber buldukları aileleri efradını ailevi, sıhhi, ekonomik ve sair sebepler yüzünden yeni tâyin olunduğu mahalle götürmüyerek bunları yeni vazife ma-

hallinden başka bir mahalle göndermektedirler ki 24 ncü madde bu hususa ait hükmü ihtiva eylemektedir. Maddeye göre, bu gibi hallerde aile efradı topluca ve ikamet maksadiyle başka bir yere gönderilirse harcırah verilecek mesafenin haddi âzamisı yeni memuriyet mahalli olduğundan bunlara o yerlere kadar müstahak oldukları harcırah ödenecek ve ancak bu aile efradı bilâhara memur nezdinde celbolunsalar dahi kendilerine başkaca hiçbir şey verilmeyecektir.

Mütaakıp tâyinde ise yine aynı esaslara uyula ak yeni tâyin yerine kadar aileye harcırah verilecektir. Harcırah kararnamesine göre ittihaz edilmiş olan 469 numaralı kararın 5 nci fıkrası gereğince halen yeni memuriyet mahalline götürülmüyerek güzergâhta bırakılan aile efradına harcırah verilmektedir.

Madde 25 : Bu madde daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de hareket etmeden önce veya hareket ettikten sonra izamlarından sarfınazar olunanların harcırahları hakkında tatbik olunacak muameleyi göstermektedir. Esas itibariyle harcırah kararnamesinin 24 ncü maddesine mütenazır hükümleri ihtiva eden bu maddeye göre harcırah almamış ve hareket etmemiş olduğu halde gönderilmelerinden sarfınazar olunanlara bir şey verilmeyecektir. Zira bu halde, memur veya hizmetlinin daimî veya muvakkat diğer bir vazifeye gideceği düşüncesiyle ve bu gidişin icabı olarak aldığı harcırahtan sarfettiği bir meblâğ mevzuubahis değildir. Ancak daimî bir vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür ettikten ve harcırahları da ödendikten sonra ne nüz hareket etmeden izamlarından sarfınazar olunanlara - bunların yeni vazife dolayısıyla yer değiştirmelerinin icabettirdiği bir kısım masraflar intiyar ettikleri veya bir kısım eşyalarını elden çıkardıkları göz önünde bulundurulurak - maaş veya ücretlerinin 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilecek ve peşin ödeyip de istirdat edemedikleri bile paraları da bu tazminata ilâve olunacak ve fakat 1/4 nispetindeki bu tazminat, alâkadar memur veya hizmetlinin bu kanuna göre müstahak oldukları yer değiştirme masrafını tecavüz edemeyecektir. Zira, kanun nazarında alâkadar memurun yer değiştirme dolayısıyla yapabileceği âzami masraf aldığı yer değiştirme masrafı kadar olabilecektir.

Muvakkat vazife halinde ise yer değiştirme için bir hazırlık ve dolayısıyla bir masraf mevzuubahis olamayacağından ancak istirdadı gayrimümkün olan bilet bedelleri kabul olunacaktır.

İzamdan sarfınazar, hareket ettikten sonra vukubulursa maddenin son fıkrası uygulanacaktır.

Madde 26 : Yol masrafı :

A) Harcırah mevzuatımıza göre halen geçici veya sürekli görevle başka mahallere gönderilenlere muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte :

1. 40 liradan 150 liraya kadar maaş alan memurlara yemeksiz 1 nci mevki;
2. 35 lira ve daha aşağı maaş alanlara yemeksiz 2 nci mevki;
3. Koleu, mübaşir ve bu derecedeki memurlara 3 ncü mevki;
4. Müfettiş ve müfettiş muavinlerinden 25 lira ve daha yukarı maaş alanlara birinci mevki, 25 liradan aşağı maaş alanlara da 2 nci mevki;

Bilet ücreti verilmekte ve bu suretle muayyen tarifeli nakil vasıtalarında memurlara verilecek yol masrafı, maaş miktarlarıyla memuriyet unvanlarına göre tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu hususta yabancı memleketlerin bâzılarında tatbik olunan esaslar şöyledir :

4. X. 1945 tarihli Kararnameye göre Fransa'da memurlar aldıkları yıllık ücret tutarı itibariyle şu suretle gruplandırılmıştır :

- Grup I - Yıllık ücret tutarı 220 000 frangi geçenler;
- Grup II - Yıllık ücret tutarı 125 000 ile 220 000 frank arasında bulunanlar;
- Grup III - Yıllık ücret tutarı 60 000 ile 125 000 frank arasında bulunanlar;
- Grup IV - Yıllık ücret tutarı 60 000 veya bu meblâğdan aşağı bulunanlar.

Memurlar bu şekilde tasnife tâbi tutulduktan sonra da her bir gruptaki memurlara hangi mevki üzerinden yol masrafı verileceği aşağıdaki şekilde tesbit olunmuştur :

Grup	Mevki
I ve II	1
III	2
IV	3

Belçika'da :

Kâtibi umumiler, genel müdürler, genel müfettişler, müdürler

Birinci mevki

Müdür rütbesinin dununda - memur ve müstahdemler -

II nci >

Hizmet gören kimseler

III ncü >

İsviçre'de :

İsviçre'de 26 maaş derecesi vardır. 10 ncü maaş derecesinde bulunan memurlar senede asgari 5 196, âzami 8 488 frank alırlar, 10 ncü maaş derecesinden yukarı derecelere dâhil memurlarla üniforma ile seyahat eden ordu subayları için trenlerde 2 nci mevki, vapurlarda 1 nci mevki bilet parası verilir. Diğer memurlar için trenlerde 3 ncü mevki ve vapurlarda 2 nci mevki bilet ücreti kabul edilmektedir.

Amerika'da :

Tren ve vapurlarda aşağıda yazılı yer ve mevkilerde seyahat edilir.

Vapur bileti fiyatında (Esasen dâhil değil ise) vapurlarda her şahıs için ehven fiyatlı bir yatak ve en ehven fiyatlı 1 nci mevki kamara ücreti verilir.

Tren ile seyahat 25 milden fazla ise yataklı, salon veya kompartımanda bir yer alınır. Seyahat 25 milden kısa ise yer işgalinde zaruret olduğu gösterilir.

Bu suretle Amerika hariç diğer memleketlerde memurların seyahat edebilecekleri muayyen tarifeli nakil vasıtalarında istifade edebilecekleri mevkiler ya aldıkları maaş miktarı veyahut da memuriyet sıfatları itibariyle tâyin edilmekte bulunmuştur.

Şu hale göre muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahat halinde kimlerin hangi mevkilerden istifade edeceğini tâyinde ya memurun aldığı ücret veyahut işgal eylediği makam esasına gidilmesi yahut da bu iki şıkkın memzuç bir şekilde nazarı dikkate alınması mümkündür. Bu tasarrufların tanziminde alınan ücret miktarı esas tutulmuş ve bâzi ahvalde memuriyet unvanına da yer verilmiştir.

1846 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvel ile 45 liradan yukarı asli maaşlı memurlara yol masrafı olarak 1 nci mevki tren veya vapur bileti ücreti verilmesi kabul edilmişti. Ancak bu kanunun kabul edildiği 1931 yılından itibaren bugüne kadar kadro aylıkları ile rütbe aylıklarının yükselmiş olduğu nazarı dikkate alınarak 1 nci mevkide seyahat hakkının, aylık veya ücret tutarları 70 lira maaş tutarı 475 lira ve bu miktardan yukarı olan memurlara tanınması ve istihkakları bu miktarın dununda olanların da 2 nci mevkide seyahat etmeleri yerinde görülmüştür.

Halen 3 ncü mevkide seyahat etmeleri kabul edilenler koleu, mübaşir ve bu derecedeki memurlardır. Ancak tatbikatta koleu ve mübaşir derecesindeki memurların kimler olduğunu tesbitte güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu sebeple 3 ncü mevkide seyahat edebileceklerin görevleri itibariyle Bakanlar Kurulunca tesbiti uygun görülmüştür.

Yine halen muayyen tarifeli nakil vasıtası olarak yalnız trenlerle vapurlar kabul edilmekte ve müstacel hallerde dairesinin gösterdiği lüzum üzerine memurların uçakla seyahatine müsaade edilmektedir.

Halbuki bugün memleketimizde hemen her tarafa otobüsler işlemekte ve otobüslerin de muayyen tarifeli nakil vasıtası olarak kabulü lâzımgelip gelmediği üzerinde durulması gerekmektedir.

Bu hususta yapılan inceleme sonunda resmî daireler tarafından işletilen otobüslerin muayyen tarifeli nakil vasıtalarından sayılabileceği neticesine varılmıştır. Ancak otobüsle seyahatin halen memleketimizde arzettiği muhataralar gözönünde tutularak iki mahalle arasında hem bu şekilde otobüs ve hem de diğer muayyen tarifeli bir nakil vasıtası işlemekte ise (Tren veya vapur) me-

mur bu iki muayyen tarifeli nakil vasıtasından istediği ile seyahatte serbest bırakılmıştır.

1 nci mevkide seyahat hakkı olanların uçakla seyahati kabul edilmiş, yalnız 2 nci mevkide seyahat edebileceklerin uçakla seyahati, dairesinin göstereceği lüzuma veya daireden esasen ayrı bulunulması halinde tasvibe bağlı tutulmuştur.

I, II ve III ncü mevki kompartımanları ihtiva eden vasıtaların işlediği hatlarda ayrıca tek mevkili vasıtalarda işlemekte ise (Motorlú tren gibi) bu vasıtalarla ancak 1 ve 2 nci mevkie binmeye hakkı olanların seyahatine müsaade olunmuştur.

B) Gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte halen;

1. Sürekli görev, bir göreve vekâlet veya muvakkat kaza yetkisi ile bir tarafa seyahat halinde kilometre veya deniz mili başına 45 kuruş ve Şark bölgesinde üçte bir fazlasıyla 60 kuruş,
2. Geçici görev, staj, kurs ve imtihan için bir tarafa gönderilenlere hakiki yol masrafı,
3. Müfettiş ve müfettiş muavinlerine hakiki yol masrafı,
4. Kolcu, mübaşir ve bu derecedeki memurlara kilometre veya deniz mili başına 22,5 kuruş ve Şark bölgesinde üçte bir fazlasıyla 30 kuruş,

Verilmektedir.

Yukarıda işaret edildiği üzere yurdumuzun hemen her yerinde otobüs seferlerinin yapılmakta olduğu nazarı dikkate alınarak tasarıda gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte yol masrafının kilometre veya deniz mili esasına göre verilmesinden sarfınazar olunmuş ve iki mahal arasında mütat olarak işliyen nakil vasıtalarından devlet için en ekonomik olan vasıtaya göre ihtiyar olunacak hakiki yol masrafının ödenmesi kabul olunmuştur. Bu esasa göre bilfarz iki mahal arasında mütaden otomobil ve otobüs işlemekte ise yol masrafı otobüse göre verilecektir. Ancak bu mahaller arasında araba da işliyen mütat vasıtalarından ise araba ile seyahat daha az masraflı olsa bile yol masrafı otobüs üzerinden hesaplanacaktır.

Bâzı vasıtalar aynı mevkiin muhtelif derecelerini ihtiva eylemektedir. (Meselâ vapurlarda 1 nci mevkiin fiyatları birbirinden farklı A-B-C-D sınıfları vardır.) Bu gibi vasıtalarla seyahatte alâkadar memur binebileceği mevkiin yer ayırılma zamanında serbest yeri mevcut olan en ehven fiyatlı derecesine ait bileti almaya mecbur tutulmuştur : (Amerika Birleşik Devletleri hareirah hükümlerinde de aynı esas mevcut bulunmaktadır.)

Diğer taraftan bilet ücreti farkları kendileri tarafından ödenmek üzere, memur ve hizmetlilere müstahak oldukları mevkiden daha yüksek mevki veya sınıfla seyahat etmek imkânı da ayrıca bahşedilmiştir. Buna göre meselâ : 1 nci mevki ile seyahat etmeye hakkı olan bir kimse, farkını kendisi ödemek şartıyla 2 nci veya 1 nci yataklı ile seyahat edebilecek ve bu takdirde kendisine ancak müstahak olduğu bilet bedeli verilecektir.

26 ncü maddenin son fıkrası yol masrafı hakkındaki umumi prensibi tâyin eden 1 nci fıkranın bir istisnasını teşkil etmektedir. Filhakika Reisiicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil ve vekillerle Erkânı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde ekseriya müsteşar, genel sekreter, umum müdür, hususi kalem müdürü, yaver ve saire refakat etmekte ve fakat bu kimse-lerin refakat ettikleri zâtın seyahat edebilecekleri mevkie binememeleri hizmeti aksatmaktadır. İşte son fıkra, bu mahzuru ortadan kaldırmak maksadiyle derpiş olunmuştur.

Madde 28 : Yurt dışına yapılan daimî ve muvakkat vazife seyahatlerinde yol masrafı halen memur veya hizmetlilerin maaş derecesine bakılmaksızın ekspres ve yataklı vagon ücreti dâhil olduğu halde 1 nci mevki tren, vapur, uçak bilet ücretleri ile otomobil, araba vesair nakil vasıtaları ve hamal ücretlerinden ibaret bulunmaktadır. Yeni madde metninde ise lâyihanın umumi prensiplerinden mülhem olarak maaş ve ücretleri 475 lira ve daha fazla olanlara yatak ve ekspres zammı dâhil olduğu halde 1 nci mevki ve 475 liradan daha aşağı olanlara da 2 nci mevki bilet ücreti ile sair nakil vasıtaları ve hamal paralarının verilmesi muvafık görülmüştür. Bu yol masrafı muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte bu vasıtaların Türkiye'deki aktarmasız hareket mebdinden ve memuriyet merkezi bu mebd ile hudut arasında bulunuyorsa vasıtanın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın durak mahallinden; ve gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte de yol üzerinde hududa en yakın vilâyet ve kaza merkezinden itibaren hesaplanacak ve bu

yerlere kadar olan seyahatler için yurt içi seyahatlerine ait hükümler uygulanacaktır.

Madde 29 : Bu madde ile Büyükelçilerin halen olduğu gibi iki, ve diğer memurlardan aylık veya ücret tutarı 475 lira veya daha fazla olanların da bir hizmetçisi için 3 ncü mevki yol parası - bulunmadığı takdirde 2 nci mevki parası verilmesi esası kabul edilmiştir. (Büyükelçilerden gayri Hariciye memurlarının halen bir hizmetçisi için yol parası verilmektedir.) Gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte hizmetçiler için ayrıca yol masrafı verilmeyeceği gibi bunlara yevmiye de ödenmeyecektir. Hizmetçilere yol masrafı verilebilmesi için bunların yeni memuriyet mahalline memurla veya aileleri efradı ile gitmeleri şarttır.

Madde 30 : Bu madde kurumlara ait nakil vasıtalarında parasız olarak seyahat eden memur ve hizmetlilere - bir masraf yapılmamış olduğu için - yol masrafı verilmeyeceğine dairdir. Bundan başka muhtelif ulaştırma müesseseleri, yaş veya meslek itibariyle bazı memur ve hizmetlilere veya aile efradına tenzilâtlı tarife tatbik etmektedirler. (Muayyen yaşlara vâsl olmıyan çocuklardan bilet aranmaması veya nısf bilet alınması, subaylara ve öğretmenlere tenzilâtlı tarife tatbiki gibi) bu hallerde yol masrafı fiilen ödenen paraya göre hesaplanacaktır.

Madde 31 : Hususi vazife ile tavzif kılınan emniyet mensupları, vazifelerinin ehemmiyet, müstaceliye ve mahremiyeti yüzünden bu vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade edebileceklerdir. Bunların yol masrafı, bu vasıtaya göre yapılacak hakiki masraftır.

Madde 32. : Bu madde yudrt içinde verilecek yevmiyelerin sureti tesbiti ile asgari miktarlarını göstermektedir.

Malûm olduğu üzere 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi hükümlerine göre halen, seyahat yevmiyesi 150 kuruştan dü olmamak üzere asli maaşın % 4 ü nispetinde verilmekte ve bir vilâyet veya kaza merkezinde vazifeten iki gün veya daha fazla kalınması halinde de tevakkuf günlerinin her biri için seyahat yevmiyesinin birbuçuk misli ikamet yevmiyesi olarak ödenmektedir. (13 . VI . 1938 tarih ve 3441 sayılı Kanunun 1 nci maddesi hükmüne göre de daimî veya muvakkat bir memuriyetle yabancı memleketlere ve yabancı memleketlerde bir yerden diğer bir yere gönderilenlerin yevmiyeleri, dairelerince iş ve mahallin ehemmiyet ve icaplarına göre, iç yevmiyelerin yedi misline kadar çıkarılabilmekte ve muvakkat memuriyetle gönderilenler için bu yevmiyeler İcra Vekilleri Heyeti kararıyla yarı misilden fazla olarak da tesbit olunabilmektedir.)

Halbuki :

A) Yurt içinde ödenecek yevmiyenin miktarını tâyinde esas tutulan asli maaş miktarı Barem kanunlarıyla değiştirilmeyerek sabit tutulmakta ve iktisadi sebeplerle hayat pahalılığı arttıkça memurların istihkakları asli maaşların değil bu maaşlara ait tutarların artırılması suretiyle ayarlanagelmekte bulunmuş ve bu suretle - yevmiyelere yapılan zam haricinde - seyahat ve ikamet yevmiyeleri sabit kalmıştır.

B) Ücretli memurlarla çeşitli hizmetlilerin yevmiyelerinin tesbitinde evvelâ bunların aylık veya ücret istihkaklarının hangi maaş tutarına tekabül eylediğinin, gündelikle çalışanların harcırahları çin de 30 günlük yevmiyelerinin yekûnunun bu tutarlardan hangisine yakın bulunduğu tesbit edilmesi ve bilâhara tekabül ettikleri asli maaş miktarlarının hesaplanması lâzımgelmektedir.

C) 3656 ve 3659 sayılı kanunlara tabi olanlardan aylık ve ücret tutarları aynı olan kimselerin aylık asılları yekdiğerinden farklı ve 3659 sayılı Kanuna tabi olanların aylıkları 3656 sayılı Kanuna tâbi olanlardan bir derece yüksek olduğundan maaşlı memurların harcırahlarının bir üst derece üzerinden hesaplanması iktiza eylemektedir.

İşte Harcırah Kararnamesi ve ona tesir eden diğer kanunların doğurduğu bütün bu mahzurlar göz önünde bulundurularak işbu kanun lâyihası ile yevmiyelerin tâyininde ilgili şahsın aylık, ücret veya yevmiye miktarı esas tutulmuş ve bu yevmiyelerin miktarının tesbiti Bütçe kanunlarına bırakılmıştır. Bu suretle Barem kanunları ile maaş veya ücret tutarları yükseltildikçe yevmiyelerin de bununla mütenazır olarak artması ve aynı zamanda bu yevmiyelerin her sene Bütçe kanunları dolayısıyla tekrar gözden geçirilerek bunların ekonomik şartlara ve ihtiyaca cevap verecek miktarlarda tesbit edilmesi imkânları sağlanmıştır.

Diğer taraftan birçok eenebi memleketlerde resmî bir vazife dolayısıyla seyahat eden kimse-
lere gıda, mesken ve teferruatı için ödenen - yol masrafı hariç - günlük tazminat halen memleke-
timizde olduğu gibi seyahat ve ikamet yevmiyesi olarak ayrı ayrı hesap ve tesviye olunmamak-
tadır. Yalnız Fransa'da aile reisi olan ve olmiyanlara farklı yevmiye verilmekte, İsviçre'de
ise günlük tazminat gece için ayrı, gündüz için ayrı miktarlarda hesaplanmaktadır. Belçika'da
ise geceyi ikamet yerleri haricinde geçirenlerin günlük tazminatlarına ilâveten munzam bir taz-
minat ödenmektedir.

1949 tarihli Seyahat Masrafları Kanununa göre Amerika Birleşik Devletlerinde, vazife sa-
halarının dışında seyahat ve ikamet eden memur ve müstahdemlere yemek, otel gibi şahsi veya
hamal, kamarot ücreti, bahşiş gibi seyahat masraflarını karşılamak üzere Amerika kara hudut-
ları dâhilinde dokuz doları geçmemek üzere daireleri tarafından tesbit edilecek miktarda gün-
delik verilmekte ve işin icabına göre gidilen yerde resmî iş için otel odası, yazı makinesi kira-
lanması ve sekreter masrafları da ayrıca tediye olunmaktadır.

İşte gerek diğer memleketlerin tatbikatı ve gerekse memleketimizin durumu nazarı itibara
alınarak müfettişlerin haricindeki memur ve hizmetliler için iç yevmiyelerin 6 liradan aşağı ol-
mamak üzere aylık veya ücret tutarlarının % 3 ilâ % 6 sı arasında her sene Bütçe kanunlarıyla
tesbit olunması ve seyahat ve ikamet müddetleri için yevmiye bakımından bir tefrik yapılma-
ması esası kabul edilmiş bulunmaktadır.

4327 sayılı Kanunla yevmiyelere yapılan % 50 zam ile birlikte halen ikamet yevmiyesi ola-
rak ödenen miktarlara nazaran bu tasarıya göre asgari had olan % 3 nispeti üzerinden verilecek
tek çeşit yevmiyelerin artış nispetleri aşağıda gösterilmiştir :

Aylık ve ücret tutarı T. L.	Halen verilen ikamet Yev. (% 50 zam dâhil)	Tasarıya göre verilecek yevmiye (% 3 üzerinden)	Artış nispeti %
1 000	13.50	30.—	122
875	13.50	26.25	93
750	11.25	22.50	100
625	9.00	18.75	108
550	8.10	16.50	104
475	7.20	14.25	98
400	6.30	12.00	90
350	5.40	10.50	85
300	4.50	9.00	100
250	3.60	7.50	108
225	3.37 1/2	6.75	100
200	3.37 1/2	6.00	78
175	3.37 1/2	6.00	78
150	3.37 1/2	6.00	78

Madde metninin tetkikından da anlaşılacağı üzere, Bütçe Kanunları ile bütün aylık ve ücret
tutarları için aynı nispetin tatbiki mecburi değildir. Eğer meselâ % 3 nispeti tatbik edildiği tak-
dirde bir kısım maaş tutarlarında verilecek yevmiyenin kâfi gelmeyeceği anlaşılırsa bu kısım için
nispet daha yüksek tutulabilecektir.

Tasarının 32 nci maddesinin B fıkrası, bileümle müfettiş ve muavinleriyle, hesap uzmanları ve
muavinlerinin, kontrolörlerin ve bir kısım murakıpların yevmiyelerini tesbit etmektedir. Bunların
yevmiyeleri de yukarda gösterilen sebepler yüzünden Bütçe kanunları ile tesbit olunacaktır. Ancak
bu gibi kimselere verilecek yevmiyeler on beş liradan aşağı olamayacağı gibi kadro maaşlarının
% 3.5'nden az ve % 7'sinden de çok alamıyacaktır. Müfettiş ve benzerleri için, diğer memur ve

hizmetlilerden % 1/2 nispetinde fazla bir nispet tâyin edilmiş olması en müşkül şartlar altında dahi devamlı olarak seyahat etmek mecburiyetinde bulunan bu memur gurupuna bu nispet kadar fazla bir yıpranma payı kabul etmek düşüncesinden doğmaktadır. Bu gurupu teşkil eden müfettiş ve benzerlerine tasarı ile verilmesi derpiş olunan asgari % 3,5 üzerinden yevmiye ile bunların halen almakta oldukları ikamet yevmiyesinin mukayesesi aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

Aylık veya ücret tutarı T. L.	Halen verilen ika- met yevmiyesi	% 3,5 üzerinden tasarıya göre ve- rilecek yevmiye
1 000	13,50	35,00
875	13,50	30,62 1/2
750	11,25	26,25
625	9,00	21,87 1/2
550		19,25
475		16,62 1/2
400		15,00
350		15,00
300		15,00
Daha aşağısı	8,10	15,00

(Not : Bu tasarı gereğince, yevmiyelerin hesabında kadro maaşına itibar olunduğundan ve teftiş heyetleri kadrolarında müfettişler 80 liraya kadar ve başmüfettişler de 90 lira almakta olduklarından müfettişlerin % 3,5 üzerinden asgari yevmiyeleri fiilen ve hemen hemen umumiyetle 21,87 1/2 liranın fevkına çıkamayacaktır.)

Diğer taraftan halen Başvekil ve Vekiller ve Erkânı Harbiye Umumiye Reisinin yevmiyeleri, aldıkları vekil ödeneğine göre hesap olunmakta ve mebusların resmî bir vazife ile seyahatlerinde ise 125 lira maaş esas tutulmaktadır. Lâyihada bu esastan ayrılarak bu zevata verilecek yevmiyelerin de Bütçe kanunlarıyla tesbit olunması derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Madde 33 - 34 : Daimî ve muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlere verilecek yevmiyenin iç yevmiyenin en çok kaç misli üzerinden ödeneceği hususunun tesbiti de, 32 nci maddede arzolunan sebepler yüzünden Bütçe kanunlarına bırakılmıştır. Ancak dış memleketlerin hepisinde hayat ve geçim şartları aynı olmadığı gibi, gidecek memurun derecesi ile izam sebepleri de her zaman birbirinin aynı olamaz. Bu yüzden bütçe kanunları ile tesbit edilen âzami miktarları aşmamak üzere mezkûr faktörlerin göz önünde bulundurulması suretiyle fiilen ödenecek dış yevmiyelerin, Maliye Vekâletinin mütâlâası alındıktan sonra, İcra Vekilleri Heyetince tesbiti muvafık görülmüştür.

Ancak taç giyme ve cenaze merasimleri gibi bâzı hususi haller vardır ki, bunlara Hükümet namına iştirak etmek üzere gönderilecek zevata vazifenin hususiyeti dolayısıyla âzami yevmiyelerin de fevkında bir para verilmesi de icabedebilir. 34 ncü madde bunu temin etmektedir.

Madde 36 : Bu madde kurs ve mekteplere celbolunan memur ve hizmetlilere kurs veya tahsil müddetince verilecek yevmiyeye dâhil olup bu yevmiye muvakkat vazife halinde emsallerine verilen yevmiyenin yarısını tecavüz edemeyeceği gibi 4 liradan da aşağı olamaz. İlgili vekâletle Maliye Vekâleti arasında bu yevmiyenin tâyininde yatacak yer temin edilip edilmediği göz önünde tutulur. Ve bu gibi kimseler mekteplere işe ediliyorlarsa işe bedelleri yevmiyelerinden tevkif olunur.

Bu mevzuda halen tatbik edilmekte olan hüküm 3888 sayılı Kanunun 5 nci maddesidir. Bu maddeye göre yatacak yer temin edilirse seyyanen 150 kuruş ve temin edilmezse 9 ncu dereceye kadar 200, 8 ve daha yüksek derecede bulunanlara 300 kuruşu geçmemek üzere yevmiye verilir. Ve işe paraları bu yevmiyeden kesilir.

Diğer taraftan kurslara gönderilecek subaylara verilecek yevmiyeden başka muvakkat bir vazife

ile bir tarafa gönderilecek subay ve askerî memurlardan memuriyetlerinin nevi ve ehemmiyet derecesine göre 20 günden fazla devam edecek vazifelerde kaç gün için yevmiye verileceğinin Millî Savunma Vekâletince tesbit olunacağı hakkında bir hükmü de ihtiva eden 1092 sayılı Kanunun da ilgası düşünülmüştür.

Madde 39 : Bu maddeye göre mücbir sebepler yüzünden yola devam edememe halinde ilgiliye halen olduğu gibi yevmiye verilecek; hastalık yüzünden olsa dahi zatî sebeplere dayanan bekleme-ler için verilmeyecektir. Ancak âni hastalık veya kaza gibi bâzı haller vardır ki, bu hallerde ilgili memurun yola devam etmiyerek bulunduğu yerde tedavi edilmesi gerekir. İşte böyle bir hastalık veya kaza hali, heyeti sıhhiye raporu ve böyle bir heyet yok ise resmî tabip raporu ile sabit olanlara - iradeleri dışında vukua gelen ve yola devam etmesine mâni teşkil ettiği tebeyyün eden hastalıkları geçinceye kadar - yevmiye verilmesi kabul edilmiştir. Ancak bunlar hastaneye yatarak tedavi görmekte iseler ve hastane masrafları kanunlarına göre kurumları tarafından ödeniyorsa yevmiye verilmeyecektir.

Madde 40 : Bu madde halen tatbik edilmekte olan hükümlere mütenazır hükümleri ihtiva etmek tedir.

Madde 41 : Kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvakkaten başka bir mahalle izam kılınan memur ve hizmetlilere bu vesile ile ihtiyar olunacak yemek, yatmak, gibi masrafları karşılamak üzere yevmiye verildiği malûm olup bu yevmiye içerisinde normal şartlara göre hesaplanmış bir otel parasının da mevcudiyeti kabul edilebilir. Binaenaleyh muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilen bir memur kurumlarca temin olunan yerlerde parasız olarak yatıyorlarsa yevmiyelerinin de bir miktar tenzil olunması mâkul olur. İşte madde bu sebeplere binaen, kurumlarca temin olunan ikamete mahsus yerlerde (Lojman ve sairede) kara ve deniz nakil vasıtalarında (Hizmet vagonları veya vapur kamaraları gibi) ve ordu evlerinde parasız yatanların yevmiyelerinin 1/3 gün ve ikamete mahsus olmıyan yerlerde zaruret saikasıyla yatanların da yevmiyelerinin 1/4 nün tenzil olunacağını derpiş eylemiş bulunmaktadır. (Bu hüküm müfettiş ve benzerleri hakkında da tatbik olunacaktır.)

İkamet parası olmayıp da bir bedel alınıyorsa ve bu bedel yapılacak 1/3 veya 1/4 tenzilâtından ise bu takdirde fiilen ödenen bedel ile 1/3 veya 1/4 arasındaki fark ayrıca kesilecektir.

Madde 42 : Bir kimsenin muvakkat vazife ile gittiği bir mahalde ikamet müddeti uzadıkça o mahallin yaşama şartlarına intibak ederek daha az masrfla geçim imkânını sağlaması mümkündür. Buna binaen eenebi memleketlerin bâzılarında muayyen bir müddeti aşan muvakkat vazife hallerinde yevmiyeden tenzilât yapılmaktadır. (Meselâ Fransa'da muvakkat vazife müddeti 30 günü aştığı takdirde 31 nci günden itibaren yevmiyeden aile reisi olanlar da yevmiye miktarlarına göre % 11 ile % 20 arasında ve diğer ajanlarda da % 11 ile % 16 arasında tenzilât yapılmaktadır.)

Bu husus ve memleketimizin şartları göz önünde bulundurularak 42 nci madde ile yurt içinde ve dışında aynı şahsın muvakkat vazife halinin üç aydan fazla devam etmesi halinde bu ikamet ilk 90 günü için tam ve mütaakıp müddet için de 2/3 nispetinde yevmiye verilmesi ve bu hükmün aksamadan tatbikını temin için aynı muvakkat vazifenin devamı sırasında yapılacak geçici yer değiştirmelerinin bu nispeti tezyide müessir olamayacağı esası kabul olunmuştur.

Diğer taraftan, yurt içindeki muvakkat vazife hallerinin bazan muvakkat vazife mefhumu ile kabili telif olamayacak bir şekilde uzun müddetler devam ettirildiği ve bu yüzden çok uzun müddetler yevmiye ödenmek mecburiyetinde kalındığı vâkıdır. Halbuki vazifenin uzun müddetler devam etmesi ona daimiyet izafe olunmasını, yani bu vazifeye kadro tahsisi suretiyle muamele yapılmasını icabettirir. İşte bu sebepler yüzünden bu maddede, aynı yerde aynı iş için aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemeyeceği hükmü yer almış bulunmaktadır. (Aynı şahsın 180 gün devam eden bu muvakkat vazifesi için 90 gün için tam ve mütebaki 90 gün için de 2/3 nispetinde yevmiye verilecektir.)

Maddenin son fıkrasına göre bu madde hükmü, müfettiş ve benzerleri ile fiilen arazi üzerinde çalışıp da tazminat alan kimseler hakkında tatbik olunmayacak, yani bu gibi kimselere verilecek yevmiye veya tazminat müddet bakımından takyide ve tenzilâta tâbi tutulmayacaktır. Zira her iki grupun vazifelerinin mahiyeti bunların teftiş, tahkik ve saire maksadı ile daimî olarak seya-

hat halinde bulunmalarını icabettirdiği gibi önceden tahmini mümkün olmıyan hâdise ve meselelerin zuhuru ile - meselâ bir tahkik için - bir müfettişin bir mahalde 180 günden fazla kalması da mümkün olup bu takdirde o iş için oraya kadro verilmesi gerektiği düşüncesi de vârit olamaz.

Madde 43 : Harcırah Kararnamesinin 8 nci maddesi hükmüne göre yevmiyeler halen muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte azimet ve muvasalat günleri dâhil olmak üzere tarifeye göre - yani nakil vasıtasının hareket gününden muvasalat gününe kadar geçeceği belli olan günlere nazaran; hayvanlı araba ile - icrası mümkün olan seyahatlerde 40 ve munhasıran hayvanla icrası zaruri olan seyahatte 30 kilometrelik; kürekli yelkenli kayıkla seyahatte 40 millik mesafe bir gün itibarıyla yolda geçecek günlerin her biri için verilmektedir.

Madde 44 : Aile masrafının nelerden ibaret olduğunu gösteren bu maddeye göre 3 ncü maddenin (D) fıkrasında tarifi yapılmış olan aile efradından her birine işbu kanuna göre memurun müstahak olduğu, tren, vapur, otobüs, hayvan, araba gibi nakil vasıtalarına ait bilet ücretlerinin hakiki miktarı verilecek ve yevmiye olarak da ayrıca memurun müstahak olduğu yevmiyenin 1/3 ü ödenecektir. Harcırah Kararnamesi hükümlerine göre aile efradına 1/3 yevmiye verilmekle beraber bu miktar memurun yevmiyesinin bir mislini tecavüz edemediği halde lâyhada bu esas terk olunmuştur.

Maddenin (2) nci fıkrasına göre, en ekonomik ve tek vasıtanın munhasıran otomobil olduğu yerlerde, böyle bir vasıta kiralanarak seyahat olunması halinde memura refakat eden aile efradından 4 ü için - kiralanın otomobilde 5 kişinin birlikte seyahat etmesinin mümkün olduğu düşüncesiyle - ayrıca nakil vasıtası masrafı verilmeyecektir.

Diğer memleketlerdeki tatbikat ise şöyledir:

Fransa'da : Her hangi bir vazife ile başka bir yere gönderilenlerin yevmiyeleri istasyon ve daireden ayrılış saati ile varış saati arasında geçen her 24 saatlik devreler nazarı itibara alınarak verilmekte ve 7 saatten az bir zaman için yevmiye verilmemektedir.

Belçika'da : Trenin hareketinden varış saatine kadar geçen süre yevmiyeye esas tutulmaktadır.

Amerika'da : Yevmiyenin hesabında takvim günü esastır. Seyahatin başlangıcına veya hitamına raslıyan gün kesirlerini her 6 saat ve küsuru için yevmiyenin 1/4 ü ödenir. 24 satten az devam eden seyahatlerde, her 6 saat ve küsuru için 1/4 yevmiye verilir. Seyahat (3) saati geçmezse yevmiye verilmez.

Halen memleketimizde tatbik edildiğine yukarda işaret olunan esasa göre bilfarz saat 23 te hareket ederek sıfır saatten sonra ertesi gün saat (1) de vazife mahalline muvasalat eden - yani fiilen 2 saat seyahat etmiş olan - bir memura iki yevmiye verilmektedir ki, bu usulün vakıalara ne kadar aykırı olduğu âşikârdır.

Bu sebepler yüzündendir ki, 43 ncü maddede yevmiyelerin muayyen tarifeli olsun veya olmasın - vasıtanın hareket saatinden varış saatine kadar geçen her 24 satlik devreler için verilmesi ve fakat bu süreyi dolldurmayan seyahatlerin, ve küsuratın tam gün sayılması esası kabul edilmiş bulunmaktadı. Ancak 2 günlük yevmiye verilebilmesi için seyahatin 24 saatten fazla devam etmiş olması şarttır.

Madde 45 : Yurt içinde yer değiştirme masrafı daimî memuriyet mahallinin tebdil edilmesi dolayısıyla memur veya hizmetlinin şahsına ve ailesi efradına ait olup yeni memuriyet mahalline götürmek mecburiyetinde bulunduğu eşyalarının nakil masraflarını karşılamak maksadıyla verilmektedir. 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesiyle memuriyet merkezleri değiştirilen memurlara tebdili mekân masrafı namiyle bir para verilmesi kabul edilmiş iken 10 Kasım 1335 tarihli Kararnamenin 1 nci maddesinin 4 ncü bendi ile tebdili mekân masrafına ait ahkâmın tatbikından vazgeçilmiş ve buna mukabil bu gibi kimselere infikâk ve muvasalat yevmiyesi namiyle 6 seyahat gündeliği ödenmesi usulü kabul olunmuştur. Bu infikâk muvasalat yevmiyesinin 13-54.5 lira arasında değişen cüzi bir miktarda oluşu memuriyet merkezleri değişen memurlar için bilhassa son senelerde zor durumlar yaratmıştır.

Fransa'da : Memuriyet merkezleri tebdil edilen memurlara aşağıdaki masraflar ödenmektedir :

1.

Memurun grubu	Aile reisi için	Bekâr için
I	6 000 kiloya	3 000 kiloya
II	5 000 »	2 000 »
III	4 000 »	1 000 »
IV	2 000 »	625 »

kadar eşya nakil tazminatı;

2. Memurun kendisi, karısı ve diğer aile efradı için yoldaki otel masrafları tazminatı;
3. Eşyanın ambalâj, tanzim ve tertip masrafları;
4. Gidilen yerde derhal kiralık ev bulunmaması halinde memuriyet tebdili tazminatı.

Amerika'da : 2. VIII. 1946 tarihli Kanunun ilk maddesi aynı vekâletin teşkilâtı dâhilinde veya muhtelif vekâletler arasında naklolunan memur ve müstahdemlere talimatnamesi gereğince aile masrafı ve eşya nakil ücreti verilmesini mümkün kılmaktadır. Bu madde hükmüne göre memur ve müstahdem in şahsına ve en yakın ailesi efradına ait seyahat masrafları ile şahsi eşya ve bunların ambalâj, ambar, nakil ve ambalâjdan çıkarma masrafları daire bütçesinden ödenir. Ambalâjlı olarak 8 750 ve ambalâjsız olarak 7 000 Pound'ı geçen eşya için masraf kabul olunmaz. Diğer bâzı memleketlerde mesafe ile birlikte nakledilebilecek eşya ve aile efradı nazarı itibara alınarak muayyen bir para ve ayrıca maktu bir tazminat verilmektedir. Şurasını peşinen tebarüz ettirmek lâzımdır ki, yer değiştirme masrafının miktarının tâyininde rol oynayan en belli başlı faktörler gidilecek mahallin uzaklığı, birlikte götürülecek aile efradının adedi ve memurun mevkiine delâlet teşkil etmesi icabeden maaş ve ücretidir. Binaenaleyh yer değiştirme masrafının hesabında bunların nazarı itibara alınması lâzımgelmektedir.

İşte yabancı memleketlerin tatbikatından faydalanmak ve memleketimizin realitelerini nazarı itibara almak suretiyle lâyihanın 45 nci maddesiyle yer değiştirme masrafı şu şekilde kabul olmuştur :

Bir memura verilecek yer değiştirme masrafı iki kısımdan terekübeder :

1. Bulunulan mahalle gidilecek mahal arasındaki mesafeye göre ve beher kilometre veya deniz mili başına verilecek miktar : Hakiki eşya nakil masrafı diyebileceğimiz bu miktar her yıl bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ve bu suretle verilecek bu paranın yurdun ekonomi ve ulaştırma durum ve imkânlarıyla alâkası sağlanmış olacaktır. Ancak bu miktar, aylık veya ücret tutarı 475 lira ve daha fazla olan memurlarda beher kilometre başına 20 kuruşla yeni memuriyet mahalline götürdüğü ailesi efradından her biri için bu 20 kuruşa ilâveten verilecek 5 kuruşun yekûnundan ve diğer memur ve hizmetliler için de kendisi için 15 ve aile efradından beheri için ilâveten verilecek 5 kuruşun yekûnundan az olmayacaktır. Yani meselâ maaşı 550 lira olan ve bir karısı ile iki çocuğu mevcut bulunan bir memura beher kilometre veya deniz mili için bu asgari had üzerinden $20+5+5+5=35$ kuruş ve eğer bu memur 400 lira maaşlı ise beher kilometre için $15+5+5+5=30$ kuruş verilecektir. Buna göre yukarıki misalde maaşı 475 lira olan memur meselâ İstanbul'dan Ankara'ya tâyin edilmişse (İstanbul - Ankara arası 570 kilometre itibariyle) ve ailesi efradının tamamını da birlikte getirmiş ise bu memura : $35 \times 570 = 199,50$ lira yer değiştirme masrafının kilometreye göre değişen unsuru olarak ödenecektir.

Ancak bulunulan kaza hudutları haricinde vâkı olmak şartıyla kısa mesafeli yer değiştirmelerde ihtiyaca cevap vermek maksadiyle bu yer değiştirme masrafının asgari haddi aile efradı bulunup bulunmadığına göre 30 veya 45 lira olarak tesbit olunmuştur.

2. Yer değiştirme masrafının yukarıki miktara ilâveten verilecek ikinci unsuru maktu olup aile efradı bulunan memurlar için yevmiesini 4 misli ve bulunmıyanlar için de 2 mislidir. Mesafe ile ilgili olmıyan bu tazminat yeni memuriyet mahalline varış tarihinden o mahalde ev bulup yer-

leşinceye kadar geçecek günlere ait masraflarla diğer müteferrik masrafları karşılamak maksadıyla ödenmektedir.

Binaenaleyh yukarıki misaldeki 475 lira maaşlı memura 199,50 liraya ilâveten (475 lira maaşlı bir memurun % 3 üzerinden yevmiyesi 14.25 lira olduğundan) $14.25 \times 4 = 57$ lira maktu miktar olarak ödenecektir. O halde bu memurun İstanbul - Ankara arası için alacağı yer değiştirme masrafı misale göre $199.50 + 57.00 = 256.50$ liradan ibaret olacaktır.)

Madde 46. : Bu madde, yer değiştirme masrafının hesaplanmasında esas tutulacak kilometre veya deniz milinin sureti tesbitini hükme bağlamaktadır. Bu hükme göre bu hususta nazarı itibara alınacak mesafe, yeni ve eski memuriyet mahalleri arasında gidip gelmeye elverişli kara ve deniz yolu olup bunun hesaplanmasında memurun bu kanuna göre seyahat etmeye müstahak olduğu yol ve vasitanın rolü yoktur. Zira bu son yol ve vasita yalnız mesafeye göre değil - yevmiyelerde nazarı itibare alınmak suretiyle - ekonomik bakımdan elverişli olmasına göre taayyün eder.

Ancak lâyhada derpiş edilmiş bâzı hulusi haller vardır ki bu hallerde memur yeni tâyin olunduğu mahalle ailesi efradiyle birlikte aynı yerden hareket ederek gitmez; memur başka yerden ve ailesi de başka yerden hareket ederek yeni memuriyet mahalline gelirler. Meselâ : Lâyihanın 16 nci maddesinin B fıkrasına göre ailesi yasak bir bölgeden çıkarılarak yasak olmıyan bölgede ikamet eden bir askerî şahsın yasak olmıyan bir yere tâyini halinde ailesi, ikamet yerinden yeni memuriyet mahalline ve memur ise eski vazife mahallinden yeni vazife mahalline kadar seyahat edeceklerdir. Yani memurla ailesinin yeni vazife mahalline gitmek için hareket ettikleri yerler ve binnetice mesafeler başka başkadır. Yer değiştirme masrafı ise memur ve ailesi efradının aynı yerde bulunduğu göz önünde tutularak prensip itibariyle bunların yeni memuriyet mahalline kadar ve beraberce eşya nakil ve sair masraflarını karşılamak için verilir. İşte bu maddede bu gibi hallerde 46 nci maddenin son fıkrası hükmü uygulanacak ve memur eski vazife mahallinden yeni vazife mahalline kadar olan mesafe ile ailesi efradının ikamet ettiği yerden keza yeni vazife (veya ikamet) yerine kadar olan mesafelerin mecmununun yarısı, yer değiştirme masrafının kilometre başına verilecek unsurunun hesaplanmasında esas tutulacaktır.

Madde 47 : Yabancı memleketlere veya bu memleketlerden birinden diğerine veyahut da yurda yapılacak daimî vazife seyahatlerinde memur ve hizmetlilere iki sayılı cetvelde yazılı eşya için ihtiyar olunacak masraflar yer değiştirme masrafı olarak ödenecektir. Bu cetvel Harecrah Kararnamesinin hali hazırdaki hükümlerine aynen tetabuk eylemekte ancak Harecrah Karanamesine göre memurlar 550 ilâ 1 000 lira maaşlı ve 475 ve daha aşağı olmak üzere kısımlara tefrik olunduğu halde lâyhada umumi prensibe uyularak bu tefrik 475 lira ve daha ziyade aylık tutarlılar ve aylık tutarları bundan aşağı olanlar olmak üzere kabul edilmiştir.

Madde 48 : Belediye hudutları içinde gezeici olarak icrai faaliyet eden memur ve hizmetlilere, vazifelerinin mahiyeti bunu icabettirdiğinden, yevmiye ve yol masrafı verilmeyecektir. Ancak bunların, vazifenin ifası maksadıyla bir nakil vasıtasından istifade etmeleri de tabii olduğundan kendilerine, özel idare, belediye gibi kurumlara ait bu nevi vasıtalarda seyahat edebilmeleri için birer kart verilecektir. Bu kartların verilmiş şartları Ulaştırma, İşleri ve Maliye vekâletlerince tesbit olunacaktır.

Madde 49 : 16 . III . 1942 tarihli ve 4192 sayılı Kanunla alelümum seyyar küçük sıhhat memurlarına, 10 . VII . 1942 tarihli ve 4287 sayılı Kanunla maliye atlı tahsildarlarına, 12 . VIII . 1942 tarihli ve 4291 sayılı Kanunla hayvan sağlık memurlarına, 23 . XII . 1942 tarihli ve 4333 sayılı Kanunla P. T. T. Süvari müvezzilerine, 2 . II . 1948 tarihli ve 5190 sayılı Kanunla Tekel Genel Müdürlüğü atlı takip memurlarıyla atlı koruma ve tahsil memurlarına, 18 . II . 1940 tarihli ve 3944 sayılı Kanunun 8 nci maddesi ile gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurlarına, hayvan beslemek mecburiyeti tahmil edilmiş, buna mukabil hayvan mubayaası için cüzi miktarda bir avans verilmesi ve bunlardan bâzılarına 14 ve diğer bir kısmına da 15 lira aylık hayvan yem bedeli ödenmesi kabul olunmuştur.

19. VII. 1943 tarihli ve Ziraat Vekâleti Teşkilâtının Nakil ve Teknik İşletme Vasıtalarıyla Teçhizine dair olan 4481 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince köylerde ve Ziraat Vekâletince motosiklet verilmeyen kazalardaki ziraat memurlarına birer zatî binek hayvanı ile binek takımı tedarik etmek mecburiyeti tahmil olunmuş ve 3 ncü maddesinde de bu memurlara hayvan tedarik ettikleri tarihten itibaren her türlü zaruri masrafları karşılığı olarak ayda 50 lirayı geçmemek üzere Bakanlar Kurulu kararıyla tesbit edilecek bir paranın ödeneceği gösterilmiştir.

Bir mıntaka dâhilinde seyyar olarak vazife gören bu memurlara hayvan satınalmaları için yekdiğerinden farklı olarak avans verilmesi, yem fiyatlarının ve hayvan bakım masraflarının son senelerde artmış bulunmasına rağmen bundan on sene evvel tesbit edilmiş olan hayvan yem bedellerinin artırılmamış bulunması haklı şikâyetleri mucip olmaktadır.

Bu durumda olan memurların cümlesinin tek bir esasa raptı ve bunlardan hayvan beslemek mecburiyetinin kaldırılması ve ancak muayyen bir bölge dâhilinde seyyar olarak gördükleri vazifenin zaruri masraflarını karşılamak üzere aylık veya ücret tutarlarının çeşitli hizmetlilerde ücretlerine en yakın aylık tutarının % 30 undan çok olmamak üzere ilgili Bakanlık ile Maliye Bakanlığı arasında tesbit edilecek bir paranın aylık veya ücretlerine ilâveten kendilerine tazminat olarak verilmesi tasarının 49 ncü maddesinde derpiş olunmuştur.

Bahis konusu memurlar bu suretle bisiklet veya hayvan tedarik veyahut mıntakaları dâhilinde işliyen nakil vasıtalarından istifade ederek bu vazifelerini yapmakta serbest bırakılmıştır.

Şu kadar ki, en yakın dairesi âmiri tarafından hizmetin aksadığının müşahede olunması halinde mahallin en büyük mülkiye âmirine yapılacak teklif üzerine o yerdeki memurlara münhasır olarak hayvan besleme veya bisiklet alma mecburiyeti tahmil olunabilecektir. Bu takdirde satınalacakları hayvan veya bisiklet için bir senelik tazminat miktarını geçmemek üzere kendilerine avans verilmesi ve bu avansın tahakkuk edecek tazminatlarının yarısı her ay kesilmek suretiyle tahsili düşünülmüş, gezici öğretmen ve başöğretmenlerle köy grup ebeleri de bu madde hükmünün şümülü dâhiline alınmıştır.

Madde 50 : Halen 657 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle harita memurini fenniyesine derecei ihtisaslarına göre yevmiye hesabıyla ve amenajman ve teşcir işlerinde müstahdem orman fen memurlarına harita memurini fenniyesi gibi günlük olarak bir tazminat verilmekte; Orman Kanununun 5653 sayılı Kanunla değiştirilen 12 nci maddesi gereğince orman sınırlama komisyonlarında çalışan teknik memurlar da amenajman ve teşcir işlerinde çalışan orman teknik memurları gibi tazminat almaktadır.

Bilfiil arazi üzerinde çalışan bu memurlardan başka;

1. 4784 sayılı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu gereğince teşkil edilen toprak komisyonları başkan, üye ve memurlarıyla tâyinleri merkezden yapılan hizmetlilerine,

5572 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince Tarım Bakanlığının talebi üzerine toprak komisyonlarının bulunduğu yerlerde çalışmak üzere gezici olarak görevlendirilen yargıç, zabıt kâtibi ve mübaşirlere,

4784 sayılı Kanunun 19 ncü maddesi mucibince Ankara dışında buldukları müddetçe ikamet gündeliği,

2. 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki Kanunun 5055 sayılı Kanunla değiştirilen 43 ncü maddesi gereğince şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde ve dışında toprak üzerinde (arsalar hariç) ve köylerde çalıştıkları günler için kadastro müdürleri, fen âmirleri, komisyon üyeleri, posta ve tapu fen memurlarına 3 lira, fen memur yardımcılığıyla kâtiplere 2 lira,

3. 5602 sayılı Tapulama Kanununun uygulanmasında görevlendirilen bütün memurlara da bu kanunun 1 nci maddesinde belirtilen yerlerde çalıştıkları günler için bu kanunun 49 ncü maddesi gereğince yine 2613 sayılı Kanunun 43 ncü maddesi esasları dairesinde 3 veya 2 lira,

Gündelik verilmekte ve bu istihkakların cümlesi 4327 sayılı Kanun gereğince % 50 zamma tâbi tutulmaktadır.

Asli vazifeleri arazi üzerinde veya ormanlarda çalışmak olan bütün bu teknik memurlarla iştirak ettikleri komisyonların memur olmıyan üyelerinin ve bu komisyonlar veya teknik memurlar nezdinde mesaiye iştirak eden memur, hizmetli gibi diğer kimselerin fiilen arazi üzerinde çalıştıkları müddetçe istihkaklarının aynı esaslara raptı uygun görülmüştür. Bu sebeple bu tasarı ile :

a) Belediye hudutları dışında ve arazi üzerinde çalışan teknik memur, memur, kâtip ve hizmetlilere fiilen çalıştıkları günler için aylık veya ücret tutarlarına göre verilmesi lâzımgelen gündeliğin yarısının 6 ay kaydına tâbi tutulmaksızın tazminat olarak verilmesi,

b) Orman sınırlama komisyonlarıyla kadastro ve tapu tahrir komisyonlarındaki memur olmıyan üyelere verilecek yevmiyenin bu kanunun genel hükümleri dâhilinde 4 ncü derece bir memura verilmesi kabul edilen gündelik miktarını geçmemek üzere dairelerince takdiri, derpiş olunmuştur.

Madde 52 : 5887 sayılı Harçlar Kanununun 33, 47, 76, 83 ve 125 nci maddelerine göre :

1. Mahkeme memurlarıyla yapılacak tebligatta, tebliği yapanın, zaruri masrafları tebliğ yapılacak yerin uzaklığına göre her sene Adliye encümenlerince tesbit olunarak ayrıca alınır. Ve İcra ve İflâs dairelerinin kendi memurları vasıtasıyla yapılacak tebligatta da aynı hükümler uygulanır. (Madde : 33 — 47)

2. Talep üzerine akit icrası için daire haricine giden tapu memurlarının zaruri masrafları, harç matrahının binde biri olarak ve emaneten alınan para ile karşılanır. (Madde : 76)

3. Konsolosluklarca yapılan harca tâbi muamelât dolayısıyla icabeden yolluklar alâkadardan alınır. (Madde : 83)

4. Tebliğden başka bir muamele yapmak için makamından uzaklaşmaya mecbur olan hâkimler ve Cumhuriyet savcıları ve icra ve iflâs memurları ile adli tabiplere yol masrafından başka ayrıca ve maktuan verilecek olan yol tazminatı, ilgili şahıslardan emaneten alınarak sarfolunur. (Madde : 125)

Görülüyor ki, bu hallerde ilgili memurların yol masrafı ve yevmiyeleri esasen tazminat namı altında Harçlar Kanunu ile temin edilmiş bulunmaktadır. Lâyihanın bu maddesi bu gibi kimselere işbu kanuna göre ayrıca harcırah verilmeyeceğini tasrih eylemektedir.

Madde 55 : Bu madde harcırah alabilmek için gerekli olan müracaatın hangi tarihlerden itibaren ne kadar müddet içerisinde yapılabileceğini göstermektedir. Harcırah alabilmek için umumi olarak 6 aylık bir müddet kabul olunmuştur. Bu müddetin başlangıcı muhtelif hallere göre, vazifeden ayrılma, ölüm hâdisesinin vukuu veya mahkeme kararının kesbi katiyet tarihleridir. Müracaata mâni bir mücbir sebebin vukuu ispat edilirse 6 aylık müddet bu mücbir sebebin zâil olduğu tarihten itibaren başlayacaktır.

Madde 56 :

Madde 57 : Harcırahın ne zaman ve ne suretle tediye ve mahsup olunacağını gösteren bu madde esas itibarıyla halen tatbik edilmekte olan hükümlere mütenazır hükümleri ihtiva eylemektedir. Ancak bâzı hallerde alâkalının harcırahını aldığı halde - bilhassa muvakkat memuriyetlerde - uzun müddet vazifesine hareket etmiyerek parayı nezdinde tuttuğu görülmektedir. İşte buna mâni olmak için avans itası tarihinden itibaren 15 gün içinde hareket etmiyenlerin bu parayı derhal iadeye mecbur olduğu maddede tasrih edilmiştir.

Bu suretle iade edilmeyen paralarla muayyen müddet içinde mahsubu yapılmıyan harcırah avans borçları - faizleriyle birlikte - ilgilinin aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen kesilmek suretiyle tahsil olunacaktır.

Harcırah Kararnamesine göre muayyen müddet içinde mahsubu yapılmıyan harcırah avansları, alâkadar memurun maaşının tamamı kesilmek suretiyle istirdat olunmakta ve bu hal ise memurları zor duruma düşürmektedir. Bu yüzden yeni tasarıda maaşın yarısının kesilmesi usulü kabul edilmiştir.

Diğer taraftan halen mer'i mevzuata göre, harcırah avansları ve bilhassa aile harcırahları

mahsup olunurken mahalle muhtarlığından alınacak ilmühaberler gibi vesikalar aranmaktadır. Yeni tasarıda gerek aile harcırahının itasında ve gerekse mahsubunda aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunmakta ve bu suretle memurun muhtemel gayrikanuni bir fiil veya beyanının cezası sadece kendisine tahmil olunmaktadır.

Madde 58 : Hilâfı hakikat beyanname verilmesi halinde memur hakkında mensup oldukları kurumların muhtelif isimlerle anılan salâhiyetli komisyon veya makamlarının kararıyle suçun işleniş tarzına ve şümülüne göre taayyün edecek rütbe veya sınıf tenzili cezalarından birisi tatbik olunacak ve bunların hilâfı hakikat beyanda bulunmak suretiyle aldıkları fazla paralar istirdat olacaktır. Bu istirdat, alacaklarında Tahsili Enval Kanununu tatbika yetkili olan Devlet, özel idare ve belediyelerce bu kanuna göre ve diğer kurumlarca da umumi hükümlere göre yapılacaktır. Haklarında idareten ceza tatbik olunan bu gibi kimseler hakkında ayrıca hukuku âmme dâvası açılarak takibatta bulunulacaktır.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/698

Karar No. 24

4 . I . 1954

Yüksek Reisliğe

Harcırah Kanunu lâyihası Maliye Vekâleti temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın tümü üzerinde yapılan konuşmalar neticesinde :

Hükümet esbabı mucibe lâyihasında da belirtildiği üzere, yurt içinde ve yurt dışında daimî veya muvakkat bir vazife ile seyahat edenlere verilmekte olan harcırahın 3 Nisan 1333 tarihli (Memurini Hariciyeye Verilecek Harcırahların Sureti Tediyeşi hakkındaki Kanun ile 15 Mayıs 1335 tarihli (Mülkiye Harcırah Kararnamesi) ne istinadeyle olduğu;

Otuz yıldan fazla bir müddetten beri tatbik edilmekte bulunan bu iki kanunda zaman zaman tadiller yapılmış olmakla beraber tatbikatta raslanan tereddüt veya hâdis olan meseleleri daha ziyade tefsir veya kararlarla halletmek mecburiyetinde kalındığı;

Diğer taraftan eski maaşlara bağlanmak suretiyle tesbit edilmiş bulunan yevmiyeler ve yol masraflarına bilâhara yapılan zamlar dahi değişen ekonomik şartlar muvacehesinde bugünkü ihtiyaca cevap vermekten uzak bulunduğu;

Müşabede edilmiştir.

Hükümetçe hazırlanan bu lâyihada ise, gü-

nün şartları nazara alınmak suretiyle memurun nakil veya muvakkat vazife dolayısıyla ihtiyarına mecbur olduğu masrafların mümkün mertebe karşılanmak cihetine gidildiği görülmüş ve ittifakla kabul edilmiştir.

Maddelerin müzakeresinde, Hükümetçe hazırlanan lâyihanın bazı maddelerinde esasa müessir olmıyan ifade ve tertip değişiklikleri yapılmıştır.

Lâyihanın 8 nci maddesinde, uhdelerinde bu kanuna göre, harcırah verilmesini icabettirecek bir vazife bulunmıyanlardan, kurumlarca muvakkat bir vazife ile tazvif edilenlere, 4 ncü dereceden daha yukarı derecelerde bulunan memurlara verilecek yevmiye ve yol masraflarının verilebilmesi hususunda, Maliye Vekâletinin muvafakat mütalâası kaydı zaruri olmıyan bir formalite addedilerek, maddeden çıkarılmış ve bu husus ilgili vekilin takdirine bırakılmıştır.

22 nci maddenin, (... ile yevmiyeleri Maliye Vekâletinin mütalâası alınmak suretiyle...) ibaresi vuzuhu temin maksadiyle (... ile yevmiyeleri kurumlarınca Maliye Vekâletinin mütalâası alındıktan sonra...) şeklinde tadil olunmuştur.

«Yurt dışında yol masrafı» başlıklı 28 nci

maddeye, Maliye Vekâleti temsilcisinin de iştirakiyle, yurt içi seyahatlerinde olduğu gibi hususi otomobil ile yapılan seyahatler için kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 7 numaralı notundaki esasların uygulanmasını temin edecek bir fıkra ilâve olunmuştur.

Yurt içinde daimî bir vazifeye tâyin veya naklolunan ve aylık tutarı 475 lira veya daha yukarı bulunan memurların hizmetçileri için de yol parası verilmesini derpiş eden 29 ncu madde, yurt içi için hizmetçilere yol parası verilmesi komisyonumuzca uygun görülmediğinden, yalnız Hariciye memurlarından aylık tutarları 475 lira ve daha yukarı olanların hizmetçileri için yol masrafı verilmesi şeklinde değiştirilmiştir.

34 ncü madde vuzuhu temin maksadiyle tadil olunmuştur.

45 nci maddenin ikinci bendinin sonundaki «30 liradan dun olamaz.» ibaresindeki dun kelimesi «... aşağı...» olarak değiştirilmiştir.

49 ncu maddenin ikinci fıkrası, son fıkra gereğince vasıta satın alınması için verilecek avansın, fıkroda yazılı vasıtalardan gayri vasıta almak isteyenlere de ödenebilmesini temin edecek şekilde tadil edilmiştir.

Lâyihanın 50 nci maddesinde, fiilen arazi üzerinde çalışanlara tazminat olarak verilmesi derpiş olunan miktar aylık veya ücretlerine göre müstahak oldukları yevmiyenin % 60 ı olarak yer almışsa da bu nispet bugünkü şartlarla kanunun ruhuna ve umumi hükümlere göre az görülerek % 70 e çıkarılmıştır.

Lâyihanın, 58 nci maddesindeki «... Tahsili Emval Kanunu...» yerine, bugün bu kanunun mer'iyetten kaldırılan «... Âmme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkındaki Kanun...» yazılarak madde tadil olunmuştur.

Lâyihanın, harcıraha mütaallik kanunların kaldırılmasına ait maddesiyle fıkralarını ihtiva eden kanunları gösteren 60 nci maddesine, 6091 sayılı Kanunun tapulama komisyonlarında çalışan memur ve hizmetlilere verilecek harcıraha dair olan 3 ncü maddesi ilâve olunmuştur.

62 ve 63 ncü maddeler tadilen kabul olunmuştur.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye Komisyonu Reisi	Sözcü	
Amasya	Zonguldağ	
H. Koray	F. Açıksöz	
Kâtip		
Diyarbakır	Çorum	Erzurum
M. R. Bucak	Ş. Gürses	S. Erduman
Kocaeli		Kocaeli
Lûtfi Tokoğlu		Ekrem Alican
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Malatya		Mardin
Esat Doğan		A. Kalav
İmzada bulunamadı		
Niğde		Samsun
Hâdi Arıbaş		Ş. Uluçay
İmzada bulunamadı		
Seyhan	Siird	Zonguldağ
Z. Akçalı	C. Yardım	R. Sivişoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/698

Karar No. 87

3. II. 1954

Yüksek Reisliğe

Harcırah Kanunu lâyihası, Maliye Bakanlığının temsileisinin huzuru ile komisyonumuzda tetkik edildi.

Yabancı mevzuat da tetkik edilmek suretiyle ve büyük emek sarfedilerek hazırlanan yeni lâyiha; otuz seneden fazla mazisi bulunan kanunlarımızdaki çeşitli harcırah hükümlerini bir arada toplamakta, değişen iktisadi şartlar muvacehesinde çok kifayetsiz hale gelmiş bulunan harcırah istihkaklarını seyahat masraflarını karşılar bir hale getirmekte ve ayrıca, harcırah miktarlarının ilerde yeniden kifayetsiz hale düşmesine meydan vermemek üzere; kanun hükümlerinin günün şartlarına intibakını temin edecek elâstikiyeti de haiz bulunmaktadır.

Komisyonumuz esas itibariyle lâyihanın prensip hükümlerini aynen kabul etmiş ve bâzı maddelerde noksan kalan tarafları ikmal veya vuzuh temin edecek değişiklikler icra etmiştir. Yapılan değişiklik ve ilâveler madde sırasına göre aşağıda izah edilmiştir.

1. Kanunun şümülünü tâyin eden birinci maddenin 5 nci fıkrasına göre hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller tarafından ödenecek harcırâhlar da bu kanun hükümlerine tâbi tutulmuştur. Komisyonumuz aylık ve ücretleri barem tahdidine tâbi olmayarak ödenmesi hususi kanunlarınca kabul edilmiş olan Denizcilik ve Vakıflar Bankaları memurlarına verilecek harcırâhın tahdidini doğru görmemiş ve (b) fıkrasına bu iki bankanın hariç olduğunu ifade eden bir kayıt koymuştur.

2. Terhis olunan yedek subay ve askerî memurlara ikamet edecekleri yere kadar harcırâh verilmesi, 10 ncu maddenin 4 ncü bendine yapılan bir ilâve ile temin edilmiştir.

3. On birinci maddeden (vazifede iken) ve (vazife mahallinde) kayıtları kaldırılarak memur ve hizmetlilerle emekliye veya açığa çıktıktan sonra 6 ay içinde vefat edenlerin ailelerine ikamet edecekleri mahalle kadar harcırâh

verilmesi prensibe uygunluk bakımından yerinde görülmüştür.

4. Muvakkat vazife harcırâhı verilmesine dair 14 ncü maddede fuzuli görülen bir kayıt kaldırılmış ve nakil vasıtası masrafı verilecek yerler arasına (vazife mahalli) konulmak suretiyle madde ikmal edilmiştir. 4489 numaralı Kanunun 3 ncü maddesine göre verilecek harcırâhın bu madde içerisinde gösterilmesi mevzu bahis edilmiş, fakat bunun zait bir ilâve olacağı, 4489 numaralı Kanunun 3 ncü maddesi hükmünün pek tabii olarak mahfuz bulunduğu neticesine varılmıştır.

5. On sekizinci maddeye ayakta tedavi görenlere yevmiyeden başka tedavi müessesesi ile ikamet ettikleri yer arasında mûtat nakil vasıtası ücreti verilmesi kabul edilmiştir.

6. Kanunun 46 ncı maddesine mütenazır olarak muvakkat vazife mahallindeki hastalıklar için yevmiye verilip verilmeyeceği hususu görüşülmüş ve tasarıda bahis mevzuu edilmeyen bu cihet 19 ncü madde olarak kanuna ilâve edilen bir hükümlerle ikmal edilmiştir.

7. Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dâhil yemek bedeli malûm ise bu miktar değilse bilet bedeline dâhil olan öğle ve akşam yemeklerinin her biri için yevmiyenin % 25 tenzil olunacağına ait 40 ncü madde tasarıdan çıkarılmış ve bunun yerine memurun mağduriyetini önliyecek şekilde tanzim edilen bir madde yol masrafları bölümüne 30 ncü madde olarak ilâve edilmiştir.

8. Tasarının 29 ncü maddesi ile 475 lira veya daha fazla aylıklı memurlara hizmetçi harcırâhı verilmesi teklif edilmiştir. Madde Maliye Komisyonunda yalnız hariciye memurlarına inhisar ettirilmiş ve Komisyonumuzda ise prensip itibariyle hizmetçiler için harcırâh verilmesi kabul edilmiyerek madde tasarıdan çıkarılmıştır.

9. Muvakkat vazife harcırâhındaki muhte-

mel suiistimalleri önlemek maksadiyle 42 nci madde muvakkat vazife için âzami bir müddet tâyin etmiştir. Ancak bu tahdit bâzı bayındırlık hizmetlerini aksatacağı cihetle maddedeki istisnalar meyanına bayındırlık mensupları için de bir fıkra ilâve edilmiştir.

10. Yurt içinde yer değiştirme masrafının unsurlarından kilometre ve deniz miline göre aile reisine ödenecek asgari miktarlara beşer kuruş zammedilmiştir.

11. Fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminat hakkındaki 50 nci madde; bu mevzudaki çeşitli ihtiyaçları karşılayacak bir şekle getirilmiştir.

12. Kanunlarımızdaki harcırah hükümleri bir arada toplandığını ve yeni kanunla tesbit edilen harcırahların günün şartlarına intibakının temin edildiğini nazarı itibara alan Komisyonumuz 15 . II . 1937 tarih ve 3135 sayılı Kanun mucibince verilmekte olan harcırahları da 58 nci madde halinde tasarıya ilâve etmeyi ve buna mukabil 4440 ve 5143 numaralı kanunlar 62 nci maddede yazılı ilga edilen kanunlar listesine ilâveyi muvafık görmüştür.

13. Komisyonumuz harcırah istihkaklarının zaruri masraf mukabili verildiğini göz önünde bulundurarak tasarıya ilâve ettiği 61 nci madde ile bunların borç için kabili haciz olmadığını tesbit etmiş bulunmaktadır.

Bu sayılanlar haricinde bâzı ilâve ve tertip değişiklikleri daha yapılmıştır. Tercümeata taallûk ettiği için bunlar hakkında ayrıca izahat

verilmeye mahal görülmemiştir.

Komisyonumuzca yeniden hazırlanan kanun lâyihası, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis		Reis V.
Rize		İstanbul
<i>İ. Akçal</i>		<i>H. Hüsman</i>
Bu rapor Sözcüsü		Kâtip
Giresun		Siird
<i>M. Şener</i>		<i>B. Erden</i>
Ankara	Antalya	Bolu
<i>M. Bayramoğlu</i>	<i>A. Sarıoğlu</i>	<i>M. Güçbilmez</i>
Çanakkale	Elâzığ	Erzincan
<i>K. Akmanlar</i>	<i>Ö. F. Sanaç</i>	<i>N. Pekcan</i>
Eskişehir	Gaziantep	Giresun
<i>A. Potuoğlu</i>	<i>E. Cenani</i>	<i>A. Tüfekcioğlu</i>
Çimüşane	İstanbul	İzmir
<i>K. Yörükoğlu</i>	<i>S. Oran</i>	<i>B. Bilgin</i>
İzmir	Kırklareli	Konya
<i>T. Gürerk</i>	<i>Ş. Bakay</i>	<i>R. Birand</i>
Konya		Malatya
<i>M. A. Ülgen</i>		<i>M. S. Eti</i>
		İmzada bulunamadı
Muğla	Ordu	Rize
Muhafifim	<i>R. Aksoy</i>	<i>O. Kavrakoğlu</i>
<i>N. Özsan</i>		
Seyhan		Siird
<i>S. Barı</i>		<i>M. D. Süalp</i>
Sivas		Zonguldak
<i>H. İmra</i>		<i>H. Balık</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Harcırah kanunu lâyihası

KISIM : I

Umumi hükümler

Kanunun şümülü

MADDE 1. — a) Umumi muvazeneyle dâhil dairelerle mülhak ve hususi bütçeyle idareler (köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller;

c) Yukardaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah işbu kanun hükümlerine tâbidir.

Devlet Demiryolları, Havayolları ve Denizcilik Bankası gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, işbu kanunla tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma vekâletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre hazırlanacak nizamnamelerle tâyin olunur.

Reisicumhurun seyahat masrafları

MADDE 2. — Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatları dolayısıyla vâkı bilcümle masrafları işbu kanun hükümlerine tâbi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler

MADDE 3. — İşbu kanunda geçen:

a) Kurum tâbiri : Birinci maddenin (a), (b) ve (c) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

b) Memur tâbiri: Barem kanunları hükümlerine tâbi olan aylıklı ve ücretli kimseleri;

c) Hizmetli tâbiri: Barem Kanunu hükümlerine tâbi olmıyan daimî veya muvakkat müstahdemlerle kurumlarda yalnız ödenek veya gündelik mukabili çalışan kimseleri;

d) Aile efradı tâbiri : Memur ve hizmetli-

nin, harcırah verilmesini gerektiren hâdise sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile, yardım etmemesi halinde zarurete düşecek olan usul ve fûruu ve erkek ve kız kardeşlerini,

e) Bagaj tâbiri : Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup resmî vazife için istimal olunabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan zati eşyasından mütat surette taşınması mümkün olanları;

İfade eder.

Harcıraha müstahak kimseler ve istisnaları

MADDE 4. — Bu kanunda zikredilen ahvalde ancak :

1. Birinci maddenin a, b, ve c fıkralarında da yazılı kurumlardan aylık, ücret, ödenek ve yevmiye alan memur ve hizmetlilerle aileleleri efradı ve aynı kurumlarda fahriyen çalışanlara;

2. Uhdelerinde her hangi resmî bir vazife bulunmamakla beraber kurumlara muvakkat bir vazife ile tavzif olunanlara,

3. Memurların hizmetçilerine,

4. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara ve bunların ailesi efradına,

5. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve aileleri efradına,

6. Memur veya hizmetlinin vefatında ailesi efradını, çocuklara terfik olunacak memur ve hizmetlilere,

7. Mahkûm veya mevkûfların sevkına memur edilen jandarmalara,

8. Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılanlara tekrar hizmete alınmaları dolayısıyla kesilmiş olan emekli aylıkları iadeten tahsis olunanlara ve bunların ailesi efradına,

9. Millî ve resmî spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporeu ve idarecilere,

10. Birlik halinde yabancı memlekete gönderilecek ordu mensuplarına ve bunların memlekette bırakacakları aile efradına,

11. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askerî şahısların aileleri efradına.

Harcırah verilir.

Ancak :

A) İstifa edenlere ve becayış olunanlara,

B) İşbu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça hizmetlilerden hademe, odacı, bekçi, koruyucu, evrak dağıtıcı, işçi gibi mahallen temin ve tanzimleri mümkün ve mütat olan kimselere yeni veya açıktan vekâleten tâyin veya nakil veyahut da vazifeye son verilme ve emeklilik hallerinin icabettirdiği seyahatler dolayısıyla ve vefatlarında aileleri efradına

Harcırah verilmez.

Harcırahın unsurları

MADDE 5. — Harcırah, yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol

MADDE 6. — Harcırah, bu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça, gidip gelmeye en müsait ve takibi mütat olan yolun daha az masrafı icabettireni üzerinden verilir.

Daha az masrafı icabettiren yol, seyahatta geçen müddete göre memur veya hizmetlinin ve ailesi için ödenmesi lâzımgelen yevmiye ile nakil vasıtası ücretleri yekûnu nazarı itibara alınmak suretiyle memur veya hizmetlinin mensup olduğu dairece tesbit olunur.

Ancak iki mahal arasında hem muayyen tarifeli ve hem de gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtası işletmekte ise harcırah muayyen tarifeli nakil vasıtasına göre tahakkuk ettirilir.

Birinci fıkraya göre takibedilmesi lâzımgelen yoldan başka bir yol takibi veya muayyen tarifeli nakil vasıtalarından başka bir vasıta ile seyahat edilmesinin işin icabına göre zaruri bulunması halinde mütat yol veya muayyen tarifeli nakil vasıtasından başka yol ve vasıtaya ait masrafların kabulü merkezde âmiri ita veya bu durumda olan âmirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun âmiri itası mevkiinde olan kimsenin veya mahallin en büyük askerî ve mülki âmirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar

MADDE 7. — Harcıraha istihkakta, işgal

edilen kadroya ait tutarlar esastır. Ancak kadro aylığı karşılık gösterilmek suretiyle yapılan tâyinlerde müktesep hak olarak alınan aylık veya ücret tutarları nazarı itibara alınır.

Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerinin, yevmiye ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 mislinin tekabül ettiği en yakın aylık veya ücret tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki ücretli ve gündelikli olan hizmetlilerin harcırahları, hiçbir suretle 4 ncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfian tâyin edilenlerin harcırahı, yeni vazifelerine yapılan tâyin şekline göre birinci fıkradaki esaslar dairesinde ödenir.

Vekâleten veya muvakkat kaza yetkisi ile başka bir mahalle gönderilenlere, asli vazifelerine ve gönderildikleri vazifenin kadro aylığına göre bu madde hükümlerine tevfikân verilmesi lâzımgelen harcırahtan fazla olanı ödenir.

Uhdelerinde resmî bir vazife bulunmayanların harcırahı

MADDE 8. — Uhdelerinde bu kanuna göre harcırah verilmesini icabettirecek bir vazife bulunmayanlardan; bu kanuna tâbi kurumlarca muvakkat bir vazife ile tanzif edilen kimselere verilecek yol masrafı ve yevmiye, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahallî şartlar nazarı itibara alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan her hangi birine verilen yol masrafı ve yevmiyeye kıyasen, ilgili dairece takdir olunur. Ancak ilgili Vekâletin teklifi ve Maliye Vekâletinin muvafık mütalâası üzerine bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek dereceli memurların müstahak bulunduğu yol masrafı ve yevmiye verilebilir.

Mukavele ile istihdam edilip de mukavelede kendilerine verilecek harcırah hakkında hususi hükümler bulunan kimseler hakkında fıkra hükmü tatbik olunmaz.

Daimî vazife harcırahının mebdeli

MADDE 9. — Daimî vazife harcırahı :

a) İlk defa bir memuriyete tâyin olunanlara tâyinleri sırasında mütemekkin oldukları mahalden;

b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tâyinleri sırasında mezunen

başka bir mahalde bulunanlar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekâleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden; İtibaren verilir.

KISIM : II

Seyahat ve vazifenin mahiyetine göre verilecek harcırah

Yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller

MADDE 10. — Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

1. Yurt içinde veya dışındaki daimî bir vazifeye yeniden veya naklen tâyin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimî vazifeye tâyin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;

2. Emekliliğini istiyen veya emekliye sevkolunan memur ve hizmetlilerden (4 ncu maddenin B fıkrası şümulüne girenler dâhil) emekli aylıkları ilk defa bağlananların bu aylıklarını Türkiye dâhilinde, tediye ettirecekleri mahalle kadar ve emekli aylığı almaya kesbi istihkak etmemiş olan memur ve hizmetliler için de, keza Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

3. Emekli iken Devlet hizmetine alındıktan sonra cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilen memur ve hizmetlilerden emekli aylıkları iadeten tahsis edilenlere bu aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri mahalle kadar;

4. Cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;

6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekâlet namı altında asale-

ten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmayan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar;

Yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller

MADDE 11. — Memur ve hizmetlilerden vazifede iken vefat edenlerle emekliye ve açığa çıktıktan sonra işlerinden ayrılış tarihinden itibaren altı ay içinde vazife mahallinde vefat edenlerden 10 ncu maddenin 2 nci bendi mucibince harcırah almamış olanların bu kanuna göre harcıraha müstahak aile efradından her birine Türkiye dâhilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları ve böyle bir aylığa istihkakı olmayanları ikamet edecekleri mahalle kadar gündelik, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı verilir. 44 ve 45 nei maddelerin tatbiki suretiyle hesaplanacak olan bu yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı, aile efradından olup bu ailenin idaresini deruhte eden kimseye verilir.

Aile inkisam ettiği takdirde yukarıki esaslara göre hesaplanan gündelik ve yer değiştirme masrafı yekûnu, aile efradı adedine taksim edilerek elde olunacak mebaliğ, yol masrafı ile birlikte, harcırah olarak ilgililere verilir.

Aile efradının hepsi küçüklerden ibaret ise bunlar gidecekleri mahalle kurumlarınca sevk olunur. Ve yukarıki esaslara göre hesaplanacak harcırahlar küçüklerin seyahat için zaruri bulunan masrafları tediye etmek üzere sevke memur kimseye emaneten tevli olur.

4 ncu maddenin B bendi şümulüne giren hizmetlilerden vefat edenlerin dul ve yetim maaşı bağlanan aile efradına da bu madde esasları dâhilinde harcırah verilir.

Daimî veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcıraha

MADDE 12. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyedikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilâve olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tasviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak

muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13. — Daimî memuriyetle bir mahalle tâyin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli ailesini birlikte götürmüş bulunuyorsa, harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunların vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 11 ve 45 nci maddeler esaslarına göre harcırah verilir.

Muvakkat vazife harcırahı (yol masrafı ve yevmiye)

MADDE 14. — Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere yol masrafı ile yevmiye muvakkat vazife harcırahı olarak verilir. Ve hamal (cins ve adedi beyannamede gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikâmetgâh ile istasyon iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur.

1. İşbu kanunun 1 nci maddesinde yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere (32 nci maddenin b fıkrası şümulüne girenler dâhil),

2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tâbi kurumlarca açılan bir dâva sebebiyle sanık veya dâvalı olarak (işten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hâsıl olanlara.

3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere;

4. Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekâleten gönderilenlere (yalnız gidış ve dönüşleri için);

5. Muvakkat kaza salâhiyeti ile gönderilenlere.

Askerî birliklerle harekâta harcırah

MADDE 15. — Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birliklere mensup subay ve askerî memurlarla astsubaylara ve sivil memur ve hizmetlilere yol masrafı ve gündelik verilmez. Ancak bu hareket, kıtanın daimî yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Subay, askerî memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen bir yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için bir kaç erle ahar mahalle gönderilenlere gidış dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevka memur edilen subay ve askerî memur ve astsubaylara gidışlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak bölgelere geliş, gidişte aile harcırahı

MADDE 16. — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya yasak olan veya olmıyan bir bölgeden bu nevi bir bölgeye tâyin veya naklolunacak askerî şahısların aile efradı için 45 nci maddenin son fıkrası ile 46 nci maddenin 2 nci fıkrası hükümleri de nazarı itibara alınmak suretiyle;

a) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile efradına ikamet edecekleri yere kadar;

b) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmıyan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için bunların (a) fıkrasındaki ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

c) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, bunların evvelce oturduğu yerden, ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

d) Aile ile birlikte oturulması yasak olmıyan bir yerden yasak olan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

e) Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile efradının, yasa-

ğın ref'i üzerine tekrar yerlerine avdetleri halinde, bunlara (a) fıkrasına göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir..

Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarının harcırahı

MADDE 17. — Milletlerarası anlaşmalar gereğince askerî birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarına verilecek harcırahın miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yabancı memleketlere gönderilecek bu birliklere mensup subay, askerî ve sivil memur ve hizmetlilerle astsubayların bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstehak aileleri efradını Türkiye sınırları dâhilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Yabancı memleketlere gönderilen birliklere mensup subay, askerî ve sivil memurlarla hizmetliler ve astsubayların hava değişimi maksadıyla anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının fennen icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu kanuna göre yol masrafı ve yevmiye verilir. Aynı maksatla anavatana gelen ve dönen erlere ödenecek yol masrafları ile yevmiyeler İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yukarıki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları fennen zaruri olan ordu mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstehak aile efradına azimet ve avdetleri için yalnız yol masrafı verilir.

Ehliyet tesbiti, imtihan, hava değiştirme ve tedavi için başka yere gönderilenler

MADDE 18. — Memurlardan :

a) Meslekî kifayetleri veya vazifelerine ait sıhhi ehliyetleri tesbit edilmek üzere,

b) Kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için;

c) Hava değiştirme veya kanunları gereğince sağlık müesseselerinde yatarak veya ayakta tedavi maksadıyla;

Başka mahalle gönderilenlere gidiş ve gelişleri için yol masrafı ve meslekî kifayet, sıhhi ehliyet tesbiti ve imtihan ve ayakta tedavi için gönderilenlere ayrıca yevmiye verilir. Ancak a ve b bendlerinde sayılan hallerde bir haftadan fazla yevmiye verilemez.

Hastalara refakat halinde harcırah

MADDE 19. — Hastalıkları icabı 18 nci maddenin (c) bendinde yazılı yerlere bir kimse refakatinde gitmesi lüzumu resmî tabip raporuyla tevsik edilenlere refakat edecek aile efradından birisine yalnız gidiş ve dönüş için ve aile efradından refakat edecek bir kimse bulunmadığı takdirde kurumlarınca tefrik olunacak memur veya hizmetliye de bu işin devamı müddetince yevmiye ve yol masrafı verilir.

Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat vazife

MADDE 20. — Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmayan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yakın şehir ve kasaba veya köye kadar gidiş ve geliş mütat nakil vasıtası ücreti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahı

MADDE 21. — Düşman istilâsına mâruz kalan yerlerde mevkilerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden (4 ncü maddenin «B» fıkrası şumulüne girenler dâhil) resmen merkez ittihaz olunan mahalle veya memuriyet merkezine en yakın istilâ edilmemiş il merkezine iltica edenlere o mahallere kadar bu kanun hükümleri dairesinde yol masrafı ve gündelik verilir. Ancak bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Vazife mahalleri istilâdan kurtarılanlara aynı suretle avdet harcırahı tesviye olunur.

Yurt içi ve dışı spor temaslarında harcırah

MADDE 22. — Yurt içinde ve dışında tertip edilen millî ve resmî spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcular ve idarecilerin bu

seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri Maliye Vekâletinin mütalâası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı

MADDE 23. — 32 nci maddenin (b) fıkrası şümülüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan bu vazifelere ilk defa tâyin edilenlere veya mıntakaları tebdil olunanlara yeni mıntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı

MADDE 24. — Memur veya hizmetli tarafından tâyin veya nakil olunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için - yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilâhara bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıyla - bu yerlere kadar ve mütaakıp tâyin ve nakillerde de - memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydiyle - aile efradının buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

İzamından sarfınazar olunanların harcırahları

MADDE 25. — Daimî veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfınazar edilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimî vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfınazar olunanlara - bu kanuna göre müstahak buldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla - harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat vermekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan tren, vapur, tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilâve olunur.

Harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup

da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfınazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfınazar olunanlara, gönderilmelerinden, sarfınazar olduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tâyin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilâve olunur.

KISIM : III

Harcırahın unsurları

Bölüm : I

Yol masrafı

Yurt içinde yol masrafı

MADDE 26. — Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 1 nci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazife aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin 2 nci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmıyan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütununda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekkübeder.

Ancak Reisi cumhur, Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başvekil ve Vekiller, Erkânı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmüyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tâyin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.

Şehir ve kasabaların Belediye hudutları içinde yol masrafı

MADDE 27. — (48 nci madde şümülüne girenler hariç olmak üzere) şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde bir vasıta ile gidilmesi icabeden bir mahalle vazife ile gönderilenlerin yol masrafı; bu mahaller arasında mütat

olan vesaitte göre yapılacak hakiki masraf üzerinden verilir.

Müstacel ve zaruri ahvalde, daire âmirinin tasvibi ile bu mahallere mütat vesaitten gayri vasıtalarla gidilmesi halinde bu vasıta için yapılacak hakiki masraf, yol masrafı olarak ödenir.

Yurt dışında yol masrafı

MADDE 28. — Yurt dışında daimî ve muvakkat vazife seyahatlerinde ekspres ve yataklı vagon ücreti dâhil olmak üzere aylık ve ücret tutarları 475 lira ve daha fazla olanlara birinci mevki, 475 liradan aşağı olanlara da ikinci mevki tren; vapur, uçak bilet parası ile otomobil, araba, kayık ve sair nakil vasıtaları ve hamal ücretleri için ihtiyar olunan hakiki masraflar yol masrafı olarak ödenir.

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatte bu vasıtaların Türkiye'deki aktarmasız hareket mebdinden ve memuriyet merkezi bu mebdede ile hudut arasında bulunanlar için vasıtanın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın tevakkuf mahallinden; muayyen tarifeli olmıyan vasıtalarıyla seyahatte yol üstünde hududa en yakın vilâyet veya kaza merkezinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket mebdesine, en yakın tevakkuf mahalline veya hududa en yakın kaza veya vilâyet merkezine kadar olan yolculuklar hakkında bu kanunun yurt içi seyahatlerine ait hükümleri tatbik olunur.

Memur hizmetçileri için yol masrafı

MADDE 29. — Aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha fazla olan memurların kendileriyle veya ailesi efradiyle birlikte yeni memuriyet mahalline seyahat eden bir ve Büyükelçilerin iki hizmetçisi için muayyen tarifeli nakil vasıtalarında üçüncü mevki ve bu mevkide yer bulunmadığı takdirde 2 nci mevki üzerinden yol masrafı verilir.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafı

MADDE 30. — Birinci maddenin a, b, c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suret-

le parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilât yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı

MADDE 31. — Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade edebilirler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıta-ya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

Bölüm : II

Yevmiyeler

Yurt içinde verilecek yevmiyelerin miktarı ve asgari hadleri

MADDE 32. — Bu kanun gereğince verilecek yurt içi yevmiyelerinin miktarı her sene bütçe kanunları ile tesbit olunur. Ancak bu yevmiyeler :

a) Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve mebuslar ile Erkânı Harbiye Umumiye Reisi hariç olmak üzere memur ve hizmetliler için - 6 liradan aşağı düşmemek kaydıyla - aylık veya ücret tutarının % 3 ünden az ve % 6 sından çok;

b) Bu kanuna tâbi kurumlarca mıntaka merkezleri haricine vazife ile gönderilecek alel-ûmum müfettiş ve müfettiş muavinleriyle, Maliye Vekâleti hesap uzman ve uzman muavinleri ve vekâletler merkez teşkilâtına dâhil kontrolörler, bankalar yeminli murakıpları senelik hesap tetkiki maksadiyle taşraya gönderilecek Divanı Muhasebat ve Umumi Murakabe Heyeti murakıpları için - 15 liradan aşağı olmamak kaydıyla - aylık veya ücret tutarlarının % 3,5 inden az ve % 7 sinden çok; olamaz.

Memleket dışında yapılacak vazife seyahatlerinde yevmiye

MADDE 33. — Yabancı memleketlerde yapılacak daimî vazife seyahatleri ile muvakkat vazife seyahat ve ikametlerinde memur veya hizmetliye ödenecek yevmiyenin, iç yevmiye-

lerin en çok kaç misli üzerinden verilebileceği her yıl bütçe kanunları ile tesbit olunur.

Gidilecek memlekete, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarlarıyla izam sebeplerine göre bu âzami hadleri aşmamak üzere iç yevmiyelere tatbik olunacak emsaller Maliye Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur.

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri

MADDE 34. — Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bu merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararı ile, 33 ncü maddenin 1 nci fıkrası gereğince tâyin olunacak âzami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevka memur jandarmalara verilecek yevmiye

MADDE 35. — Mahkûm veya mevkûfların sevkına memur edilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu vilâyet mıntakası haricine çıkan jandarma eratına verilecek yevmiye İçişleri ve Maliye vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

Kurslara iştirak edenlerin yevmiyesi

MADDE 36. — Mesleki bilgilerini artırmak maksadiyle vazife mahallerinden başka mahallerde açılan kurs veya mekteplere gönderilenlere yatacak yer temin edilip edilemediğine göre verilecek yevmiye, muvakkat vazife ile gönderilen emsallerine verilen yevmiyenin 1/2 sini tecavüz etmemek ve 4 liradan aşağı olmamak üzere, Maliye Vekâleti ve ilgili vekâletçe müştereken tesbit olunur.

Bunlardan işe edilenlerin işe bedlleri yevmiyelerinden mahsup edilir.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye

MADDE 37. — Bir hastalığın münteşeren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, ilgili Vekâletin

teklifi ve Maliye Vekâletinin mütalâası üzerine İcra Vekilleri Heyeti iki misline kadar artırmaya salâhiyetlidir.

Belediye hudutları dâhil ve haricindeki seyahatlerde yevmiye

MADDE 38. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde resmî bir vazife ile muvakkaten bir tarafa gönderilenlere yevmiye verilmmez. Şehir ve kasaba belediye hudutları haricindeki bir yere aynı sebeple gönderilenlerden buralarda öğle ve akşam yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 ve geceyi de geçirenlere tam yevmiye verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zatî sebepler ve vahîm hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye

MADDE 39. — Aktarma ve karantine beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zatî sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmmez. Ancak, âni ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmıyan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti shhiye raporu ile bulunmıyan yerlerde resmî tabip raporiyle - tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmmez.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan vasıtalarda seyahat

MADDE 40. — Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dâhil yemek bedeli malûm ise bu miktar değil ise bilet bedeline dâhil olan öğle ve akşam yemeklerinin her biri için yevmiyenin % 25 i tenzil olunur.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilât

MADDE 41. — Muvakkat vazife mahallinde kurumlarca temin edilen ikamete mahsus yer-

lerde veya kara veya deniz nakil vasıtalarında ve ordu evlerinde parasız yatanların bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyelerinin 1/3 ü ve ikamete mahsus olmıyan bu kabıl binalarda aynı suretle ve zaruret saikasıyla yatanların yevmiyelerinin de 1/4 ü tenzil olunur.

Bu ikamet dolayısıyla ücret veya kira alındığı takdirde yukarıki fıkraya göre yapılacak tenzilât ile fiilen ödenen kira miktarı arasındaki fark kesilir.

Muvakkat vazifede yevmiyenin müddete göre azalması ve yevmiye verilebilecek âzami müddet

MADDE 42. — Yurt içinde ve dışında muvakkat bir vazife ile başka bir mahalle gönderilenlere bu kanuna göre verilecek yevmiyeler, bu mahalle varış tarihinden itibaren ilk 90 gün için tam ve mütaakıp müddet için de 2/3 nispetinde ödenir.

Yurt içinde muvakkat vazife mahalline varış tarihinden itibaren bir yıllık devre zarfında aynı yerde, aynı iş için aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemez. Muvakkaf vazifede yapılacak inkıtalara bu müddeti veya gündelik nispetini tezyide müessir olamaz.

Yevmiyeleri 32 nci maddenin b fıkrasına göre tesbit edilenlerle 50 nci maddede zikrolunanlar hakkında bu madde hükmü tatbik olunmaz.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı

MADDE 43. — Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur. 2 günlük yevmiye verilebilmesi için seyahatin 24 saatten fazla devam etmiş olması şarttır.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

Bölüm : III.

Aile masrafı

Aile masrafının miktarı

MADDE 44. — Aile masrafı, aile efradından her biri için memur ve hizmetlilerin işbu kanu-

na göre müstahak oldukları nakil vasıtası ücretinin tamamı ile yevmiyesinin 1/3 ünden tereküp eder.

Ancak, munhasıran otomobil veya araba kiralanması suretiyle gidilmesi mümkün olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile efradından dördü için ayrıca nakil vasıtası ücreti ödenmez.

45 nci maddenin son fıkrası hükmü o fıkrada yazılı hallerde aile efradından birisinin yevmiyesi hakkında da uygulanır.

Bölüm : IV

Yer değiştirme masrafı

Yurt içinde yer değiştirme masrafının unsurları ve miktarı

MADDE 45. — Yurt içinde yer değiştirme masrafı beher kilometre veya deniz mili için verilecek miktar ile memur veya hizmetlinin harcıraha müstahak ailesi efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek miktarın yekûnundan teşekkül eder. Beher kilometre veya mil başına verilecek miktar her sene Bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ancak bir kilometre ve deniz mili başına verilecek para, aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha fazla olan memur ve hizmetlilerin şahısları için 15 kuruşla harcıraha müstahak aile efradından beheri için 5 kuruştan ve daha az aylık ve ücretli olanların şahısları için 10 kuruşla harcıraha müstahak aile efradından her biri için keza 5 kuruştan aşağı olamaz.

Şu kadar ki, yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren yolculuğun bulunulan kaza hududu haricine vâkı olması şartı ile, kilometre ve deniz mili hesabıyla verilecek paranın balığı, harcıraha müstahak aile efradı bulunan memur ve hizmetliler için 45 liradan ve bulunmıyanlar için de 30 liradan dun olamaz.

Yer değiştirme masrafının aile efradı bulunup bulunmadığına ödenecek kısmı, harcıraha müstahak aile efradı bulunmıyan memur ve hizmetliler için bunların bu kanuna göre müstahak buldukları yevmiyenin iki katı ve bulunanlar için de dört katından ibarettir. Ancak yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren seyahat ayını kaza hudutları içinde vâkı olursa bu miktar seyyanen ve yevmiyenin iki katı olarak verilir.

11, 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile efradının memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu başka mahalden avdetleri dolayısıyla harcırah verilmesi derpiş edilmiş olan hallerde, aile efradına verilecek yer değiştirme masrafı bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması sureti ile hesaplanır.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya deniz mili

MADDE 46. — Yurt içinde yer değiştirme masrafının hesabında nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, iki mahal arasında gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu esas tutularak bulunur.

16 ncı maddenin b, c, ve d bentlerinde yazılı hallerde nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, askerî şahısların vazife ve aileleri efradının ikamet yerlerinden yeni vazife veya ikamet yerine kadar olan en kısa kara ve deniz yolu mesafelerinin mecmununun yarısıdır. 24 ncü maddede yazılı halde de bu esas uygulanır.

Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı

MADDE 47. — Bu kanunun yer değiştirme masrafı verilmesini tecviz ettiği hallerde yabancı memleeklere veya bu memleketlerden yurda yapılacak seyahatlerde, işbu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı miktardaki eşya için ihtiyar olunacak hakiki nakliye masrafları, yer değiştirme masrafı olarak ilgiliye ödenir.

KISIM : IV

Çeşitli hükümler

Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife ifa eden memur ve hizmetlilerin yevmiye ve yol masrafı

MADDE 48. — Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, tebliğ memuru, müvezzi, muakkip, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere birinci maddenin a, b, c bentlerinde yazılı kurumlar tarafından işletilen nakil vasıtalarında seyahat için bu kurumlarca fotoğrafı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi mntaka ve va-

sıtalar için ve hangi şartlarla verileceği Ulaştırma, İçişleri ve Maliye vekâletlerince müştereken tesbit olunur.

Belediye hudutları haricinde seyyar olarak vazife görenlerin harcırahı; hayvan satınalma avansı

MADDE 49. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde seyyar olarak vazife gören müvezzi, muakkip, mübaşir, sağlık memuru, sağlık koruyucusu, köy grup ebesi, mücadele memuru, muhafaza memuru, takip memuru, koruma memuru, tahsil memuru, tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve tarım memuru gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez.

Bu gibilere asıl istihkaklarına ilâveten aylık veya ücret tutarlarının hizmetlilerde ücrete en yakın aylık tutarının % 30 ndan fazla olmamak üzere alâkalı vekâlet ile Maliye Vekâleti arasında tesbit edilecek bir tazminat verilir.

Dairesinin teklifi üzerine mahallî en büyük mülkiye âmirleri bu kabil memur ve hizmetlileri hayvan (at veya katır) beslemeye veya bisiklet almaya mecbur tutabilir. Bu takdirde bunlara, bir senelik tazminat miktarını geçmemek üzere, hayvan veya bisiklet satınalmaya yetecek kadar avans verilebilir. Bu avans, tediyeyi takibeden aydan itibaren alâkalının bu maddeye göre tahakkuk edecek tazminatının her ay yarısı kesilmek suretiyle tahsil olunur.

Fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminat

MADDE 50. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere (4 ncü maddenin B fıkrası şümulüne girenler dâhil) şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için aylık veya ücret tutarlarına göre verilmesi lâzımgelen yevmiyenin % 60 ı, tazminat olarak verilir:

1. Harita almak veya harita almaya mütaallik işleri görmek üzere vazife merkezleri haricinde araziye çıkan Harita ve Orman Genel müdürlükleri fen memurlarına;

2. Amenajman, teşcir ve orman sınırlama işlerinde fiilen çalışan orman fen memurlarıyla teknik memurlara ve diğer memur ve hizmetlilere;

3. Toprak üzerinde ve köylerde kadastro

ve tapu tahriri işlerinde ve Tapulama Kanununun tatbikında bilfiil çalışan memur ve hizmetlilerle gezici hâkimlere;

4. Toprak komisyonları reis, âza ve memurlarıyla hizmetlilerine ve bu komisyonların buldukları yerlerde gezici olarak vazifelendirilen hâkim, zabıt kâtibi ve mübaşirlere;

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis jeolog ve prespektörler ve bunlarla beraber çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetlilere;

(Orman sınırlama komisyonlarıyla kadastro ve topu tahriri komisyonlarının memur olmaları âzalarına ve bilirkişilere bu kanunun 8 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü dâhilinde yevmiye verilir.)

Misafir ve ziyaretçilere terfik edilenlerin masrafları

MADDE 51. — Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak Türkiye'ye gelecek yabancılara terfik edilen memurlara, memuriyet ve asli sıvıatları ne olursa olsun, refakatin şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için ihtiyar ettikleri masraflar ödenerek başkaca harcırah verilmez. Ancak misafir ve ziyaretçilere iltihak etmek veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenlerle bunlardan ayrılarak eski vazifeleri mevkiine dönenlere bu gidiş ve dönüşleri için işbu kanuna göre müstahak oldukları yol masrafı ve yevmiye verilir.

Harcırahların Harçlar Kanununa göre alanlar

MADDE 52. — 5887 sayılı Harçlar Kanununun 33, 47, 76, 83 ve 125 nci maddelerinde yazılı hallerde alâkadâr hâkim, adalet memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına işbu kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol

MADDE 53. — Daimî bir vazife ile yabancı memlekete gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 5 inci madde esasları dâhilinde takip edecekleri yol itibarıyla

vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri dışişleri ve Maliye vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları

MADDE 54. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti

MADDE 55. — a) Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle açıkta kalan ve vekâlet emrine alınan memurlara ve cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilere vazifelerinden ayrıldıkları,

b) İşten el çektirilmek suretiyle vekâlet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat afla ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği,

c) Memur ve hizmetlilerden vazifede iken vefat edenlerle (4 nci maddenin B fıkrası şümulüne girenler de dâhil olmak üzere) emekliye veya açığa çıktıktan sonra ayrılış tarihi takip eden altı ay içinde vazifeleri mahallinde vefat edenlerin aileleri efradına ölüm hâdisesinin vukuu;

Tarihlerinden itibaren altı ay zarfında müracaat edenlere işbu kanuna göre müstahak oldukları harcırah verilir. Müracaata mâni bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zâil olduğu tarihten itibaren başlar.

Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi

MADDE 56. — Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza dâvalarında

mezkûr maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkân bulunmayan hallerde, bunlar, bilâhara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekâleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askerî Muhakeme Usul Kanununun 281 nci maddesinin A fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dâva ve ihtilâfın tetkiki sırasında, gerek alâkâhılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilâhara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alâkâhılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

Harcırahın sureti tediye ve mahsubu

MADDE 57. — Harcırah memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tâyin ve tesbitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını katî olarak veya avans suretiyle alanlardan zatî sebepler yüzünden daimî veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kâğıtları esas tutulur. Bu beyan kâğıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malûmat gösterilir.

Daimî memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müsbiteleri ile birlikte dairesi âmirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdinde muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire âmirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alâkadar malî mercie vermekle mükelleftirler.

Vâkı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müsbite tedariki mümkün olmayan hallerde bu imkânsızlığın sebepleri ile vâkı masrafın hesabı alâkadar tarafından mensup olduğu daire âmirine yazılı olarak bildirilir. İmkânsızlık sebepleri dairesince vârit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dâhil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmeyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrafta yazılı müddetler zarfında teslim etmeyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilâfı hakikat beyanname verenler

MADDE 58. — Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde maddi hatalar hariç - hilâfı hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salâhiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şumulüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, devlet özel idare ve belediyelerce Tahsili Emval Kanununa göre ve işbu kanuna tâbi diğer kurumlarca da umumî hükümlere tevfiakan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibatî kararlar cezai takibata mâni olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku âmme dâvası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

Devlet Denizyolları ve Denizcilik Bankası hakkında eski hükümlerin meriyeti

GEÇİCİ MADDE 1. — Birinci maddenin son fıkrasında zikredilen nizamnameler meriyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur.

Eski hükümlere göre harcırah almış olup da henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar

MUVAKKAT MADDE 2. — a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup da bu kanu-

nun meriyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun meriyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkûr tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin işbu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekûnundan Harcırah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikâk ve muvasalat yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

MADDE 59. — Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.

Kanun veya Kararnamenin tarihi

Numarası

U n v a n ı

3 . 4 . 1333		Memurini Hariciyeye Verilecek Harcırahların Sureti Tesviyesi hakkında Kanun
15 . 5 . 1335		Mülkiye Harcırah Kararnamesi
10 . 11 . 1335		15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin Mervaddı Muvakkate Fashının Tadili hakkında Kararname
27 . 11 . 1336	44	İşgal Dolayısıyla Terki Mevkie Mecbur Olan Memurin Ve Ailelerine Harcırah Verilmesine dair Kanun
8 . 11 . 1338	273	Hasbellüzum Celp Veya Bir Mahalle İzam Kılınacak İmalâtı Harbiye Sivil Ustalarıyla Levazımatı Umumiye Fabrika Ve Müessesatı Sanatkârlarına Harcırah İtasına dair Kanun
22 . 4 . 1341	646	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
21 . 11 . 1341	668	Vazifei Memuriyetleri Haricinde Emrazı Sâriyei Hayvaniye Mücadelesine Memur Edilecek Memurini Fenniye Ve Saireye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
25 . 1 . 1926	722	Bâzı Kolordular Menatıkındaki Erkân, Ümera Ve Zâbitanın Tebdiline dair Kanun
17 . 2 . 1926	745	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 27 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasını Muaddil Kanun
10 . 3 . 1926	778	10 Kasım 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin Birinci Maddesine Müzeyyel Kanun
28 . 4 . 1926	829	Tekaüt Edilenlerle İnfisal Edenlerin Harcırahlarının Müddeti Tesviyesi hakkında Kanun
5 . 2 . 1926	902	Memurini Hariciye Harcırahları Hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli Kanuna Müzeyyel Kanun
28 . 3 . 1927	999	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair Kanun
18 . 6 . 1927	1092	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
29 . 12 . 1927	1185	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel 18 . VI . 1927 tarihli ve 1092 numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun

Kanun veya Kararname-
menin tarihi

Numarası

U n v a n ı

2 . 6 . 1929	1508	Amenajman ve Teşçir İşlerinde Müstahdem Memurını Fenniyeye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
24 . 7 . 1931	1846	15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi ve Müzeyyelâtının Tadili hakkında Kanun
17 . 11 . 1934	2616	Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 13 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine dair Kanun
21 . 6 . 1938	3441	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkında Kanun
21 . 6 . 1938	3442	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine ek Kanun
21 . 6 . 1938	3443	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair olan 28 Mart tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
19 . 1 . 1940	3770	Genelkurmay Başkanının Seyahat ve İkamet Yevmiyesi hakkında Kanun
12 . 8 . 1941	4101	Harcırah Kararnamesine ek Kanun
16 . 3 . 1942	4192	Alelûmum Seyyar Küçük Sıhhat Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesine dair Kanun
5 . 8 . 1942	4278	Askerî Kara, Deniz, ve Hava Ateşeleri Maiyetlerine Birer Er Verilmesi hakkında Kanun
5 . 8 . 1942	4279	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkındaki 3441 sayılı Kanuna ek Kanun
10 . 8 . 1942	4287	Maliye Atlı Tahsildarlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
12 . 8 . 1942	4291	Hayvan Sağlık Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
16 . 12 . 1942	4327	Memur ve Müstahdemlere Verilecek Fevkalâde Zam hakkındaki 4178 sayılı Kanuna ek Kanun
23 . 12 . 1942	4333	P. T. T. Umum Müdürlüğü Süvari Müvezzilerine Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
31 . 5 . 1946	4909	Subay Ve Askerî Memurlarla Gedikli Erbaşlardan Ve Askerî Kadrolardaki Çeşitli Hizmetlerden Kurslara Gönderileceklerin Gündelikleri hakkında Kanun
22 . 2 . 1948	5190	Tekel Genel Müdürlüğü Atlı Takip Memurlarıyla Atlı Koruma Ve Tahsil Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun

MADDE 60. — Aşağıdaki yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcırah, hayvan mutayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütalâk olan hükümleri kaldırılmıştır.

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
15 . 3 . 1929		İdarei Umumiyei Vilâyat Kanunu	İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
22. 4 .1341	657	Harita Müdüriyeti Umumiyesi Kanunu	7 nci maddesi
26. 5 .1926	858	Çekirge Kanunu	7 nci maddesi
7. 6. 1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zâbitan ve Memurini hakkında Kanun	4 ncü maddesi
16. 6. 1927	1076	İhtiyat Zâbitleri ve İhtiyat Askeri Memurları Kanunu	19 neu maddesi
21. 6 .1927	1108	Maaş Kanunu	8 nci maddesinin (B) fıkrası
15. 5 .1930	1613	Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 ncü maddesinin son fıkrası
22. 7 .1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 ncü maddesi
6. 6 .1932	2000	1932 senesinden itibaren Tıp Fakültesinden Neşededecek Tabiplerin Mecburi Hizmetlerinin Lağvı ve Leyli Tıp Talebe Yurduna Alınan Tıp Talebesinin Tâbi Olacakları Mecburi Hizmetler hakkında Kanun	2 nci maddesinin 2 ve 3 ncü fıkraları
15.12.1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri hakkında Kanun	5055 sayılı Kanunla değiştirilen 43 ncü maddesi
15.11.1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. Memur ve Müstahdemlerinin Ücretlerine dair Kanun	9 neu maddesi
27. 1 .1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 ncü maddesinin son fıkrası
29. 5 .1936	2996	Maliye Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı Kanunla değiştirilen 21 nci maddesi
2. 8 .1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı Kanunla değişik 12 nci maddesi
15. 6 .1937	3238	Köy Eğitimcileri Kanunu	4 ncü maddesi
12. 6 .1939	3634	Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 nci maddesi
3. 7 .1939	3656	Devlet Memurları Ayılıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanun	20 nci maddesi
5. 7 .1939	3659	Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Ayılıklarının Tevhit ve Teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı Kanununun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 13 ncü maddesinin B ve J fıkrası
26. 6 .1940	3888	Devlet Memurları Ayılıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3656 sayılı Kanuna ek Kanun	5 nci maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
18 . 2 . 1940	3944	Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilâtı hakkında Kanun	8 nci maddesi
31 . 6 . 1941	4047	Beden Terbiyesine ek Kanun	3 ncü maddesi
20 . 6 . 1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanunu	43 ncü maddesi
18 . 6 . 1943	4440	Harcırah Kararnamesi ve Müzey-yelâtinin Tadili hakkındaki 1846 sayılı Kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesi
10 . 7 . 1943	4459	Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı Yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanununun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesine dair Kanun	1 nci maddesinin 3 ncü bendi
19 . 7 . 1943	4481	Ziraat Vekâleti Teşkilâtının Nakil ve Teknik İşletme Vasıtalarıyla Teçhizine dair Kanun	2 ve 3 ncü maddeleri
6 . 9 . 1943	4487	Seferberlikte ve Fevkalâde Hallerde Askerî Şahısların Ailelerini İcabında Yanlarında Bulundurmalarının Men'i hakkında Kanun	2 ve 3 ncü maddeleri
21 . 6 . 1944	4598	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bâzı Maddeler Eklenmesi hakkında Kanun	9 ncü maddesi
29 . 3 . 1945	4709	Hesap Uzmanları Kurulu Kurulmasına ve Maliye Vekâleti Merkez ve İller Kadrosunda Bâzı Değişiklikler Yapılması hakkında Kanun	7 nci maddesi
7 . 7 . 1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 ncü maddesi
29 . 12 . 1946	4988	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	2 nci maddesinin 3 ncü bendiyle 6 ncü maddesinin son fıkrası
9 . 6 . 1948	5213	Devlet Havayolları Gn. Md. lüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun	2 nci maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
26.12.1949	5479	Köy Enstitüsü Mezunu Öğretmenlerle Köy Sağlık Memurlarının Geçimlerini Düzenlemek Üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesinin son fıkrası
1.3.1950	5572	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Bölümlerinde Değişiklik Yapılması ve Kadastro Mahkemeleriyle Gezici Mahkemelerin Kaldırılması hakkında Kanun	3 ncü maddesinin 3 ncü fıkrası
16.3.1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
11.12.1950	5686	Birleşmiş Milletler Emrine Verilmek Üzere Askerî Birlikler Halinde Yabancı Ükelere Gönderilecek Ordu Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Sair Masrafları hakkında Kanun	1, 2 ve 3 ncü maddeleri
2.7.1951	5802	Astsubay Kanunu	9 ncü maddesi

Ek kanunlar

MADDE 61. — Harcırah mevzuu ile alâkeli hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.

Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının eski hükümlerinin meriyeti

MUVAKKAT MADDE 1. — 1 nei maddenin son fıkrasında zikredilen nizamnameler meriyete irinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur.

Eski hükümlere göre harcırah almış olup da henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar

MUVAKKAT MADDE 2. — a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup da bu kanunun meriyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmâl olunur.

b) Bu kanunun meriyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkûr tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin işbu kanuna göre müstahak oldukları

aile ve yer değiştirme masrafları yekûnundan harcırah kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikâk ve muvasalat yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

MADDE 62. — İşbu kanun 1953 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 63. — Bu kanunu İcra Vekilleri Heyeti yürütür.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	Adalet Vekili
Devlet Vekili	O. Ş. Çiçekdağ
C. Yardımcı	İçişleri Vekili
Millî Savunma Vekili	E. Menderes
K. Yılmaz	Maliye Vekili
Dışişleri Vekili	H. Polatkan
F. Köprülü	Bayındırlık Vekili
Millî Eğitim Vekili	K. Zeytinoglu
R. S. Burçak	Sa. ve So. Y. Vekili
Eko. ve Ticaret Vekili	Dr. E. H. Üstündağ
F. Çelikbaş	Tarım Vekili
G. ve Tekel Vekili	N. Ökmen
E. Kalafat	Çalışma Vekili
Ulaştırma Vekili	H. Erkmen
Y. Üresin	İşletmeler Vekili
	S. Yırcalı

I. Sütun

II. Sütun

III. Sütun

Makam, memuriyet unvanı aylık veya ücret tutarı

Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başvekil, vekiller, mebuslar, Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi,

Aylık veya ücret tutarları ne olursa olsun müfettiş ve müfettiş muavinleriyle Maliye Vekâleti Hesap uzmanı ve uzman muavinleri ve kontrolörler.

Yukarda yazılı olanlar dışında kalan aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha ziyade olan memur ve hizmetliler.

Aylık veya ücret tutarları 475 liradan aşağı olan memur ve hizmetliler.

Ücretleri 475 liradan aşağı olan hizmetlilerden vazifeleri nazarı itibara alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek olanlar.

1. Resmî daire ve bunlara bağlı teşekküllerce işletilen otobüsler muayyen tarifeli nakil vasıtası sayılır. Ancak iki mahal arasında hem bu şekilde işletilen otobüsler ve hem de muayyen tarifeli diğer bir nakil vasıtası işlemekte ise memur ve hizmetli bu vasıtalar-dan birini tercih edebilir.

2. Birinci mevkie binmeye hakkı olanlar uçakla seyahat edebilirler. II nci mevkide seyahat edebileceklerin uçakla seyahati dai-relerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür.

3. I, II, III. mevki kompartıman ve kamaraları ihtiva eden vasıtaların işlediği hatlarda, ayrıca tek mevkili vasıta da işlemekte ise (Uçak hariç) bu tek mevkili vasıttadan yalnız I ve II nci mevkilere binmeye hakkı olanlar istifade edebilirler.

4. Muayyen tarifeli olmiyan nakil vasıtalarıyla seyahatta (Mûtat ve en ekonomik olan nakil vasıtası) ndan maksat iki mahal ara-sında mûtat olarak aynı zamanda otomobil, otobüs ve araba işlemekte ise otomobil veya otobüsten ucuz olanıdır.

5. Aynı mevkiin muhtelif derecelerini ihtiva eden vasıtalarla seyahatta memur veya hizmetli, yukarıki cetvele göre binebilece-ği mevkiin yer ayırılma zamanında serbest yeri mevcut olan en ehven fiyatlı derecesine ait bileti almaya mecburdur.

6. Harcıraha müstahak kimseler, kendilerine yukarıki cetvele göre müstahak buldukları mevki parasından fazla bir şey öden-memek şartıyla, bu mevkiden daha pahalı sınıf veya mevki ile seyahat edebilirler.

7. Hususi otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları nakil vasıtası ücreti ile bu vasıtaya göre geçecek günler için ve-rilmesi gereken yevmiyeden fazla bir şey verilmez.

Muayyen tarifeli vesaitle seyahat
(Vapur, tren)

Yataklı vagon masrafı dâhil olduğu hal-de yemeksiz birinci mevki bilet parası
(Ekspres ve kuşet zamları dâhil)

Yemeksiz birinci mevki bilet parası
(Ekspres ve kuşet zamları dâhil)

» » » »

» İkinci mevki (Ekspres ve kuşet
zammı dâhil)

» Üçüncü » 0 0 0

Muayyen tarifeli olmiyan vasıtalarla se-yahat

İhtiyar olunan hakiki yol masrafı

Mûtat ve en ekonomik olan nakil vasıta-larına ait hakiki yol masrafı ve icap ve za-ruret halinde kullanılacak diğer vasıtalara göre hakiki yol masrafı

Mûtat ve en ekonomik olan nakil vasıta-larına ait hakiki yol masrafı

» » » » »

» » » » »

[2] SAYILI CETVEL

Daimî bir memuriyetle yabancı memleketlere veya mezkûr mem-
leketlerde bir yerden diğeri bir yere veya merkeze tâyin ve tahvil
Seyahat eden memurun aylık olunan memurların seyriseri, seyriâdi ve diğeri vasıtalarla nakle-
veya ücret tutarı dillecekleri âzami eşya miktarı

	Memurların seyriseri ile naklede- bilecekleri eşya miktarı (*) kilo	Memurların seyriâdi veya di- ğeri vasıtalarla nakledebilecek- leri eşya miktarı (**)
475 - 1 000	120	200
475 den aşağı	75	150

(*) Uçakla seyahatte memurlar yalnız bilet bedeline dâhil bagaj hakkından istifade ederler. Bu halde seyriseri ve seyriâdi ile yukarıki miktarlarda eşya nakletmek hakkı baki kalır.

(**) Aile efradından her biri için bu sütunda gösterilen miktarın yarısı ilâve olunur. Hizmetçi için eşya nakil masrafı kabul edilmez.

(***) Seyriseri ve seyriâdi birlikte yapılırsa yukarıki miktarlar için ayrı ayrı, bütün eşya S. âdi ile naklolunursa iki sütunun miktarı yekûnu için masraf ödenir.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Harcırah kanunu lâyihası

KISIM : I.

Umumi Hükümler

Kanunun Şumulü

MADDE 1. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Reisicumhurun seyahat masrafı

MADDE 2. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Tarifler

MADDE 3. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcıraha müstahak kimseler ve istisnaları

MADDE 4. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcırahın unsurları

MADDE 5. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol

MADDE 6. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar

MADDE 7. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Uhdelerinde resmî bir bazife bulunmayanların harcırahi

MADDE 8. — Uhdelerinde bu kanuna göre harcırah verilmesini icabettirecek bir vazife bulunmayanlardan, bu kanuna tâbi kurumlarca muvakkat bir vazife ile tavzif edilen kimselere verilecek yol masrafı ve yevmiye, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahallî şartlar nazarı itibara alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan her hangi birine verilen yol masrafı ve yevmiyeye kıyasen, ilgi-

li dairece takdir olunur. Ancak ilgili vekilin ten-sibi üzerine bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek dereceli memurların müstahak bulunduğu yol masrafı ve yevmiye verilebilir.

Mukavele ile istihdam edilip de mukavelede kendilerine verilecek harcırah hakkında hususi hükümler bulunan kimseler hakkında fıkra hükümü tatbik olunmaz.

Daimî vazife harcırahının mebdei

MADDE 9. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

KISIM : II

Seyahat ve vazifenin mahiyetine göre verilecek harcırah

Yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller

MADDE 10. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller

MADDE 11. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Daimî veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahi

MADDE 12. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahi

MADDE 13. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat vazife harcırahi (yol masrafı ve yevmiye)

MADDE 14. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Askerî birliklerde harekâta harcırah

MADDE 15. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Aile ile birlikte oturulması yasak bölgelere geliş, gidişte aile harcırahi

MADDE 16. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarının harcırahi

MADDE 17. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Ehliyet tesbiti, imtihan, hava değiştirme ve tedavi için başka yere gönderilenler

MADDE 18. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Hastalara refakat halinde harcırah

MADDE 19. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat vazife

MADDE 20. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahi

MADDE 21. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Yurt içi ve dışı spor temalarında harcırah

MADDE 22. — Yurt içinde ve dışında tertibedilen millî ve resmî spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri kurumlarınca Maliye Vekâletinin mütalâası alındıktan sonra İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı

MADDE 23. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Başka yerde bırakılan aile efradı

MADDE 24. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

İzamından sarfınazar olunanların harcırahi

MADDE 25. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

KISIM : III

Harcirahın unsurları

Bölüm : I

Yol masrafı

Yurt içinde yol masrafı

MADDE 26. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Şehir ve kasabaların belediye hudutları içinde yol masrafı

MADDE 27. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Yurt dışında yol masrafı

MADDE 28. — Yurt dışında daimî ve muvakkat vazife seyahatlerinde ekspres ve yataklı vagon ücreti dâhil olmak üzere aylık ve ücret tutarları 475 lira ve daha fazla olanlara birinci mevki, 475 liradan aşağı olanlara da ikinci mevki tren, vapur, uçak bilet parası ile otomobil, araba, kayık ve sair nakil vasıtaları ve hamal ücretleri için ihtiyar olunan hakiki masraflar yol masrafı olarak ödenir. Bu kanuna bağlı I sayılı cetvelin 7 numaralı notundaki esaslar dış memleketlerde hususi otomobiliyle seyahat edenler hakkında uygulanır.

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatta bu vasıtaların Türkiye'deki aktarmasız hareket mebdinden ve memuriyet merkezi bu mebd ile hudut arasında bulunanlar için vasıtanın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın tevakkuf mahallinden, muayyen tarifeli olmayan nakil vasıtalarıyla seyahatte yol üstünde hududa en yakın vilâyet veya kaza merkezinden

itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket mebbeine, en yakın tevakkuf mahalline veya hududa en yakın kaza veya vilâyet merkezine kadar olan yolculuklar hakkında bu kanunun yurtiçi seyahatlerine ait hükümler tatbik olunur.

Memur hizmetçileri için yol masrafı

MADDE 29. — Aylık tutarları 475 lira veya daha fazla olan hariciye memurlarının kendileriyle veya ailesi efradiyle birlikte yeni memuriyet mahallerine seyahat eden bir ve Büyükelçilerin iki hizmetçisi için muayyen tarifeli nakil vasıtalarında üçüncü mevki ve bu mevkide yer bulunmadığı takdirde 2 nci mevki üzerinden yol masrafı verilir.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatta yol masrafı

MADDE 30. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Hususi vezifeli emniyet mensuplarının yol masrafı

MADDE 31. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Bölüm : II

Yevmiyeler

Yurt içinde verilecek yevmiyelerin miktarı ve asgari hadleri

MADDE 32. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Memleket dışında yapılacak vazife seyahatlerinde yevmiye

MADDE 33. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri

MADDE 34. — Taç giyme, cenaze ve bu gibi hususi ehemmiyeti haiz merasim dolayısıyla ya-

bancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararı ile, 33 ncü maddenin 1 nci fıkrası gereğince tâyin olunacak âzami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevka memur jandarmalara verilecek yevmiye

MADDE 35. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kurslara iştirak edenlerin yevmiyesi

MADDE 36. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye

MADDE 37. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Belediye hudutları dâhil ve haricindeki seyahatlerde yevmiye

MADDE 38. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zati sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye

MADDE 39. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan vasıtalarda seyahat

MADDE 40. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilât

MADDE 41. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat vazifede yevmiyenin müddete göre azalması ve yevmiye verilebilecek âzami müddet

MADDE 42. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı

MADDE 43. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Bölüm : III.

Aile Masrafı

Aile masrafının miktarı

MADDE 44. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Bölüm : IV.

Yer değiştirme masrafı

Yurt içinde yer değiştirme masrafının unsurları ve miktarı

MADDE 45. — Yurt içinde yer değiştirme masrafı beher kilometre veya deniz mili için verilecek miktar ile memur veya hizmetlinin harcıraha müstehak ailesi efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek miktarın yekûnundan teşekkül eder. Beher kilometre veya mil başına verilecek miktar her sene bütçe kanunları ile tesbit olunur. Ancak bir kilometre ve deniz mili başına verilecek para, aylık veya ücret tutarları 475 lira ve daha fazla olan memur ve hizmetlilerin şahısları için 15 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından beheri için 5 kuruştan ve daha az aylık ve ücretli olanların şahısları için 10 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından her biri için keza 5 kuruştan aşağı olamaz.

Şu kadar ki, yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren yolculuğun bulunulan kaza hududu haricine vâkı olması şartı ile, kilometre ve deniz mili hesabı ile verilecek paranın baliği, harcıraha müstehak aile efradı bulunan memur ve hizmetliler için 45 liradan ve bulunmayanlar için de 30 liradan aşağı olamaz.

Yer değiştirme masrafının aile efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek kısmı, harcıraha müstehak aile efradı bulunmayan memur ve hizmetliler için bunların bu kanuna göre müstehak buldukları yevmiyenin 2 katı ve bulunanlar için de 4 katından ibarettir. Ancak yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren

seyahat aynı kaza hudutları içinde vâkı olursa bu miktar seyyanen ve yevmiyenin 2 katı olarak verilir.

11, 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile efradının memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu başka mahalden avdetleri dolayısıyla harcırah verilmesi derpiş edilmiş olan hallerde, aile efradına verilecek yer değiştirme masrafı bunlardan birinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması sureti ile hesaplanır.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya deniz mili

MADDE 46. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı

MADDE 47. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

KISIM : IV.

Çeşitli Hükümler

Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife ifa eden memur ve hizmetlilerin yevmiye ve yol masrafı

MADDE 48. — Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Belediye hudutları haricinde seyyar olarak vazife görenlerin harcıraha, hayvan satın alma avansı

MADDE 49. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde seyyar olarak vazife gören müvezzi, muakkip, mübaşir, sağlık memuru, sağlık koruyucusu, köy grup ebesi, mücadele memuru, muhafaza memuru, takip memuru, koruma memuru, tahsil memuru, tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve tarım memuru gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez.

Bu gibilere asıl istihkaklarına ilâveten aylık veya ücret tutarlarının hizmetlilerde ücrete en yakın aylık tutarının % 30 undan fazla olmamak üzere alâkalı vekâlet ile Maliye Vekâ-

leti arasında tesbit edilecek bir tazminat verilir.

Dairesinin teklifi üzerine mahallî en büyük mülkiye âmirleri bu kabîl memur ve hizmetlileri hayvan (at veya katır) beslemeye veya bisiklet almaya mecbur tutabilir. Bu takdirde bunlara bir senelik tazminat miktarını geçmemek üzere, hayvan veya bisiklet satınalmaya yetecek kadar avans verilebilir. Bunlardan yukarıda yazılı nakil vasıtalarından gayri bir nakil vasıtası almak isteyenler hakkında da aynı hükümler tatbik olunur. Bu avans, tediye takibeden aydan itibaren alâkalının bu maddeye göre tahakkuk edecek tazminatının her ay yarısı kesilmek suretiyle tahsil olunur.

Fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilecek tazminat

MADDE 50. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere (4 neü maddenin B fıkrası şümülüne girenler dâhil) şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için aylık veya ücret tutarlarına göre verilmesi lâzımgelen yevmiyenin % 70 i, tazminat olarak verilir.

1. Harita almak veya harita almaya mütalallik işleri görmek üzere vazife merkezleri haricinde araziye çıkan harita ve orman genel müdürlükleri fen memurlarına;

2. Amenajman, teşcir ve orman sınırlama işlerinde fiilen çalışan orman fen memurlariyle teknik memurlara ve diğer memur ve hizmetlilere;

3. Toprak üzerinde ve köylerde kadastro ve tapu tahriri işlerinde ve Tapulama Kanununun tatbikında bilfiil çalışan memur ve hizmetlilerle gezici hâkimlere;

4. Toprak komisyonları reis, âza ve memurlariyle hizmetlilerine ve bu komisyonların buldukları yerlerde gezici olarak vazifelendirilen hâkim, zabıt kâtibi ve mübaşirlere;

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog ve prospektörler ve bunlarla beraber çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetlilere;

(Orman sınırlama komisyonlariyle kadastro ve tapu tahriri komisyonlarının memur olmayan âzalarına ve bilir kişilere bu kanunun 8 neü maddesinin birinci fıkrası hükmü dâhilinde yevmiye verilir.)

Misafir ve ziyaretçilere terfih edilenlerin masrafları

MADDE 51. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcvrahlarını Harçlar Kanununa göre alanlar

MADDE 52. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol

MADDE 53. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Cenaze nakil masrafları

MADDE 54. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcvrah alabilmek için müracaat müddeti

MADDE 55. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcvrahın sureti tediyesi

MADDE 56. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Harcvrahın sureti tediye ve mahsubu

MADDE 57. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Hilâfı hakikat beyanname verenler

MADDE 58. — Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkâkın miktarını artıracak şekilde -maddi hatalar hariç - hilâfı hakikat beyanname verenler hakkında mensup oldukları kurumların inzıbat, memurin, müdürler komisyonları gibi salâhiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harc, Devlet özel idare ve belediyelerce Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanuna göre ve işbu kanuna tâbi diğer kurumlara da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibatî kararlar cezai takibata mâni olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku âmme dâvası

ikame ve kanuni takibat icra olunur.

MADDE 59. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

MADDE 60. — Aşağıdaki yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır.

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
15 . 3 . 1329		İdarei Umumiyei Vilâyat Kanunu	İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi
22 . 4 . 1341	657	Harita Müdüriyeti Umumiyesi Kanunu	7 ncı maddesi
26 . 5 . 1926	858	Çekirge Kanunu	7 ncı maddesi
7 . 6 . 1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zâbitan ve Memurini hakkında Kanun	4 ncü maddesi
16 . 6 . 1927	1076	İhtiyat Zâbitleri ve İhtiyat Askeri Memurları Kanunu	19 ncü maddesi
21 . 6 . 1927	1108	Maaş Kanunu	8 ncı maddesinin (B) fıkrası
15 . 5 . 1930	1613	Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 ncü maddesinin son fıkrası
22 . 7 . 1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 ncü maddesi
6 . 6 . 1932	2000	1932 Senesinden İtibaren Tıp Fakültesinden Neşet Edecek Tabiplerin Mecburi Hizmetlerinin Lâğvı ve Leyli Tıp Talebe Yurduna Alman Tıp Talebesinin Tâbi Olacakları Mecburi Hizmetler hakkında Kanun	2 ncı maddesinin 2 ve 3 ncü fıkraları
15 . 12 . 1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri hakkında Kanun	5055 sayılı Kanunla değiştirilen 43 ncü maddesi
15 . 11 . 1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. Memur ve Müstahdemlerinin Ücretlerine dair Kanun	9 ncü maddesi
27 . 1 . 1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 ncü maddesinin son fıkrası
29 . 5 . 1936	2996	Maliye Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı Kanunla değiştirilen 21 ncı maddesi
2 . 8 . 1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı Kanunla değişik 12 ncı maddesi
15 . 6 . 1937	3238	Köy Eğitimcileri Kanunu	4 ncü maddesi

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
12 . 6 . 1939	3634	Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 ncı maddesi
3 . 7 . 1939	3656	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanun	20 nci maddesi
5 . 7 . 1939	3659	Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 13 ncü maddesinin B ve J fıkrası
26 . 6 . 1940	3888	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3656 sayılı Kanuna ek Kanun	5 nci maddesi
18 . 2 . 1940	3944	Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilâtı hakkında Kanun	8 nci maddesi
31 . 6 . 1941	4047	Beden Terbiyesi Kanununa ek Kanun	3 ncü maddesi
20 . 6 . 1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanunu	43 ncü maddesi
18 . 6 . 1943	4440	Harcırah Kararnamesi ve Müzeyelâtının Tadili hakkındaki 1846 sayılı Kanuna bağlı cetvel ile 3135 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesi
10 . 7 . 1943	4459	Köy Ebesi ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı Yapılmasına ve 3017 numaralı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun	1 nci maddesinin 3 ncü bendi
19 . 7 . 1943	4481	Ziraat Vekâleti Teşkilâtının Nakil ve Teknik İşletme Vasıtalarıyla Teçhizine dair Kanun	2 ve 3 ncü maddesi
6 . 9 . 1943	4487	Seferberlikte ve Feykalâde Hallerde Askerî Şahısların Ailelerini İcabında Yanlarında Bulundurmalarının Men'i hakkında Kanun	2 ve 3 ncü maddeleri
21 . 6 . 1944	4598	Devlet Memurlarının Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Olan 3656 sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi hakkında Kanun	9 ncu maddesi

Tarih	Kanun No.	U n v a n ı	Madde ve fıkrası
29 . 3 . 1945	4709	Hesap Uzmanları Kurulu Kurulmasına ve Maliye Vekâleti Merkez ve İller Kadrosunda Bâzı Değişiklikler Yapılması hakkında Kanun	7 nci maddesi
7 . 7 . 1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 ncu maddesi
29 . 12 . 1946	4988	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Olan 3656 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	2 nci maddesinin 3 ncü bendiyle 6 ncı maddesinin son fıkrası
9 . 6 . 1948	5213	Devlet Havayolları Gn. Md. lüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun	2 nci maddesi
26 . 12 . 1949	5479	Köy Enstitüsü Mezunu Öğretmenlerle Köy Sağlık Memurlarının Geçimlerini Düzenlemek Üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesinin son fıkrası
1 . 3 . 1950	5572	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Olan 3656 sayılı Kanuna Bağlı (1) Sayılı Cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Bölümlerinde Değişiklik Yapılması ve Kadastro Mahkemeleriyle Gezici Mahkemelerin Kaldırılması hakkında Kanun	3 ncü maddesinin 3 ncü fıkrası
16 . 3 . 1950	5602	Tapulama Kanunu	49, 50 nci maddeleri
11 . 12 . 1950	5686	Birleşmiş Milletler Emrine Verilmek Üzere Askerî Birlikler Halinde Yabancı Ülkelere Gönderilecek Ordu Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Sair Masrafları hakkında Kanun	1, 2 ve 3 ncü maddeleri
2 . 7 . 1951	5802	Astsubay Kanunu	9 ncu maddesi
1 . 7 . 1953	6091	Tapulama Kanununun Bâzı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına dair Kanun	3 ncü maddesi

Ek kanunlar

MADDE 61. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının eski hükümlerinin meriyeti

MUVAKKAT MADDE 1. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Eski hükümlere göre harcırah almış olup da henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar

MUVAKKAT MADDE 2. — Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

MADDE 62. — Bu kanun hükümleri 1 . III . 1954 tarihinden mer'idir.

MADDE 63. — Bu kanun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

[1] SAYILI CETVEL

Aynen kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

Aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİ

Harcırah kanunu lâyihası

KISIM : I

Umumi hükümler

Kanunun şümülü

MADDE 1. — a) Umumi muvazeneyle dâhil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağlı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı ile Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukardaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah işbu kanun hükümlerine tâbidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları

MADDE 2. — Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vâkı bilcümle masrafları işbu kanun hükümlerine tâbi tutulmaksızın ödenir.

(Hükümetin 2 nci maddesi aynen.)

Tarifler

MADDE 3. — İşbu kanunda geçen :

a) Kurum tâbiri : Birinci maddenin(a), (b) ve (c) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

b) Memur tâbiri : Barem kanunları hükümlerine tâbi olan aylıklı ve ücretli kimseleri;

c) Hizmetli tâbiri : Barem Kanunu hükümlerine tâbi olmıyan daimî veya muvakkat müstahdemlerle kurumlarda yalnız ödenek veya gündelik mukabili çalışan kimseleri;

d) Aile efradı tâbiri : Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren hâdise sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile, yardım etmemesi halinde zarurete düşecek olan usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

e) Bagaj tâbiri : Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup resmî vazife için istimal olunabilecek eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan zatî eşyasından mûtat surette taşınması mümkün olanları;

İfade eder.

(Hükümetin 3 nci maddesi aynen.)

Harcıraha müstahak kimseler ve istisnaları

MADDE 4. — Bu kanunda zikredilen ahvalde ancak :

1. Birinci maddenin (a), (b) ve (c) fıkralarında yazılı kurumlardan aylık,

ücret, ödenek ve yevmiye alan memur ve hizmetlilerle aileleri efradı ve aynı kurumlarda fahrîyen çalışanlara;

2. Uhdelerinde her hangi resmî bir vazife bulunmamakla beraber kurumlarca muvakkat bir vazife ile tanzif olunanlara;

3. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara ve bunların ailesi efradına;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve aileleri efradına;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında ailesi efradını, çocuklara terfik olunacak memur ve hizmetlilere;

6. Mahkûm veya mevkuların sevkına memur edilen jandarmalara;

7. Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılanlara tekrar hizmete alınmaları dolayısıyla kesilmiş olan emekli aylıkları iadeten tahsis olunanlara ve bunların ailesi efradına;

8. Millî ve Resmî spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarına ve bunların memlekette bırakacakları aile efradına

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askerî şahısların aileleri efradına;

Harcırah verilir.

Ancak :

Becayış olanlarla işbu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça hizmetlilerden hademe, odacı, bekçi, kolcu, evrak dağıtıcı, işçi gibi mahallen temin ve tanzifleri mümkün ve mütat olan kimselere yeni veya açıktan vekâleten tâyin veya nakil veyahut da vazifeye son verilme ve emeklilik hallerinin icabettirdiği seyahatler dolayısıyla ve vefatlarında aileleri efradına;

Harcırah verilmez.

Harcırahın unsurları

MADDE 5. — Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol

MADDE 6. — Harcırah, bu kanunda aksine sarahat bulunmadıkça, gidip gelmeye en müsait ve takibi mütat olan yolun daha az masrafı icabettireni üzerinden verilir.

Bu yol, seyahatte geçen müddete göre memur veya hizmetlinin ve ailesi için ödenmesi lâzımgelen yevmiye ile nakil vasıtası ücretleri yekûnu nazarı itibara alınmak suretiyle memur veya hizmetlinin mensup olduğu dairece tesbit olunur.

Ancak iki mahal arasında hem muayyen tarifeli ve hem de gayrimuayyen tarifeli nakil vasıtası işlemekte ise harcırah muayyen tarifeli nakil vasıtasına göre tahakkuk ettirilir.

Birinci fıkraya göre takibedilmesi lâzımgelen yoldan başka bir yol takibi veya muayyen tarifeli nakil vasıtalarından başka bir vasıta ile seyahat edilmesinin işin icabına göre zaruri bulunması halinde, mütat yol veya muayyen tarifeli nakil vasıtasından başka yol ve vasıtaya ait masrafların kabulü merkezde âmiri ita veya bu durumda olan âmirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kuru-

mun âmiri itası mevkiinde olan kimsenin veya mahallin en büyük askerî ve mülki âmirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar

MADDE 7. — Harcıraha istihkakta, işgal edilen kadroya ait tutarlar esastır. Ancak kadro aylığı karşılık gösterilmek suretiyle yapılan tâyinlerde müktesep hak olarak alınan aylık veya ücret tutarları nazarı itibara alınır.

Hizmetlilerin harcırahi, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerinin, yevmiye ile çalışanların harcırahi da gündeliklerinin 30 mislinin tekabül ettiği en yakın aylık veya ücret tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki, ücretli ve gündelikli olan hizmetlilerin harcırahları, hiçbir suretle 4 ncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfian tâyin edilenlerin harcırahi, yeni vazifelerine yapılan tâyin şekline göre terfi ettikleri derece üzerinden birinci fıkradaki esaslar dairesinde ödenir.

Vekâleten veya muvakkat kaza yetkisi ile başka bir mahalle gönderilenlere, asli vazifelerine ve gönderildikleri vazifenin kadro aylığına göre bu madde hükümlerine tevfikan verilmesi lâımgelen harcahtan fazla olanı ödenir.

Uhdelerinde resmî bir vazife bulunmayanların harcırahi

MADDE 8. — Uhdelerinde bu kanuna göre harcırah verilmesini icabettirecek bir vazife bulunmayanlardan; bu kanuna tâbi kuru olarca muvakkat bir vazife ile tanzif edilen kimselere verilecek yol masrafı ve yevmiye, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahallî şartlar nazarı itibara alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan her hangi birine verilen yol masrafı ve yevmiyeye kıyasen, ilgili dairece takdir olunur. Ancak ilgili Vekâletin teklifi ve Maliye Vekâletinin muvafık mütalâası üzerine bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek dereceli memurların müstahak bulunduğu yol masrafı ve yevmiye verilebilir.

Mukavele ile istihdam edilip de mukavelede kendilerine verilecek harcırah hakkında hususi hükümler bulunan kimseler hakkında fıkra hükmü tatbik olunmaz.

(Hükümetin 8 nci maddesi aynen.)

Daimî vazife harcırahının mebdeî

MADDE 9. — Daimî vazife harcırahi :

a) İlk defa bir memuriyete tâyin olunanlara tâyinleri sırasında mütemekkin oldukları mahalden;

b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tâyinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekâleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değışenlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM : II

Seyahat ve vazifenin mahiyetine göre verilecek harcırah

Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller

MADDE 10. — Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir :

1. Yurt içinde veya dışındaki daimî bir vazifeye yeniden veya naklen tâyin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan ve yahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimî vazifeye tâyin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;

2. Emekliliğini istiyen veya emekliye sevkolunan memur ve hizmetlilerden (4 ncü maddenin son fıkrasında yazılı hizmetliler dâhil) emekli aylıkları ilk defa bağlananların bu aylıklarını Türkiye dâhilinde, tediye ettirecekleri mahalle kadar emekli aylığı almaya kesbi istihkak etmemiş olan memur ve hizmetliler için de, keza Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

3. Emekli iken Devlet hizmetine alındıktan sonra cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilen memur ve hizmetlilerden emekli aylıkları iadeten tahsis edilenlere bu aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri mahalle kadar;

4. Cezaen olmamak üzere kurumlarınca vazifelerine son verilen hizmetlilerle terhis olunan yedek subay ve yedek askerî memurlara Türkiye dâhilinde ikamet edecekleri yere kadar ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere;

5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekâlet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dâhilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;

6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekâlet namı altında asaleten gönderilen ve vekâlet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller

MADDE 11. — Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle emekliye ayrıldıktan veya açığa çıktıktan sonra işlerinden ayrılış tarihinden itibaren altı ay içinde vefat edenlerden 10 ncü maddenin 2 nci bendi mucibince harcırah almamış olanların, bu kanuna göre harcıraha müstehak aile efradından her birine eski memuriyet veya ikamet mahallinden, Türkiye dâhilinde dul ve yetim aylıklarını alacakları ve böyle bir aylığa istihkakı olmıyanların ikamet edecekleri mahalle kadar yol masrafı yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilir. 44 ve 45 nci maddelerin tatbikî suretiyle hesaplanacak olan bu yevmiye, yol masrafı ve yer değiştirme masrafı, aile efradından olup bu ailenin idaresini deruhde eden kimseye verilir.

Aile inkısam ettiği takdirde yukarıki esaslara göre hesaplanan yevmiye ve yer değiştirme masrafı yekûnu, aile efradı adedine taksim edilerek elde olunacak mebalîğ, yol masrafı ile birlikte, harcırah olarak ilgililere verilir.

Aile efradının hepsi küçüklerden ibaret ise bunlar gidecekleri mahalle kurumlarınca sevkolunur ve yukarıki esaslara göre hesaplanacak harcırahlar küçüklerin seyahati için zarurî bulunan masrafları tediye etmek üzere sevke memur kimseye emaneten tevdi olunur.

4 ncü maddenin son fıkrası şümülüne giren hizmetlilerden vefat edenlerin

dul ve yetim maaşı bağlanan aile efradına da bu madde esasları dâhilinde harcırah verilir.

Daimî veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahi

MADDE 12. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilâve olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tesviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

(Hükümetin 12 nci maddesi aynen.)

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahi

MADDE 13. — Daimî memuriyetle bir mahalle tâyin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli ailesini birlikte götürmüş bulunuyorsa, harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 11 ve 45 nci maddeler esaslarına göre harcırah verilir.

Muvakkat vazife harcırahi (yol masrafı ve yevmiye)

MADDE 14. — Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahi olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (cins ve adedi beyanname gösterilmek suretiyle) bagaj ve ikametgâh veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;

2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tâbi kurumlarca açılan bir dâva sebebiyle sanık veya dâvalı olarak (işten el çektilmiş olsun veya olmasın başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hâsıl olanlara);

3. Memuriyet merkezlerinin buldunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekâleten gönderilenlere;

4. Fiilen oturduğu mahalden gayri bir yere açıktan vekâleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);

5. Muvakkat kaza salâhiyeti ile gönderilenlere.

Askerî birliklerle harekâta harcırah

MADDE 15. — Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askerî birliklere mensup subay ve askerî memurlarla astsubaylara ve sivil memur ve hizmetlilere yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak bu hareket, kıtanın daimî yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Subay, askerî memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen

bir yere götürmeye memur edilip bu vazifesinin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevka memur edilen subay ve askerî memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak bölgelere geliş, gidişte aile harcırahı

MADDE 16. — Seferberlikte veya fevkalâde hallerde aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya yasak olan veya olmıyan bir bölgeden bu nevi bir bölgeye tâyin veya naklolunacak askerî şahısların aile efradı için 45 nci maddenin son fıkrası ile 46 ncı maddenin 2 nci fıkrası hükümleri de nazarı itibara alınmak suretiyle;

a) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile efradına ikamet edecekleri yere kadar;

b) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmıyan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için bunların (a) fıkrasındaki ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;

c) Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, bunların evvelce oturduğu yerden, ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;

d) Aile ile birlikte oturulması yasak olmıyan bir yerden yasak olan bir yere tâyin edilenlerin aile efradı için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;

e) Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile efradının, yasağın ref'i üzerine tekrar yerlerine avdetleri halinde, bunlara (a) fıkrasına göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

(Hükümetin 16 ncı maddesi aynen.)

Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek ordu mensuplarının harcırahı

MADDE 17. — Milletlerarası anlaşmalar gereğince askerî birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek ordu mensuplarına verilecek harcırahın miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yabancı memleketlere gönderilecek bu birliklere mensup subay, askerî ve sivil memur ve hizmetlilerle astsubayların bu durumlarının devamı sırasında harcırah müstahak aileleri efradını Türkiye sınırları dâhilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45 nci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Yabancı memleketlere gönderilen birliklere mensup subay, askerî ve sivil memurlarla hizmetliler ve astsubayların hava değişimi maksadiyle ana vatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının fennen icabettirdiği mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu kâna göre yol masrafı ve yevmiye verilir. Aynı maksatla ana vatana gelen ve dönen erlere ödenecek yol masrafları ile yevmiyeler İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur.

Yukarıki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları fennen zaruri olan ordu mensuplarının bu mahallere kadar gelecek hracıraha müstahak aile efradına azimet ve avdetleri için yalnız yol masrafı verilir.

Ehliyet tesbiti, imtihan, hava değiştirme ve tedavi için başka yere gönderilenler

MADDE 18. — Memurlardan:

- a) Meslekî kifayetleri veya vazifelerine ait sıhhi ehliyetleri tesbit edilmek üzere;
- b) Kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için;
- c) Hava değiştirme veya kanunları gereğince sağlık müesseselerinde yatarak veya ayakta tedavi maksadiyle;

Başka mahalle gönderilenlere gidiş ve gelişleri için yol masrafı ve meslekî kifayet, sıhhi ehliyet tesbiti ve imtihan ve ayakta tedavi için gönderilenlere ayrıca yevmiye verilmekle beraber ayakta tedavi görenlere ikamet ettikleri yer ile tedavi müessesesi arasındaki mtat nakil vasıtası ücretleri de ayrıca ödenir. Ancak (a) ve (b) bentlerinde sayılan hallerde (yolda geçen müddetler hariç) bir haftadan fazla yevmiye verilemez.

Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye

MADDE 19. — Muvakkat vazife mahallinde hastalanma sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi gün için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmaz.

Hastalara refakat halinde harcırah

MADDE 20. — Hastalıkları icabı 18 nci maddenin (c) bendinde yazılı yerlere bir kimse refakatinde gitmesi lüzumu resmî tabip raporiyle tevsik edilenlere refakat edecek aile efradından birisine yalnız gidiş ve dönüş için ve aile efradından refakat edecek bir kimse bulunmadığı takdirde kurumlarınca terfik olunacak memur veya hizmetliye de bu işin devamı müddetince yevmiye ve yol masrafı verilir.

Yatacak yeri bulunmıyan mahallerde muvakkat vazife

MADDE 21. — Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmıyan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yakın köy, kasaba veya Őehire kadar gidiş ve geliş mtat nakil vasıtası creti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahi

MADDE 22. — Harb zaruretleri dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden (4 nc maddenin son fıkrası Őumulne giren hizmetliler dâhil) kurumlarınca gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın vilâyet veya kaza merkezine iltica edenlere o mahallere kadar bu kanun hükümleri dairesinde yol masrafı ve yevmiye verilir. Ancak bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların vazife mahallerine avdetlerinde aynı suretle harcırah tesviye olunur.

Yurt içi ve dışı spor temaslarında harcırah

MADDE 23. — Yurt içinde ve dışında tertip edilen millî ve resmî spor temasları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol

masrafları ile yevmiyeleri Maliye Vekâletinin mütalâası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

(Hükümetin 22 nci maddesi aynen.)

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı

MADDE 24. — 32 nci maddenin (b) fıkrası şumulüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan bu vazifelere ilk defa tâyin edilenlere veya mıntakaları tebdil olunanlara yeni mıntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

(Hükümetin 23 ncü maddesi aynen.)

Başka yerde bırakılan aile efradı

MADDE 25. — Memur veya hizmetli tarafından tâyin veya naklolunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için - yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilâhara bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıyla, - bu yerlere kadar ve mütaakıp tâyin ve nakillerde de - memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydiyle - aile efradının bulunduğu yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

(Hükümetin 24 ncü maddesi aynen.)

İzamından sarfınazar olunanların harcırahları

MADDE 26. — Daimî veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfınazar edilenler harcırah almamış ve hareket etmemiş oldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimî vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfınazar olunanlara - bu kanuna göre müstahak oldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla - harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan tren, vapur, tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu tazminata ilâve olunur.

Harcırahlarına mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfınazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfınazar olunanlara, gönderilmelerinden, sarfınazar olduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tâyin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkânsız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilâve olunur.

(Hükümetin 25 nci maddesi aynen.)

KISIM : III

Harcırahın unsurları

Bölüm : I

Yol masrafı

Yurt içinde yol masrafı

MADDE 27. — Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazife aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmıyan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekkübeder.

Ancak Reisisicumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve Erkânı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmiyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tâyin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.

Şehir ve kasabaların belediye hudutları içinde yol masrafı

MADDE 28. — (48 nci madde şümülüne girenler hariç olmak üzere) şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde bir vasıta ile gidilmesi icabeden bir mahalle vazife ile gönderilenlerin yol masrafı; bu mahaller arasında mûtat olan vesaitte göre yapılacak hakiki masraf üzerinden verilir.

Müstacel ve zaruri ahvalde, daire âmirinin tasvibi ile bu mahallere mûtat vesaitten gayri vasıtalarla gidilmesi halinde bu vasıta için yapılacak hakiki masraf, yol masrafı olarak ödenir.

(Hükümetin 27 nci maddesi aynen.)

Yurt dışında yol masrafı

MADDE 29. — Yurt dışında daimî ve muvakkat vazife seyahatlerinde ekis-pres ve yataklı vagon ücreti dâhil olmak üzere aylık ve ücret tutarları 475 lira ve daha fazla olanlara birinci mevki, 475 liradan aşağı olanlara da ikinci mevki tren, vapur ve uçak bilet parası ile otomobil, araba, kayık ve sair nakil vasıtaları ve hamal ücretleri için ihtiyar olunan hakiki masraflar yol masrafı olarak ödenir. Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 7 numaralı notundaki esaslar dış memleketlerde hususi otomobiliyle seyahat edenler hakkında da uygulanır.

Bu maddeye göre verilecek yol masrafı muayyen tarifeli nakil vasıtalarıyla seyahatta bu vasıtaların Türkiye'deki aktarmasız hareket mebdinden ve memuriyet merkezi bu mebd ile hudut arasında bulunanlar için vasıtanın güzergâhında memuriyet merkezine en yakın tavakkuf mahallinden; muayyen tarifeli olmıyan nakil vasıtalarıyla seyahatte yol üstünde hududa en yakın vilâyet veya kaza merkezinden itibaren hesap olunur. Memuriyet merkezinden aktarmasız hareket mebdine, en yakın tavakkuf mahallineveya hududa en yakın kaza veya vilâyet merkezine kadar olan yolculuklar hakkında bu kanunun yurt içi seyahatlerine ait hükümleri tatbik olunur.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan vasıtalarda seyahat

MADDE 30. — Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmayan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dâhil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte ve yol masrafı

MADDE 31. — Birinci maddenin a, b, c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanan nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez. Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilâtı yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

(Hükümetin 30 ncu maddesi aynen.)

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı

MADDE 32. — Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

Bölüm : II

Yevmiyeler

Yurt içinde verilecek yevmiyelerin miktarı ve asgari hadleri

MADDE 33. — Bu kanun gereğince verilecek yurt içi yevmiyelerinin miktarı her sene bütçe kanunları ile tesbit olunur. Ancak bu yevmiyeler :

a) Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve mebuslar ile Erkânı harbiye Umumiye Reisi hariç olmak üzere memur ve hizmetliler için - 6 liradan aşağı düşmemek kaydıyla - aylık veya ücret tutarının % 3 ünden az ve % 6 sından çok;

b) Bu kanuna tâbi kurumlarca mıntaka merkezleri haricine vazife ile gönderilecek alelûmum müfettiş ve müfettiş muavinleriyle Maliye Vekâleti hesap uzman ve uzman muavinleri ve vekâletler merkez teşkilâtına dâhil kontrolörler, bankalar yeminli murakıpları senelik hesap tetkiki maksadıyla taşraya gönderilecek Divanı Muhasebat murakıp ve muavinleriyle Başvekâlet Umumi Murakabe Heyeti uzman ve uzman muavinleri için - 15 liradan aşağı olmamak kaydıyla - aylık veya ücret tutarlarının % 3, 5 inden az ve % 7 sinden çok;

Olamaz.

Memleket dışında yapılacak vazife seyahatlerinde yevmiye

MADDE 34. — Yabancı memleketlerde yapılacak daimî vazife seyahatleri ile muvakkat vazife seyahat ve ikametlerinde memur veya hizmetliye ödenecek yevmiyenin, iç yevmiyelerin en çok kaç misli üzerinden verilebileceği her yıl bütçe kanunları ile tesbit olunur.

Gidilecek memlekete, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarlarıyla izam sebeplerine göre bu âzami hadleri aşmamak üzere iç yevmiyelere tatbik oluncak emsaller Maliye Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tâyin olunur.

(Hükümetin 33 ncu maddesi aynen.)

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri

MADDE 35. — Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararıyla, 33 ncü maddenin birinci fıkrası gereğince tâyin olunacak âzami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevka memur jandarmalara verilecek yevmiye

MADDE 36. — Mahkûm veya mevkûfların sevkinâ memur edilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu vilâyet mıntakası haricine çıkan jandarma eratına verilecek yevmiye İçişleri ve Maliye vekâletlerince müstereken tesbit olunur.

Kurslara iştirak edenlerin yevmiyesi

MADDE 37. — Meşlekî bilgilerini artırmak maksadıyla vazife mahallerinden başka mahallerde açılan kurs veya mekteplere gönderilenlere yatacak yer temin edilip edilemediğine göre verilecek yevmiye, muvakkat vazife ile gönderilen emsallerine verilen yevmiyenin 1/2 sini tecavüz etmemek ve 4 liradan aşağı olmamak üzere, Maliye Vekâleti ve ilgili vekâletçe müstereken tesbit olunur.

Bunlardan iâşe edilenlerin iâşe bedelleri yevmiyelerinden mahsup edilir.

(Hükümetin 36 ncı maddesi aynen.)

Hayatı tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye

MADDE 38. — Bir hastalığın müntesiren hükümlerinde olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, ilgili vekâletin teklifi ve Maliye Vekâletinin mütalâası üzerine İcra Vekilleri Heyeti iki misline kadar artırmaya salâhiyetlidir.

(Hükümetin 37 ncı maddesi aynen.)

Belediye hudutları dâhil ve haricindeki seyahatlerde yevmiye

MADDE 39. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dâhilinde resmî bir vazife ile muvakkaten bir tarafa gönderilenlere yevmiye verilmez. Şehir ve kasaba belediye hudutları haricindeki bir yere aynı sebeple gönderilenlerden buralarda öğle ve akşam yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 ve geceyi de geçirenlere tam yevmiye verilir.

(Hükümetin 38 ncı maddesi aynen.)

Memleket iç ve dışında mücbir veya zatî sebepler ve vahîm hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye

MADDE 40. — Aktarma ve karantine beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zatî sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, âni ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmıyan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile - bulunmıyan yerlerde resmî tabip raporiyle - tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla has-

tanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.
(Hükümetin 39 ncu maddesi aynen.)

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilât

MADDE 41. — Muvakkat vazife mahallinde kurumlarca temin edilen ikamete mahsus yerlerde veya kara veya deniz nakil vasıtalarında ve ordu evlerinde parasız yatanların bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyelerinin 1/3 ü tenzil olunur.

Bu ikamet dolayısıyla ücret veya kira alındığı takdirde yukarıki fıkraya göre yapılacak tenzilât ile fiilen ödenen kira miktarı arasındaki fark kesilir.

Muvakkat vazifede yevmiyenin müddete göre azalması ve yevmiye verilebilecek âzami müddet

MADDE 42. — Yurt içinde ve dışında muvakkat bir vazife ile başka bir mahalle gönderilenlere bu kanuna göre verilecek yevmiyeler, bu mahalle varış tarihinden itibaren ilk 90 gün için tam ve mütaakıp müddet için de 2/3 nispetinde ödenir.

Yurt içinde muvakkat vazife mahalline varış tarihinden itibaren bir yıllık devre zarfında aynı yerde, aynı iş için aynı şahsa 180 günden fazla yevmiye verilemez. Muvakkat vazifede yapılacak inkıtalara bu müddeti veya gündelik nispetini tezyide müessir olamaz.

Yevmiyeleri 32 nci maddenin (b) fıkrasına göre tesbit edilenlerle 50 nci maddede zikrolunanlar ve etiüd ve inşaat maksadiyle arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topoğraf ve bunlarla birlikte çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetliler hakkında bu madde hükmü tatbik olunmaz.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı

MADDE 43. — Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalât saatine kadar geçen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesir tam gün sayılır.

Bölüm : III.

Aile masrafı

Aile masrafının miktarı

MADDE 44. — Aile masrafı, aile efradından her biri için memur ve hizmetlilerin işbu kanuna göre müstahak oldukları nakil vasıtası ücretinin tamamı ile yevmiyesinin yarısından terekübeder.

Ancak, munhasıran otomobil veya araba kiralanması suretiyle gidilmesi mümkün olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile efradından dördü için ayrıca nakil vasıtası ücreti ödenmez.

45 nci maddenin son fıkrası hükmü ofıkırada yazılı hallerde aile efradından birisinin yevmiyesi hakkında da uygulanır.

Bölüm : IV.

Yer değiştirme masrafı

Yurt içinde yer değiştirme masrafının unsurları ve miktarı

MADDE 45. — Yurt içinde yer değiştirme masrafı beher kilometre veya deniz mili için verilecek miktar ile memur veya hizmetlinin harcıraha müstehak ailesi efradı bulunup bulunmadığına göre ödenecek miktarın yekûnundan teşekkül eder. Beher kilometre veya mil başına verilecek miktar her sene bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ancak bir kilometre ve deniz mili başına verilecek para, aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha fazla olan memur ve hizmetlilerin şahısları için 20 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından beheri için 5 kuruştan ve daha az aylık ve ücretli olanların şahısları için 15 kuruşla harcıraha müstehak aile efradından her biri için keza beş kuruştan aşığı olamaz.

Şu kadar ki, yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren yolculuğun bulunulan kaza hududu haricine vâkı olması şartıyla, kilometre ve deniz mili hesabıyla verilecek paranın balığı, harcıraha müstehak aile efradı bulunan memur ve hizmetliler için 45 liradan ve bulunmıyanlar için de 30 liradan dun olamaz.

Yer değiştirme masrafının aile efradı bulunup bulunmadığına ödenecek kısmı, harcıraha müstehak aile efradı bulunmıyan memur ve hizmetliler için bunların bu kanuna göre müstehak buldukları yevmiyenin iki katı ve bulunanlar için de dört katından ibarettir. Ancak yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren seyahat aynı kaza hudutları içinde vâkı olursa bu miktar seyyanen ve yevmiyenin iki katı olarak verilir.

11, 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile efradının memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu başka mahalden avdetleri dolayısıyla harcırah verilmesi derpiş edilmiş olan hallerde, aile efradına verilecek yer değiştirme masrafı bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya deniz mili

MADDE 46. — Yurt içinde değiştirme masrafının hesabında nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, iki mahal arasında gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu esas tutularak bulunur.

16 ncı maddenin b, c, ve d bentlerinde yazılı hallerde nazarı itibara alınacak kilometre veya deniz mili, askerî şahısların vazife ve aileleri efradının ikamet yerlerinden yeni vazife veya ikamet yerine kadar olan en kısa kara ve deniz yolu mesafelerinin mecmununun yarısıdır. 24 ncü maddede yazılı halde de bu esas uygulanır.

(Hükümetin 46 ncı maddesi aynen.)

Dış seyahatlerde yer değiştirme masrafı

MADDE 47. — Bu kanunun yer değiştirme masrafı verilmesini teviz ettiği hallerde yabancı memleketlere veya bu memleketlerden yurda yapılacak seyahatlerde, işbu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı miktardaki eşya için ihtiyar olunacak hakiki nakliye masrafları, yer değiştirme masrafı olarak ilgiliye ödenir.

(Hükümetin 47 ncı maddesi aynen.)

KISIM : IV

Çeşitli hükümler

Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife ifa eden memur ve hizmetlilerin yevmiye ve yol masrafı

MADDE 48. — Belediye hudutları dâhilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, tebliğ memuru, müvezzi, muakkip, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere birinci maddenin a, b, c bentlerinde yazılı kurumlar tarafından işletilen nakil vasıtalarında seyahat için bu kurumlara fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi muntaka ve vasıtalar için ve hangi şartlarla verileceği Ulaştırma, İşleri ve Maliye vekâletlerince müştereken tesbit olunur. (Hükümetin 48 nci maddesi aynen.)

Belediye hudutları haricinde seyyar olarak vazife görenlerin harcirahı; hayvan satılma avansı

MADDE 49. — Şehir ve kasabaların belediye hudutları dışında ve muayyen bir vazife sahası dâhilinde seyyar olarak vazife gören müvezzi, muakkip, mübaşir, sağlık memuru, sağlık koruyucusu, köy grup ebesi, mücadele memuru, muhafaza memuru, takip memuru, koruma memuru, tahsil memuru, tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve tarım memuru gibi memur ve hizmetlilere yevmiye ve yol masrafı verilmez.

Bu gibilere asıl istihkaklarına ilâveten aylık veya ücret tutarlarının hizmetlilerde ücrete en yakın aylık tutarının % 30 undan fazla olmamak üzere alâkalı vekâlet ile Maliye Vekâleti arasında tesbit edilecek bir tazminat verilir.

Dairesinin teklifi üzerine mahallî en büyük mülkiye âmirleri bu kabîl memur ve hizmetlileri hayvan (at veya katır) beslemeye veya bisiklet almaya mecbur tutabilir. Bu takdirde bunlara, bir senelik tazminat miktarını geçmemek üzere, hayvan veya bisiklet satınalmaya yetecek kadar avans verilebilir. Bu avans, tediye takibeden aydan itibaren alâkalının bu maddeye göre tahakkuk edecek tazminatının her ay yarısı kesilmek suretiyle tahsil olunur.

(Hükümetin 49 ncu maddesi aynen.)

Fiilen arazi üzerinde çalışanlara verilek tazminat

MADDE 50. — Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilerden (4 nci maddenin son fıkrası şümulüne girenler dâhil) 1, 2, 3, ve 5 numaralı bentlerde yazılı olanlara her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için ve 4 numaralı bendinde yazılı olanlara da Ankara dışında görevle geçirdikleri günler için derece ve vazifelerinin mahiyetine göre her yıl Bütçe Kanununa bağlı bir cetvel ile tesbit edilecek miktarlarda yevmiveler tazminat olarak verilir.

1. Harita almak veya harita almaya mütaallik işleri görmek üzere araziye çıkan Harita ve Orman Umum müdürlükleri fen memurlarına;

2. Amenajman, teşcir ve orman sınırlama işlerinde fiilen çalışan orman fen memurları ile teknik memurlara ve diğer memur ve hizmetlilere;

3. Toprak üzerinde ve köylerde kadaströ ve tapu tahriri işlerinde ve Tapulama Kanununun tatbikında bilfiil çalışan memur ve hizmetlilerle gezici hâkimlere;

4. Toprak komisyonları reis, âza ve memurlarıyla tâyinleri merkezden yapılan

hizmetlilerine ve bu komisyonların buldukları yerlerde gezici olarak vazifelendirilen hâkim, zabıt kâtibi ve mübaşirlere; (6092 sayılı Kanunun birinci maddesinin son fıkrası gereğince teşkil olunan komisyonların memur olan âzaları dâhil);

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis jeolog prospektörler ve bunlarla beraber çalışması zaruri bulunan diğer memur ve hizmetlilere;

(Orman sınırlama komisyonlarıyla kadastro ve tapu tahriri komisyonlarının memur olmıyan âzalarına ve bilir kişilere bu kanunun 8 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü dâhilinde yevmiye verilir.)

Misafir ve ziyaretçilere terfik edilenlerin masrafları

MADDE 51. — Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak Türkiye'ye gelecek yabancılar terfik edilen memurlara, memuriyet ve asli sıfatları ne olursa olsun, refakatin şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için ihtiyar ettikleri masraflar ödenecek başkaca harcırah verilmez. Ancak misafir ve ziyaretçilere iltihak etmek veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenlerle bunlardan ayrılarak eski vazifeleri mevkiine dönenlere bu gidiş ve dönüşleri için işbu kanuna göre müstahak oldukları yol masrafı ve yevmiye verilir.

(Hükümetin 51 nci maddesi aynen.)

Harcırahlarını Harçlar Kanununa göre alanlar

MADDE 52. — 5887 sayılı Harçlar Kanununun 33, 47, 76, 83 ve 125 nci maddelerinde yazılı hallerde alâkadâr hâkim, adalet memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına işbu kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

(Hükümetin 52 nci maddesi aynen.)

MADDE 53. — Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, işbu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumî esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekâletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre nizamnamelerle tesbit olunur.

Dışişleri Vekâleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol

MADDE 54. — Daimî bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 nci madde esasları dâhilinde takibedecekleri yol itibarıyla vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekâletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları

MADDE 55. — Daimî veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimî veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan

yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

(Hükümetin 54 ncü maddesi aynen.)

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti

MADDE 56. — a) Re'sen veya isteği üzerine emekliye ayrılan memur ve hizmetlilerle açıkta kalan ve Vekâlet emrine alınan memurlara ve cezaen olmak üzere kurumlarınca vazifelerine sonverilen hizmetlilere vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektirilmek suretiyle Vekâlet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraet edenler veyahut haklarındaki takibat afla ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyen ettiği;

c) Memur ve hizmetlilerden vefat edenlerle (4 ncü maddenin son fıkrası şümulüne giren hizmetliler de dâhil olmak üzere) emekliye veya açığa çıktıktan sonra ayrılış tarihi takibeden 6 ay içinde vefat edenlerin aileleri efradına ölüm hâdisesinin vukuu;

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere işbu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mâni bir müebir sebebin vukuu halinde bu müddet müebir sebebin zâil olduğu tarihten itibaren başlar.

Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi

MADDE 57. — Harcırah hizmetin taallûk ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 ncü madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza dâvalarında mezkûr maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkân bulunmayan hallerde, bunlar, bilâhara mahkûm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekâleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askerî Muhakeme Usul Kanununun 281 ncü maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dâva ve ihtilâfın tetkiki sırasında, gerek alâkalılardan birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 ncü maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilâhara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alâkalılardan talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

(Hükümetin 56 ncü maddesi aynen.)

MADDE 58. — 15 . II . 1937 tarihli ve 3135 sayılı Kanun mucibince verilecek harcırah miktarı, her sene bütçe kanunlarıyla tesbit olunur. Ancak, bu miktar senelik ödenek yekûnunun % 40 ından aşağı ve % 50 sinden fazla olamaz.

Harcırahın sureti tediyeye ve mahsubu

MADDE 59. — Harcırah memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tâyin ve tesbitinin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını katî olarak veya avans suretiyle alanlardan zatî sebepler yüzünden daimî veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kâğıtları esas tutulur.

Bu beyan kâğıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malûmat gösterilir.

Daimî memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müsbitelele ile birlikte dairesi âmirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdinde muvasalataları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire âmirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük mal memuruna ve merkezde de alâkadar malî mercie vermekle mükelleftirler.

Vâkı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müsbite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkânsızlığın sebepleri ile vâkı masrafın hesabı alâkadar tarafından mensup olduğu daire âmirine yazılı olarak bildirilir. İmkânsızlık sebepleri dairesince vârit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dâhil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmıyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkroda yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

(Hükümetin 57 nci maddesi aynen.)

Hilâfı hakikat beyanname verenler

MADDE 60. — Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde - maddi hatalar hariç - hilâfı hakikat beyanname verenler hakkında mensup oldukları kurumların inzıbat, memurin, müdürler komisyonları gibi salâhiyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümulüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve işbu kanuna tâbi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikân tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzıbatı kararlar cezai takibata mâni olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku âmme dâvası ikame ve kanuni takibat iera olunur.

MADDE 61. — Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için haczedilemez.

MADDE 62. — Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.

Kanun veya Kararname- nin tarihi	Numarası	U n v a n ı
3 . 4 . 1333		Memurini Hariciyeye Verilecek Harcırahların Sureti Tesviyesi hakkında Kanun
15 . 5 . 1335		Mülkiye Harcırah Kararnamesi
10 . 11 . 1335		15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin Mevaddı Muvakkate Fashının Tadili hakkında Kararname
27 . 11 . 1336	44	İşgal Dolayısıyla Terki Mevkie Mecbur Olan Memurin Ve Ailelerine Harcırah Verilmesine dair Kanun
8 . 11 . 1338	273	Hasbellüzum Celp Veya Bir Mahalle İzam Kılınacak İmalâtı Harbiye Sivil Ustalarıyla Levazımatı Umumiye Fabrika Ve Müessesatı Sanatkârlarına Harcırah İtasına dair Kanun
22 . 4 . 1341	646	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
21 . 11 . 1341	668	Vazifei Memuriyetleri Haricinde Emrazı Sâriyei Hayvaniye Mücadelesine Memur Edilecek Memurini Fenniye Ve Saireye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
25 . 1 . 1926	722	Bâzı Kolordular Menatıkındaki Erkân, Ümera Ve Zâbitanın Tebdiline dair Kanun
17 . 2 . 1926	745	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 27 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasını Muaddil Kanun
10 . 3 . 1926	778	10 Kasım 1335 tarihli Harcırah Kararnamesinin Birinci Maddesine Müzeyyel Kanun
28 . 4 . 1926	829	Tekaüt Edilenlerle İnfisal Edenlerin Harcırahlarının Müddeti Tesviyesi hakkında Kanun
5 . 2 . 1926	902	Memurini Hariciye Harcırahları Hakkındaki 3 Nisan 1333 tarihli Kanuna Müzeyyel Kanun
28 . 3 . 1927	999	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair Kanun
18 . 6 . 1927	1092	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel Kanun
29 . 12 . 1927	1185	Harcırah Kararnamesine Müzeyyel 18 . VI . 1927 tarihli ve 1092 numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun
2 . 6 . 1929	1508	Amenajman ve Teşcir İşlerinde Müstahdem Memurini Fenniye Verilecek Yevmiyeler hakkında Kanun
24 . 7 . 1931	1846	15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi ve Müzeyyelâtının Tadili hakkında Kanun
17 . 11 . 1934	2616	Mülkiye Harcırah Kararnamesinin 13 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine dair Kanun
21 . 6 . 1938	3441	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkında Kanun
21 . 6 . 1938	3442	15 Mayıs 1335 tarihli Mülkiye Harcırah Kararnamesine ek Kanun

Kanun veya Kararname- nin tarihi	Numarası	Unvanı
21 . 6 . 1938	3443	Müfettiş ve Müfettiş Muavinlerinin Yevmiye ve Harcırahlarına dair olan 28 Mart tarihli ve 999 sayılı Kanuna ek Kanun
19 . 1 . 1940	3770	Genelkurmay Başkanının Seyahat ve İkamet Yevmiyesi hakkında Kanun
12 . 8 . 1941	4101	Harcırah Kararnamesine ek Kanun
16 . 3 . 1942	4192	Alelûmum Seyyar Küçük Sıhhat Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesine dair Kanun
5 . 8 . 1942	4278	Askerî Kara, Deniz, ve Hava Ataşeleri Maiyetlerine Birer Er Verilmesi hakkında Kanun
5 . 8 . 1942	4279	Yabancı Memleketlere Gönderilecek Memurların Harcırahları hakkındaki 3441 sayılı Kanuna ek Kanun
10 . 8 . 1942	4287	Maliye Atlı Tahsildarlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
12 . 8 . 1942	4291	Hayvan Sağlık Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
16 . 12 . 1942	4327	Memur ve Müstahdemlere Verilecek Fevkalâde Zam hakkındaki 4178 sayılı Kanuna ek Kanun
23 . 12 . 1942	4333	P. T. T. Umum Müdürlüğü Süvari Müvezzilerine Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun
18 . 6 . 1943	4440	1846 ve 3135 sayılı kanunlarda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun
31 . 5 . 1946	4909	Subay Ve Askerî Memurlarla Gedikli Erbaşlardan Ve Askerî Kadrolardaki Çeşitli Hizmetlilerden Kurslara Gönderileceklerin Gündelikleri hakkında Kanun
22 . 12 . 1947	5143	3135 ve 4440 sayılı kanunlara Ek Kanun
22 . 2 . 1948	5190	Tekel Genel Müdürlüğü Atlı Takip Memurlarıyla Atlı Koruma Ve Tahsil Memurlarına Hayvan Yem Bedeli Verilmesi hakkında Kanun

MADDE 63. — Aşağıda yazılı kanunların hizalarında gösterilen madde ve fıkralarının harcırah, hayvan mubayaası, hayvan yem bedeli veya bu maksatla zaruri masraf verilmesine mütaallik olan hükümleri kaldırılmıştır.

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
15 . 3 . 1329		İdarei Umumiyei Vilâyat Kanunu	İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 5048 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi
22 . 4 . 1341	657	Harita Müdüriyeti Umumiyesi Kanunu	7 nci maddesi
26 . 5 . 1926	858	Çekirge Kanunu	7 nci maddesi
7 . 6 . 1926	912	Ordu, Bahriye ve Jandarma Zâbitan ve Memurini hakkında Kanun	4 ncü maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
16. 6. 1927	1076	İhtiyat Zâbitleri ve İhtiyat Askerî Memurları Kanunu	19 neu maddesi
21. 6. 1927	1108	Maaş Kanunu	8 nci maddesinin (B) fıkrası
15. 5. 1930	1613	Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkında Kanun	3 ncü maddesinin son fıkrası
22. 7. 1931	1843	Maaşatın Tevhit ve Teadülü hakkındaki 1452 ve 1489 sayılı kanunlara müzeyyel Kanun	4 ncü maddesi
6. 6. 1932	2000	1932 senesinden itibaren Tıp Fakültesinden Neşededecek Tabiplerin Mecburi Hizmetlerinin Lağvı ve Leyli Tıp Talebe Yurduna Alınan Tıp Talebesinin Tâbi Olacakları Mecburi Hizmetler hakkında Kanun	2 nci maddesinin 2 ve 3 ncü fıkraları
15. 12. 1934	2613	Kadastro ve Tapu Tahriri hakkında Kanun	5055 sayılı Kanunla değiştirilen 43 ncü maddesi
15. 11. 1935	2847	Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. Md. Memur ve Müstahdemlerinin Ücretlerine dair Kanun	9 neu maddesi
27. 1. 1936	2897	Hayvanlar Vergisi Kanunu	4 ncü maddesinin son fıkrası
29. 5. 1936	2996	Maliye Vekâleti Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Kanun	5655 sayılı Kanunla değiştirilen 21 nci maddesi
8. 2. 1937	3116	Orman Kanunu	5653 sayılı Kanunla değişik 12 nci maddesi
15. 6. 1937	3238	Köy Eğitmenleri Kanunu	4 ncü maddesi
12. 6. 1939	3634	Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu	26 nci maddesi
3. 7. 1939	3656	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair Kanun	20 nci maddesi
5. 7. 1939	3659	Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkında Kanun	4621 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 13 ncü maddesinin B ve J fıkrası
26. 6. 1940	3888	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü hakkındaki 3656 sayılı Kanuna ek Kanun	5 nci maddesi
18. 2. 1940	3944	Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilâtı hakkında Kanun	8 nci maddesi
31. 6. 1941	4047	Beden Terbiyesine ek Kanun	3 ncü maddesi
20. 6. 1942	4274	Köy Okulları ve Enstitüleri Teşkilât Kanunu	43 ncü maddesi

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
18. 6 .1943	4440	Harcırah Kararnamesi ve Müzey-yelâtinin Tadili hakkındaki 1846 sayılı Kanuna bağılı cetvel ile 3135 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesi
10. 7 .1943	4459	Köy Ebeleri ve Köy Sağlık Memurları Teşkilâtı Yapılmasına ve 3017 numaralı Sihat ve İctimai Muavenet Vekâleti Teşkilât ve Memurin Kanununun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesine dair Kanun	1 nci maddesinin 3 ncü bendi
19. 7 .1943	4481	Ziraat Vekâleti Teşkilâtının Nakil ve Teknik İşletme Vasıtalarıyla Teçhizine dair Kanun	2 ve 3 ncü maddeleri
6. 9 .1943	4487	Seferberlikte ve Fevkalâde Hallerde Askeri Şahısların Ailelerini İcabında Yanlarında Bulundurmalarının Men'i hakkında Kanun	2 ve 3 ncü maddeleri
21. 6 .1944	4598	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun Bâzı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bâzı Maddeler Eklenmesi hakkında Kanun	9 ncü maddesi
29. 3 .1945	4709	Hesap Uzmanları Kurulu Kurulmasına ve Maliye Vekâleti Merkez ve İller Kadrosunda Bâzı Değişiklikler Yapılması hakkında Kanun	7 nci maddesi
7. 7 .1945	4784	Tarım Bakanlığı Toprak İşleri Genel Müdürlüğü Görev ve Kuruluş Kanunu	19 ncü maddesi
29. 12 .1946	4988	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	2 nci maddesinin 3 ncü bendiyle 6 ncü maddesinin son fıkrası
9. 6 .1948	5213	Devlet Havayolları Gn. Md. lüğü Teşkilâtı hakkındaki 3424 sayılı Kanuna ek Kanun	2 nci maddesi
26. 12 .1949	5479	Köy Enstitüsü Mezunu Öğretmenlerle Köy Sağlık Memurlarının Geçimlerini Düzenlemek Üzere 3803, 4274 ve 4459 sayılı kanunlara ek 5129 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması hakkında Kanun	1 nci maddesinin son fıkrası

Tarih	Kanun No.	Unvanı	Madde ve fıkrası
1 . 3 . 1950	5572	Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Bölümlerinde Değişiklik Yapılması ve Kadastro Mahkemeleriyle Gezici Mahkemelerin Kaldırılması hakkında Kanun	3 ncü maddesinin 3 ncü fıkrası
16 . 3 . 1950	5602	Tapulama Kanunu	49 ve 50 nci maddeleri
11 . 12 . 1950	5686	Birleşmiş Milletler Emrine Verilmek Üzere Askerî Birlikler Halinde Yabancı Ükelere Gönderilecek Ordu Mensuplarının Aylık ve Ücretleriyle Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Sair Masrafları hakkında Kanun	1, 2 ve 3 ncü maddeleri
2 . 7 . 1951	5802	Astsubay Kanunu	9 ncü maddesi
1 . 7 . 1953	6091	5602 sayılı Kanuna Ek Kanun	3 ncü maddesi

Ek kanunlar

MADDE 64. — Harcırah mevzuu ile alâkalı hükümler ancak bu kanuna ek olarak çıkacak kanunlarda yer alır.
(Hükümetin 61 nci maddesi aynen.)

Devlet Demiryolları ve Denizcilik Bankasının eski hükümlerinin meriyeti

MUVAKKAT MADDE 1. — 53 ncü maddede zikredilen nizamnameler meriyete girinceye kadar bu hususlardaki eski hüküm ve usullerin tatbikına devam olunur .

Eski hükümlere göre harcırah almış olup da henüz hareket etmemiş veya ailelerini yanlarına celbetmemiş olanlar

MUVAKKAT MADDE 2. — a) Eski hükümlere göre harcırah almış olup da bu kanunun meriyeti tarihinde henüz hareket etmemiş olanların harcırahları bu kanun hükümlerine göre hesap ve noksanı varsa ikmal olunur.

b) Bu kanunun meriyeti tarihinde yolda bulunanlardan veya bu tarihten evvel vazife mahallerine muvasalat etmiş oldukları halde aileleri efradını mezkûr tarihten sonra nezdlerine celbedenlerin işbu kanuna göre müstahak oldukları aile ve yer değiştirme masrafları yekûnundan Harcırah Kararnamesine göre ödenmiş bulunan infikâk ve muvasalât yevmiyelerinin tutarı tenzil olunur.

(Hükümetin muvakkat 2 nci maddesi aynen.)

MADDE 65. — Bu kanun 1 Mart 1954 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 66. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

I. Sütun

II. Sütun

III. Sütun

Makam, memuriyet unvanı aylık veya ücret tutarı

Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başvekil, vekiller, mebuslar, Erkânı Harbiye Umumiye Reisi,

Aylık veya ücret tutarları ne olursa olsun 32 nci maddenin (B) fıkrasına dâhil olanlar

Yukarda yazılı olanlar dışında kalan aylık veya ücret tutarları 475 lira veya daha ziyade olan memur ve hizmetliler.

Aylık veya ücret tutarları 475 liradan aşağı olan memur ve hizmetliler.

Ücretleri 475 liradan aşağı olan hizmetlilerden vazifeleri nazarı itibara alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek olanlar.

1. Resmî daire ve bunlara bağlı teşekküllerce işletilen otobüsler muayyen tarifeli nakil vasıtası sayılır. Aneak iki mahal arasında hem bu şekilde işletilen otobüsler ve hem de muayyen tarifeli diğer bir nakil vasıtası işlemekte ise memur ve hizmetli bu vasıtalarından birini tercih edebilir.

2. Birinci mevkie binmeye hakkı olanlar uçakla seyahat edebilirler. II nci mevkide seyahat edebileceklerin uçakla seyahati dailerince lüzum gösterilmesi veya tasvip olunması ile mümkündür.

3. I, II, III. mevki kompartıman ve kamaraları ihtiva eden vasıtaların işlediği hatlarda, ayrıca tek mevkili vasıta da işlemekte ise (Uçak hariç) bu tek mevkili vasıttan yalnız I ve II nci mevkilere binmeye hakkı olanlar istifade edebilirler.

4. Muayyen tarifeli olmyan nakil vasıtalarıyla seyahatta (Mütat ve en ekonomik olan nakil vasıtası) ndan maksat iki mahal arasında mütat olarak aynı zamanda otomobil, otobüs ve araba işlemekte ise otomobil veya otobüsten ucuz olanıdır.

5. Aynı mevkiin muhtelif derecelerini ihtiva eden vasıtalarla seyahatta memur veya hizmetli, yukarıki cetvele göre binebileceği mevkiin yer ayrılma zamanında serbest yeri mevcut olan en ehven fiyatlı derecesine ait bileti almaya mecburdur.

6. Harcıraha müstahak kimseler, kendilerine yukarıki cetvele göre müstahak buldukları mevki parasından fazla bir şey ödememek şartıyla, bu mevkiden daha pahalı sınıf veya mevki ile seyahat edebilirler.

7. Hususi otomobilleriyle seyahat edenlere, müstahak oldukları nakil vasıtası ücreti ile bu vasıtaya göre geçecek günler için verilmesi gereken yevmiyeden fazla bir şey verilmez.

Muayyen tarifeli vesaitle seyahat (Vapur, tren)

Yataklı vagon masrafı dâhil olduğu halde yemeksiz birinci mevki bilet parası (Ekspres ve kuşet zamları dâhil)

Yemeksiz birinci mevki bilet parası (Ekspres ve kuşet zamları dâhil)

» » » »

» İkinci mevki (Ekspres ve kuşet zammı dâhil)

» Üçüncü » » » »

Muayyen tarifeli olmyan vasıtalarla seyahat

İhtiyar olunan hakiki yol masrafı

Mütat ve en ekonomik olan nakil vasıtalarına ait hakiki yol masrafı ve icap ve zaruret halinde kullanılacak diğer vasıtalara göre hakiki yol masrafı

Mütat ve en ekonomik olan nakil vasıtalarına ait hakiki yol masrafı

» » » » »

» » » » »

[2] SAYILI CETVEL

Seyahat eden memurun aylık veya ücret tutarı Daimi bir memuriyetle yabancı memleketlere veya mezkûr memleketlerde bir yerden diğeri bir yere veya merkeze tâyin ve tahvil olunan memurların seyriseri, seyriâdi ve diğeri vasıtalarla nakledecekleri âzami eşya miktarı

	Memurların seyriseri ile nakledebilecekleri eşya miktarı (*) kilo	Memurların seyriâdi veya diğeri vasıtalarla nakledebilecekleri eşya miktarı (**)
475 - 1 000	120	200
475 ten aşağı	75	150

(*) Uçakla seyahatte memurlar yalnız bilet bedeline dâhil bagaj hakkından istifade ederler. Bu halde seyriseri ve seyriâdi ile yukarıki miktarlarda eşya nakletmek hakkı baki kalır.

(**) Seyriseri ve seyriâdi birlikte yapılırsa yukarıki miktarlar için ayrı ayrı, bütün eşya S. âdi ile nakl olunursa iki sütunun miktarı yekûnu için masraf ödenir.

